

Toimittaneet
Sari Myllymäki
& Kai Salonen

 Tampereen
ammattikorkeakoulu

DIALOGIA –

Akuuttihoitoa kolmella kielellä

Akutvård på tre språk

Acute Care in Three Languages

Tervehdykset ja toivotukset

Hei!
Hyvää huomenta!
Hyvää päivää!
Hyvää iltaa!
Hyvää yötä!

Hei sitten!
Näkemiin!
Hyvää viikonloppua!
Hyvää päivänjatkoa!

Kiitos samoin!
Pikaista paranemista!
Toivottavasti voit pian paremmin!

Pidä huolta itsestäsi.
Onnea!
Onnea matkaan!

Hälsningar och artighetsfraser

Hej! / Hejsan!
God morgon!
God dag!
God kväll!
God natt!

Hej då!
Adjö!
Trevligt veckoslut!
Ha en bra dag!

Tack det samma!
Krya på dig!
Hoppas du snart mår bättre.

Sköt om dig!
Grattis!
Lycka till!

Greetings and wishes

Hi! / Hello!
Good morning!
Good afternoon!
Good evening!
Good night!

Bye!
Goodbye! See you later!
Have a good weekend!
Have a good rest of the day!

Same to you, thank you!
Get well soon!
Hope you'll feel better soon!

Take care (of yourself)!
Congratulations!
Good luck!

DIALOGIA –

Akuuttihoitoa kolmella kielellä

Akutvård på tre språk

Acute Care in Three Languages

Dialogia – Akuuttihoitoa kolmella kielellä – Akutvård på tre språk – Acute Care in Three Languages
Kirja on 2021 julkaistun Dialogia – Akuuttihoitoa kahdella kotimaisella kielellä – Akutvård på två inhemska språk -teoksen korjattu ja laajennettu painos, jonka liitteenä on suomen- ja ruotsinkielisiä äänitallenteita.

Audio files are available only in Finnish and Swedish.

©Tekijät ja Tampereen ammattikorkeakoulu

Tekijät Sari Myllymäki, Lasse Tervajärvi, Anita Kvist, Nina Vestö ja Kai Salonen (2023)

Englanniksi käänntänyt Minna Metsäportti

Graafinen ilme ja taitto Minna Nissilä

Etu- ja takakannen kuva Gorodenkoff/Shutterstock

Teoksen valokuvat Lasse Tervajärvi

Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisu.

Sarja C. Oppimateriaaleja 24.

ISSN 2736-8467 (Verkkajulkaisu)

978-952-7266-84-7(PDF)

Tampere 2023

Projektipäällikkö
Kai Salonen (TAMK)

Tuottaja
Iita Kymi (TAMK)

Äänisuunnittelijat
Tuomas Hölsä (TAMK)
Julia Huopainen (TAMK)

Ääninäyttelijät
Petra Rauhala (NOVIA)
Peik von Essen (NOVIA)
Lauri Tarvainen (NOVIA)
Miia Aho (NOVIA)
Hedda Juselius (NOVIA)
Iiris Mäkelä (NOVIA)

Kiitämme äänitallenteiden
tekoon osallistuneiden
opiskelijoiden ohjaajia:
Gabriele Alisch (NOVIA)
Sari Myllymäki (TAMK)
Kai Salonen (TAMK)
Petteri Rajanti (TAMK)

SISÄLTÖ / INNEHÅLL / CONTENT

I JOHDANTO.....	7
I INLEDNING.....	8
I INTRODUCTION.....	9
2 POTILAAN TIETOJEN SELVITTÄMINEN / UTREDNING AV PATIENTUPPGIFTERNA / OBTAINING PATIENT INFORMATION.....	10
2.1 Haastattelu kohteessa / Intervju på platsen / Patient Interview on site.....	10
2.2 Haastattelu poliklinikalla / Intervju på polikliniken / Patient Interview at an outpatient clinic.....	11
3 POTILAAN TILAN SELVITTÄMINEN / UTREDNING AV PATIENTENS TILLSTÅND / EXAMINING THE PATIENT'S STATE.....	13
3.1 ABCDE.....	13
3.2 Potilaan kivun selvittäminen / Utredning av patientens smärta / Examining pain.....	16
4 POTILAAN HOITO / VÅRD AV PATIENTEN / PATIENT CARE.....	19
4.1 Yleistilan lasku / Nedsatt allmäntillstånd / Deterioration of a patient's general state.....	20
4.2 Delirium.....	24
4.3 Hengitysvaikeudet / Andningssvårigheter / Breathing difficulties.....	28
4.4 Sydänongelmat / Hjärtproblem / Heart problems.....	33
4.5 Aivoverenkiertohäiriö / Cirkulationsstörningar i hjärnan / Stroke.....	39
4.6 Infektiot/ Infektioner / Infections.....	42
4.7 Vatsaongelmat / Magproblem / Abdominal problems.....	47

4.8 Raskaus ja synnytys / Graviditet och förlossning / Pregnancy and labour.....	49
4.9 Intoksikaatio ja myrkytys / Intoxikation och förgiftning / Intoxication and poisoning.....	52
4.10 Tapaturmat / Olycksfall /Accidents.....	56
4.11 Trauma.....	60
4.12 Kouristukset / Krampanfall / Convulsions.....	67
4.13 Tutkimuksia / Undersökningar / Examinations.....	71
5 POTILAAN SIIRTO / FÖRFLYTTNING AV PATIENTEN / TRANSFERRING THE PATIENT.....	82
5.1 POTILAAN SIIRTO TOISEEN YKSIKÖÖN / FÖRFLYTTNING AV PATIENTEN TILL EN ANNAN ENHET / TRANSFERRING THE PATIENT TO ANOTHER HEALTH CARE FACILITY.....	82
5.2 Sairaalsiirto / Förflyttning mellan sjukhus / Hospital transfer.....	84
6 KUOLEMA / DÖD / DEATH.....	85
6.1 Kuolema kotona / Dödsfall i hemmet / Death at home.....	85
6.2 Liikenneonnettomuus / Trafikolycka / Traffic accident.....	87
7 AJANILMAUKSIA JA RUUMIINOSIA / TIDSUTTRYCK OCH KROPPSDELAR / EXPRESSIONS OF TIME AND PARTS OF BODY.....	88
7.1 Ajanilmauksia / Tidsuttryck / Terms related to time.....	88
7.2 Ruumiinosia / Kroppsdelar / Parts of body.....	91
SANASTO / ORDLISTA / VOCABULARY.....	93

I JOHDANTO

Hoitotyöntekijät kohtaavat usein niin potilaita kuin omaisia tilanteissa, joissa tunteet ovat pinnalla. Ymmärretyksi tuleminen omalla äidinkielellä on tällöin tärkeää. Hoidon onnistumiseksi hoitotyöntekijöiden on onnistuttava vuorovaikutuksessa sekä potilaiden että heidän omaistensa kanssa. Etenkin akuuttihoitotyön puolella omaisten rooli korostuu, sillä lähipiiriltä saadut tiedot voivat olla ratkaisevia potilaan jatkohoitoa ajatellen. Erityisen tärkeää tämä on potilaiden kohdalla, jotka eivät syystä tai toisesta pysty itse kommunikoimaan tai kertomaan riittävästi tietoja omasta tilastaan ja taustastaan.

Tämän dialogioppan tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta sekä hoitotyöntekijöiden vuorovaikutusta omaisten ja potilaiden kanssa silloin, kun kommunikaatio tapahtuu toisella kotimaisella. Oppaan avulla pyritään varmistamaan, että tulevat ja nykyiset terveydenhuollon ammattilaiset harjaantuisivat käyttämään toista kotimaista kieltä ja luottaisivat omaan kielitaitoonsa. Tämän oppaan pääpaino onkin kielen käyttämisessä ja keskeisen sanaston haltuunotossa. Tarkoituksena on luoda hoitotyötä tekeville varmuutta siitä, että tärkeintä ei ole rakenteellisesti täydelliset lauseet vaan ymmärretyksi tuleminen. Dialogiopas toimii koulutusmateriaalina kielikursseilla ja apuna työelämässä kohdatessa toisella kotimaisella puhuvia potilaita.

Oppaan dialogeissa korostuvat potilaiden omaisten kohtaaminen ja heidän kanssaan käyty kommunikaatio. Dialogeissa hoitotyöntekijät selvittävät potilaan taustatietoja omaisilta, vastaavat heidän kysymyksiinsä sekä tarpeen vaatiessa rauhoittavat ja lohduttavat heitä. Vaikka hoitajan ja omaisen välistä dialogia on oppaassa painotettu, myös potilaat pääsevät oppaassa ääneen. Eri-ikäiset potilaat ja omaiset on otettu huomioon siten, että osassa dialogeista käytetään sinuttelua, osassa teittelyä.

Opas pyrkii huomioimaan myös keskustelut hoitotiimin eri toimijoiden kanssa. Tilanteissa esiintyy niin röntgentutkimukseen valmistautuminen kuin laboratorionhoitajan näytteidenotto.

Dialogeissa toistoa on pyritty vähentämään esimerkiksi sillä, että kaikki dialogit eivät ala tervehdyksillä ja perustietojen kysymisellä. Dialogien yhteydestä löytyy useimmiten dialogiin liittyviä harjoitustehtäviä, joiden avulla oppaan käyttäjä voi harjoitella vuorovaikutustilanteita. Dialogioppan alussa on keskeisiä ilmauksia, esimerkiksi tervehdyksiä ja toivotuksia. Oppaan lopussa on hoitotyön kannalta keskeistä sanastoa.

Lämpimät kiitokset Nina Hutri-Kähöselle, Sanna Tervajärvelle ja Sanna Tsutsuselle kommenteista ja tekstin korjailusta.

Tämä dialogiopas on toteutettu yhdessä Novian ja Tampereen ammattikorkeakoulun terveysalan opiskelijoiden kanssa. Rahoitus oppaaseen on saatu Svenska kulturfondenin Hallå-ohjelmasta.

Dialogeissa käytetään seuraavia lyhenteitä:

E = ensihoitaja	L = lääkäri
S = sairaanhoitaja	O = omainen
R = röntgenhoitaja	P = potilas
B = bioanalyttikko	H = hoitaja.

I INLEDNING

Vårdpersonal möter ofta såväl patienter som anhöriga i situationer där känslorna är på ytan. Att bli förstådd på sitt eget modersmål är därför viktigt. För att vården skall lyckas måste vårdarna ha samspel med både patienter och deras anhöriga. Särskilt inom akutvård betonas anhörigas roll, eftersom information som fås från anhöriga kan vara avgörande för patientens fortsatta vård. Detta är särskilt viktigt för patienter som av någon anledning inte själv kan kommunicera eller ge tillräcklig information om sitt eget tillstånd och sin bakgrund.

Syftet med denna dialogguide är att förbättra patientsäkerheten och vårdpersonalens interaktion med anhöriga och patienter då man kommunicerar på det andra inhemska. Målet med dialogguiden är att blivande och nuvarande yrkesmäniskor inom vården ska bli bättre på att använda det andra inhemska språket och att de förlitar sig på sina egna språkkunskaper. Handbokens tyngdpunkt är användningen av språket och ordförråd. För dem som arbetar inom vården är det viktigaste inte att använda strukturellt kompletta meningar utan att förstå och bli förstådd. Dialogguiden fungerar som utbildningsmaterial på språkkurser och som hjälpmedel i arbetslivet när man möter patienter som pratar det andra inhemska språket.

Dialogerna i handboken betonar bemötande av patienters anhöriga och kommunikationen med dem. I dialogerna utreder vårdpersonal patientens bakgrundsfakta med anhöriga, svarar på deras frågor och lugnar och tröstar dem vid behov. Även om dialogen mellan vårdare och anhöriga har betonats får också patienternas röst höras. Patienter i olika åldrar och anhöriga har tagits i beaktande så att det används både ordet ”du” och ordet ”ni” vid tilltal.

Handboken försöker även beakta diskussioner med olika aktörer i vårdteamen. Det finns även dialoger som handlar om förberedelse för röntgenundersökningar och blodprovstagning. I dialogerna har man försökt minska upprepningar genom

att alla dialoger inte inleds med hälsningsfraser och frågor om bakgrundsfakta. I anslutning till dialogerna finns oftast övningsuppgifter där användaren kan öva på interaktion på det andra språket. I början av handboken finns centrala uttryck, till exempel hälsningar och önskemål. I slutet av guiden finns en ordlista med de mest centrala orden inom vårdarbetet.

Ett varmt tack till Nina Hutri-Kähönen, Sanna Tervajärvi och Sanna Tsutsunen för kommentarer och korrigeringar av texten.

Denna dialoghandbok har förverkligats i samarbete med vårdstuderande från Yrkeshögskolan Novia och Tampereen ammattikorkeakoulu. Svenska kulturfondens Hallå-projekt står för finansieringen av handboken.

I dialogerna används följande förkortningar.

F = förstavårdare	L = läkare
S = sjukskötare	P = patient
R = röntgenskötare	O = anhörig
B = bioanalytiker	V = vårdare.

I INTRODUCTION

Health care providers often meet both patients and their loved ones in situations that have a profound effect on them. To be understood in one's native language in such sensitive situations is of great importance. To ensure successful treatment outcomes, health care providers have to succeed in interaction with both the patients and their loved ones. Moreover, the role of family members and loved ones is especially significant in acute care, as information obtained from these people can be crucial in a patient's after care. This is even more important with patients who are, for one reason or another, non-communicative and thus unable to share enough information about their condition and background.

This dialogue manual was written initially in Finnish and Swedish and was soon supplemented by an English version. The goal of this dialogue manual is to improve both patient safety, as well as the interaction between health care professionals and patients and their loved ones in situations where communication takes place in English. With the help of the manual we want to make sure that health care professionals get familiar with using their professional Swedish and English and trust their language skills. Besides, this manual can naturally also be utilised by health care workers who want to learn Finnish and Swedish.

The main focus of this manual is thus on using the language and learning the key vocabulary in Emergency care. The purpose is to make health care workers understand that it is more important to be understood with one's foreign language skills than master grammatically perfect sentence structures. The dialogue manual is used as study material in language courses, and also as a tool in working life when there is a need to communicate in a foreign language.

In the dialogues the main emphasis is on encounters with patients' family members, and the communication with them. In the dialogues the health care providers ask the family members about the patient's history, respond to family members' questions, and they also reassure and comfort them when needed. Despite the focus being on the discussions between the professionals and family members, also the patients' voice is heard in the manual. Patients at different ages have been acknowledged by addressing them informally or formally.

The manual also presents discussions with various members of the care team. The situations vary from for example preparing a patient for an X-ray examination to obtaining laboratory samples.

Repeating elements, such as greetings and asking personal details are not included in every dialogue. In connection with most of the dialogues the manual provides exercises for practicing one's interaction skills in the foreign language. At the beginning of the manual there are common expressions, like greetings and wishes. At the end of the book there is a vocabulary covering the most important terms used in the dialogue. In addition to Finnish – English – Finnish vocabulary, there is also a vocabulary from English into Swedish, and vice versa.

We are grateful to Nina Hutri-Kähönen, Sanna Tervajärvi and Sanna Tsutsunen for commenting and correcting the texts.

This dialogue manual was written initially in Finnish and Swedish, and the English translation was then done to support the studying of these languages. Please note that the English version does not, however, include recordings. The funding for the manual was provided by the Hallå-project of Svenska Kulturfonden (The Swedish Cultural Foundation in Finland).

Because the primary focus of the Dialogue manual is learning Finnish and Swedish, and the role of English is mainly to support this learning process, the audio files are available only in Finnish and Swedish.

The following abbreviations are used in the dialogues:

EMS = emergency medical service

Pm = paramedic, EMS nurse

N = nurse

FM = family members and close ones

W = wife

H = husband

D = daughter

S = son

R = radiographer

P = patient

B = biomedical laboratory scientist

C = child

2 POTILAAN TIETOJEN SELVITTÄMINEN

Potilaan hoidon onnistumisen edellytyksenä on kommunikoinnin ja viestinnän sujuvuus jo ensihoidossa ja päivystyspoliklinikalla. Ensi- ja sairaanhoitajien on tärkeä selvittää potilaan tiedot ja käynnin tausta.

2.1 Haastattelu kohteessa

E: Ensihoidosta hyvää iltaa. Olen ensihoitaja Maria. Mikä täällä on hätänä?

O: Soitin hätäkeskukseen, sillä minun oli vaikea ymmärtää puolisoni puhetta.

E: Missä puolisonne on tällä hetkellä?

O: Makuuhuoneessa.

E: Anton menee nyt tutkimaan puolisoanne. Minä haastattelen teitä sillä aikaa.

O: Selvä. Makuuhuone on tuolla. Ovi on auki.

E: Mikä on puolisonne nimi ja henkilötunnus?

O: Hetki vain. En muista henkilötunnusta. Haen Kela-kortin. Tässä se on.

E: Milloin puolisonne oireet alkoivat?

O: Soitin heti niiden alkaessa. Noin vartti sitten.

E: Onko hänellä lääkityksiä?

2 UTREDNING AV PATIENTUPPGIFTERNA

En god kommunikation och dialog är en förutsättning för att vården av patienten ska lyckas inom första vården och på dejourpolikliniken. För förstavårdare och sjukskötare är det viktigt att ta reda på patientuppgifter och bakgrunden till besöket.

2.1 Intervju på platsen

F: God kväll från förstavården. Jag är förstavårdare Maria. Vad har du för bekymmer?

A: Jag ringde till nödcentralen för det blev svårt för mig att förstå min makes tal.

F: Var är er make just nu?

A: I sovrummet.

F: Anton går nu och undersöker er make. Jag intervjuar er under tiden.

A: Bra. Sovrummet är där. Dörren är öppen.

F: Vad heter er make och vad är hans personbeteckning?

A: Ett ögonblick. Jag kommer inte ihåg personbeteckningen. Jag ska hämta FPA-kortet. Här är det.

F: När började er make få symtom?

A: Jag ringde genast då de började. För cirka en kvart sedan.

F: Använder han några mediciner?

2 OBTAINING PATIENT INFORMATION

Smooth communication is a prerequisite for successful patient care both in acute care, and at emergency clinic. It is important for paramedics and nurses to examine the patient's history and any information relating to the visit.

2.1 Patient Interview on site

Pm: Good evening. I am paramedic (EMS nurse) Maria. What is the problem here?

FM: I called the emergency response centre (112) because I couldn't make out what my spouse was saying.

Pm: Where is your spouse now?

FM: In the bedroom.

Pm: Anton will go and examine your spouse. I'll ask you a few questions in the meantime.

FM: Ok. The bedroom is over there. The door is open.

Pm: What is your spouse's name and personal identity code?

FM: Hang on. I don't remember his identity number, I'll get the KELA card (health insurance card). Here it is.

Pm: When did your spouse's symptoms begin?

FM: I called immediately when they started. About fifteen minutes ago.

Pm: Is he on any medication?

O: Ei. Hän on perusterve. Viittaavatko oireet aivoinfarktiin?

E: En pysty vielä sanomaan. Kollegani tutkii häntä parhaillaan ja ottaa yhteyttä ensihoitolääkäriin jatkohoitoa varten.

O: Saanko mennä nyt hänen luokseen?

E: Ilman muuta voitte mennä.

2.2 Haastattelu poliklinikalla

S: Hyvää päivää. Olen sairaanhoitaja Anna. Oletteko Veera Koskela?

P: Kyllä, se olen minä.

S: Mikä teidän henkilötunnuksenne on?

P: 311291-528K

S: Minkä vuoksi tulitte päivystykseen?

P: Tulin päivystykseen selkäkipujen vuoksi.

S: Milloin oireenne alkoivat?

P: Selkäkipu alkoi kaksi päivää sitten. Tänä aamuna kipu alkoi säteillä vasemman jalkaan.

S: Aiheuttaako jokin liike kipua?

P: Kipu on jatkuvaa, vaikka en liikkuisi yhtään.

S: Oletteko ottanut jotain kipulääkettä?

P: Kyllä. Ibuprofeinia 400 mg kaksi tuntia sitten.

S: Jääkää odottamaan siihen pitkälenne. Lääkäri tulee kohta tutkimaan teidät.

A: Nej. Han är grundfrisk. Tyder symtomen på stroke?

F: Jag kan inte säga ännu. Min kollega undersöker honom nu och tar kontakt med läkaren inom förstavården för fortsatt vård.

A: Får jag gå in till honom nu?

F: Naturligtvis kan ni gå in.

2.2 Intervju på polikliniken

S: God dag. Jag är sjukskötare Anna. Är ni Veera Koskela?

P: Ja, det är jag.

S: Vad är er personbeteckning?

P: 311291-528K.

S: Varför har ni kommit till jouren?

P: Jag kom till jouren på grund av ryggsmärtor.

S: När fick ni symtom?

P: Ryggsmärtan började för två dagar sedan. I morse började smärtan stråla ner i vänstra benet.

S: Är det någon rörelse som gör ont?

P: Smärtan är ihållande fastän jag inte rör mig alls.

S: Har ni tagit någon smärtmedicin?

P: Ja. Ibuprofen 400 mg för två timmar sedan.

S: Ni kan lägga er ner och vänta. Läkaren kommer snart och undersöker er.

FM: No, his overall health is good. Do these symptoms mean he has a stroke?

Pm: It's too early to tell. My colleague is examining him right now and will contact the emergency care doctor to discuss follow-up treatment.

FM: Can I go and see him now?

Pm: Sure you can.

2.2 Patient Interview at an outpatient clinic

N: Good afternoon. I'm nurse Anna. Are you Veera Koskela?

P: Yes, that's me.

N: What is your patient identity code?

P: 311291-528K

N: What brought you to the emergency room?

P: I came here because of my back pains.

N: When did your symptoms start?

P: The back pain started two days ago. This morning the pain started to radiate to my left foot.

N: Does moving cause you pain?

P: The pain is continuous, even when I don't move at all.

N: Have you taken any pain killers?

P: Yes. I took 400mg Ibuprofen two hours ago.

N: Lie down here and just wait for a little while. The doctor will come and examine you soon.

Esittäytymiset

Minä olen ensihoitaja X.
Minä olen sairaanhoitaja X.
Tässä kollegani X.
Ensihoidosta X, päivää.

Henkilötiedot

Mikä sinun nimesi on?
Mikä on etunimesi /sukunimesi?
Miten nimesi kirjoitetaan?
Mikä on henkilötunnuksesi?
Minkä ikäinen olet?

Presentationer

Jag är förstavårdare X.
Jag är sjukskötare X.
Här är min kollega X.
Från förstavården X, god dag.

Personuppgifter

Vad heter du?
Vad är ditt förnamn / efternamn?
Hur skriver man ditt namn?
Vad är din personbeteckning?
Hur gammal är du?

Introductions

I'm paramedic X.
I'm nurse X.
This is my colleague X.
We're from the Emergency
Medical Services, hello/
good afternoon.

Personal details

What's your name?
What's your first name/surname?
How do you spell your name?
What is your personal identity code /
social security number?
How old are you?

3 POTILAAN TILAN SELVITTÄMINEN

3.1 ABCDE

Keski-ikäinen mies on löytynyt tajutomana ojanpientareelta. Ohikulkija soittaa ambulanssin paikalle. Ohikulkija kertoo miehen makaavan selällään ja joutuneen ehkä auton töytäisemäksi. Ensihoito saapuu paikalle ja aloittaa potilaan tutkimisen. Mies ei reagoi.

E1: Ilmatiet ovat auki. Avaan takkinne ja paitanne. Rintakehän liikkeet ovat symmetriset. Hengityssäännet ovat puhtaat. Laitan saturaatiomittarin sormeenne. Saturaatio on 95 %. Mittaan verenpaineen. Verenpaine on 120/60 mm/Hg. Puristan sormeanne. Kapillääritäyttö on 2 sekuntia. Laitan elektrodit rintaanne.

P: Mitä?

E2: Ensihoito tässä. EKG:ssä näkyy sinusrytmi. Pulssi on 65 min.

P: Mitä sä teet?

E1: Tutkin teitä nyt. Olitte menettänyt tajuntanne. Mikä teidän nimenne on?

P: Mä oon Väpä. Mä tulin juuri tuolta.

E1: Muistatteko syntymäaikaanne?

P: Torstaina. Viime vuonna.

3 UTREDNING AV PATIENTENS TILLSTÅND

3.1 ABCDE

Man har hittat en medvetslös medelålders man vid en dikesren. En förbigående ringer efter en ambulans. Förbigående berättar att mannen ligger på rygg och har kanske blivit tillstött av en bil. Förstavården anländer till platsen och börjar undersöka patienten. Mannen reagerar inte.

F1: Luftvägarna är öppna. Jag öppnar er jacka och skjorta. Bröstkorgens rörelser är symmetriska. Andningsljuden är rena. Jag sätter en saturationsmätare på ert finger. Saturationen är 95 %. Jag mäter blodtrycket. Blodtrycket är 120/60 mm/Hg. Jag trycker på ert finger. Kapillärfyllningen är 2 sekunder. Jag sätter elektroder på bröstet.

P: Vad?

F2: Förstavården här. Sinusrytmen syns på EKG. Pulsen är 65 min.

P: Vad gör du?

F1: Jag undersöker er nu. Ni var medvetslös. Vad heter ni?

P: Jag heter Väpä. Jag kom just därifrån.

F1: Minns ni er födelsetid?

P: På torsdagen. Förra året.

3 EXAMINING THE PATIENT'S STATE

3.1 ABCDE

A middle-aged man has been found lying unconscious by the roadside. A passer-by calls an ambulance to the scene. The passer-by tells that the man is lying on his back, and that he may have been hit by a car. An EMS unit arrives and starts examining the patient. The man doesn't respond.

Pm1: Airways are open. I'll unzip your jacket and unbutton your shirt. Chest movements are symmetrical. Breath sounds are clear. I'll attach a pulse oximeter on your fingertip. The saturation is 95 %. I'll take your blood pressure. The blood pressure is 120/60 mm/Hg. Now I'll squeeze your finger. Capillary refill is 2 seconds. I'll attach electrodes to your chest now.

P: What?

Pm2: Emergency care here. The ECG shows sinus rhythm. The pulse is 65/min.

P: What are you doing?

Pm1: I'm examining you. You had lost consciousness. What's your name?

P: I'm Väpä. I just came from over there.

Pm1: Do you remember when your birthday is?

P: Thursday. Last year.

E1: Avaatteko silmänne. Avaa silmät puheelle, 3p. Pupillit reagoivat normaalisti valoon. Puhevaste, sekava 4p. Puristakaa kättäni. Puristusvoima heikko. Liikevaste, noudattaa kehotuksia, 6p. Yhteensä 13p.

E1: Tutkin teitä vielä tarkemmin. Päänseudulla on kuhmu ja pieni vuotava haava. Rintakehä on stabiili, vatsa on normaali.

P: Lopeta se kopelointi.

E1: Ottakaa rauhallisesti. Lantio on normaali. Selässä ei ole mitään erikoista.

P: Lopeta jo. Mä lähden nyt tuonne.

E1: Tutkimus on vielä kesken. Meidän täytyy selvittää, oletteko kunnossa. Raajat liikkuvat. Ei viitteitä murtumista. Viedään päivystykseen ommeltavaksi.

E2: Otetaan vielä alkometri ja verensokeri ennen siirtoa. Alkometri 1,28. Verensokeri 7,6. Autamme teidät nyt autoon.

P: Oletteko tekin tulossa Pirren luokse?

F1: Kan ni öppna ögonen? Öppnar ögonen vid tilltal, 3p. Pupillerna reagerar normalt på ljus. Svar på tilltal, förvirrad 4p. Krama om min hand. Tryckkraften svag. Motorisk reaktion, lyder uppmaningar, 6p. Sammanlagt 13p.

F1: Jag ska ännu undersöka er noggrannare. På huvudet finns det en bula och ett litet blödande sår. Bröstkorgen är stabil, magen är normal.

P: Sluta tafsa på mig.

F1: Var bara lugn. Bäckenet är normalt. Inget speciellt i ryggen.

P: Sluta nu. Jag ska gå dit nu.

F1: Undersökningen är inte färdig ännu. Vi måste ta reda på, om ni är okej. Extremiteterna rör sig. Inga tecken på frakturer. Vi tar honom till juren för att sy såret.

F2: Vi ska ännu kolla med alkometer och ta blodsocker före förflyttningen. Alkometer 1,28. Blodsocker 7,6. Vi hjälper er in i bilen nu.

P: Ska ni också komma med till Pirre?

Pm1: Will you open your eyes. Opens his eyes when talked to, 3p. Pupils react normally to light. Verbal response, confused, 4p. Now squeeze my hand. Grip strength weak. Motor response, obeys commands, 6p. Total score 13p.

Pm1: I'll take a closer look at you. There is a bump on the head and a slightly bleeding wound. The chest is stable, abdomen is normal.

P: Stop groping me.

Pm1: Take it easy. Pelvis is normal. Nothing special on the back.

P: Leave me alone. I'll go over there now.

Pm1: The examination is not finished. We need to make sure that you're fine. The limbs are moving. No signs of fractures. Will be transferred to emergency room for suturing.

Pm2: Let's take a breathalyzer test and blood glucose before the transfer. Breathalyzer 1,28. Blood sugar 7.6. We'll help you into the ambulance now.

P: Will you join me to Pirre's?

3.2 Potilaan kivun selvittäminen

Kivun selvittäminen

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 22-vuotias laskettelija on kaatunut.

E: Mitä on tapahtunut?

P: Olin laskettelemassa ja kaaduin pahasti. Vähän joka paikkaan sattuu.

E: Missä kipu tuntuu eniten?

P: Oikeassa kädessä ja vasemmassa polvessa.

E: Pystytkö liikuttamaan kättä ja jalkaa?

P: Jalka toimii, mutta ranteeseen sattuu kovasti, enkä pysty liikuttamaan sormiani.

E: Mitä kipu on asteikolla 0–10?

P: Polvessa 7 ja kädessä 10.

E: Pääset pian tarkempiin tutkimuksiin. Saat sitä ennen kipulääkettä.

3.2 Utredning av patientens smärta

Smärtbedömning

Förstavården kommer till platsen där en 22-årig slalomåkare har åkt omkull.

F: Vad har hänt?

P: Jag åkte slalom och föll illa. Det gör ont lite överallt.

F: Var känns smärtan mest?

P: I högra handen och vänstra knäet.

F: Kan du röra på handen och benet?

P: Benet fungerar, men det gör hemskt ont i handen och jag kan inte röra på fingrarna.

F: Vad är smärtan på en skala 0–10?

P: I knäet 7 och i handen 10.

F: Vi tar dig snart till noggrannare undersökningar. Du får smärtmedicin före det.

3.2 Examining pain

Examining pain

An EMS unit arrives at an accident scene where a 22-year-old downhill skier has fallen.

Pm: What happened?

P: I was skiing downhill, and fell badly. I have pains all over my body.

Pm: Where does it hurt the most?

P: In my right hand and left knee.

Pm: Can you move your hand and leg?

P: My leg functions, but my wrist hurts very bad, and I can't move my fingers.

Pm: How does the pain feel on a scale of 0–10?

P: In my knee I would rate it 7 and in my hand it's 10.

Pm: You'll soon be examined more thoroughly. You'll be given pain killers before that.

Kivunarviointi

Onko sinulla kipuja?
Missä sinulla on kipuja?

Voitko kuvailla kipua?
Kuinka kauan sinulla on ollut kipuja?
Sattuuko tämä?
Aiheuttaako jokin liike kipua?

Oletko ottanut jotain lääkettä kipuun?
Kipu tuntuu lantiossa.
Kipu säteilee vasempaan käsivarteen ja olkaan.
Kipu polvessa on pistävää.

Smärtbedömning

Har du smärtor?
Var har du smärtor?

Kan du beskriva smärtan?
Hur länge har du haft smärtor?
Gör det här ont?
Förorsakar någon rörelse smärta?

Har du tagit någon medicin mot smärtan?
Det gör ont i höften.
Smärtan strålar ut i vänstra armen och axeln.
Smärtan i knäet är stickande.

Assessing pain:

Are you in pain?
Where does it hurt? Where do you have pain?
Can you describe your pain?
For how long have you had pain(s)?
Does this hurt?
Does some movement cause you pain?
Have you taken any medicine for the pain?
The pain feels in the pelvic area.
The pain radiates to the left arm and shoulder.
The pain in the knee is stinging.

Harjoituksia

Mieti, miten selvität tiedot potilaan taustasta ja tilanteesta. Luo parin kanssa dialogi seuraavista esimerkeistä.

1. Potilas saapuu päivystyspoliklinikalle kovien selkäkipujen vuoksi.
2. Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa kaatunut vanhus valittaa lonkkakipua. Keskustelu vanhuksen kanssa ei onnistu, mutta apua hälyttänyt omainen on paikalla.

Övningar

Fundera på hur du tar reda på patientens bakgrund och situation. Skapa en dialog med ditt par om följande exempel.

1. Patienten kommer till dejourpolikliniken på grund av starka ryggsmärtor.
2. Förstavården kommer till platsen, där en åldring har ramlat och klagar över höftsmärta. Samtal med åldringen lyckas inte, men en anhörig som ringde efter hjälp är på plats.

Exercises

Find out information about a patient's background and situation. Create a dialogue with a fellow student on the following:

1. A patient comes to emergency clinic due to severe back pains.
2. Emergency Medical Services arrive at a scene where an elderly patient has fallen and is now complaining of hip pain. The discussion with the patient isn't successful, but the family member who called the ambulance is there.

4 POTILAAN HOITO

Potilaan hoidossa kommunikaatio potilaan ja omaisten kanssa on keskeistä. On tärkeää, että potilas saa puhua äidinkieltään, jotta potilaalle syntyy turvallisuuden tunne.

Voinnin selvittäminen

Miten sinä voit?

Mikä vointisi on yleensä?

Onko sinulla aikaisemmin ollut jotakin vastaavaa?

Voin hyvin.

Voin huonosti.

Siinähan se menee.

4 VÅRD AV PATIENTEN

Det är viktigt att patienten undersöks i samarbete med patienten och anhöriga. Att patienten får tala sitt modersmål är viktigt för att patienten ska känna sig trygg.

Att utreda måendet

Hur mår du?

Hur mår du i allmänhet?

Har du tidigare haft något motsvarande?

Jag mår bra.

Jag mår dåligt.

Jag mår sådär.

4 PATIENT CARE

Communication with the patient and their family members or close ones has an essential role in patient care. In order to create a feeling of safety, it is important that the patient can speak their native language.

Asking about a patient's condition

How are you?

How do you usually feel?

Have you felt like this before?

I'm fine. / I feel good.

I don't feel good. / I feel bad.

Not (too) bad.

4.1 Yleistilan lasku

Ensihoitajat ovat saapuneet kohteeseen ja tapaavat omaisen. Omainen kertoo, että potilas on makuuhuoneessa, ja että hän on ollut tänään todella huonokuntoinen.

E: Oletteko te lähiomainen? Mikä täällä on hätänä?

O: Olen hänen tyttärensä. Käyn täällä päivittäin katsomassa äitiä. Äiti on puhunut tänään todella sekavia ja ollut voimaton.

E: Päivää, te olette kuulemma ollut huonovointinen. Mikä teidän olonne nyt on?

P: Olen voinut paremminkin, kyllä se kuolema jo kohta saisi tulla.

E: Onko teillä kipuja? Onko pahoinvointia tai huimausta?

P: Pahoin... Huimaa...

E: Vai niin, mikä on hänen sosiaaliturvatunnuksensa?

O: En muista, tarkistan Kela-kortista.

E: Mitataan teiltä nyt verenpaine ja laitetaan tämä mittari sormeen. Mitataan korvastanne lämmön. Lämpö on 39,2°C.

E: Onko virtsa tullut ihan normaalisti? Onko ollut kirvelyä virtsatessa?

P: En ole ajatellut asiaa.

4.1 Nedsatt allmäntillstånd

Förstavårdare har anlänt till platsen och träffar en anhörig. Den anhöriga berättar att patienten är i sovrummet och hon har varit i väldigt dåligt skick idag.

F: Är ni nära anhörig? Vad är det för problem?

A: Jag är hennes dotter. Jag besöker dagligen min mamma. Mamman har idag pratat väldigt förvirrat och hon har varit kraftlös.

F: Goddag, jag har hört att ni inte mår så bra. Hur mår ni nu?

P: Jag har mått bättre, döden skulle nog få komma snart.

F: Har ni smärtor? Mår ni illa eller har ni svindel?

P: Jag mår illa... Jag är yr...

F: Okej. Vad är hennes personbeteckning?

A: Jag minns inte, jag kollar på FPA-kortet.

F: Nu mäter vi ert blodtryck och sätter den här mätaren på fingret. Jag mäter febern från örat. Temperaturen är 39,2°C.

F: Har ni kissat normalt? Svider det när ni urinerar?

P: Jag har inte tänkt på saken.

4.1 Deterioration of a patient's general state

An EMS unit has arrived at the location and now meets the family member. The family member says that the patient is in the bedroom, and she has been feeling really bad all day.

Pm: Are you a family member? What is the problem here?

D: I'm her daughter. I come here daily to see my mum. She's been really disoriented and frail today.

Pm: Hello, you have been feeling unwell today. How are you feeling now?

P: I've been better, I might as well die soon.

Pm: Are you in pain? Are you nauseous? Do you feel dizzy?

P: Nauseous... dizzy...

Pm: Right... what is her social security number?

D: I don't remember. Let me check it on her Kela-card.

Pm: We'll take your blood pressure now and attach this sensor on your fingertip. I'll take your temperature from your ear. It is 39.2°C.

Pm: Have you passed urine normally? Have you had a stinging sensation when urinating?

P: I haven't really thought about it.

E: Kuuntelen keuhkojanne, hengittäkää syvään. Tiedättekö, onko hänellä sairauksia tai lääkkeitä?

O: En muista niitä kaikkia. Tarkistan lääkelistasta. Odottakaa, haen sen keittiöstä.

E: Osaatteko sanoa, kuinka kauan äidilänne on ollut huimausta ja voimattomuutta?

O: Ilmeisesti pari päivää hän on syönyt huonosti ja ollut voimaton.

E: Onko hänellä ollut flunssan oireita?

O: En ole huomannut flunssan oireita.

E: Millainen hänen toimintakykynsä on normaalisti?

O: Onhan hän yleensä hyväkuntoinen ja hoitaa omat asiansa, mutta hitaastihan hän liikkuu.

E: Käyttääkö hän rollaattoria?

O: Hänellä on tapana käyttää rollaattoria, kun hän menee ulos tai lähikauppaan.

E: Käykö täällä kotisairaanhoidoa?

O: Ei, kotisairaanhoidoa ei ole ollut.

E: Tilanne on nyt se, että teillä on kuumetta. Viemme teidät päivystykseen. Ennen lähtöä laitan kanyylin tähän teidän käteenne. Pysykää hetki paikallanne. Nyt pistää hieman. Pian saatte lääkettä.

E: Avustamme teidät nyt tähän tuoliin istumaan ja viemme teidät olohuoneeseen, missä pääsette makaamaan parrille.

E: Jag ska lyssna på era lungor, andas djupt. Vet ni om hon har några sjukdomar eller mediciner?

A: Jag kommer inte ihåg dem alla. Jag ska se på läkemedelslistan. Vänta, jag hämtar den från köket.

F: Kan ni säga hur länge er mamma har haft yrsel och varit kraftlös?

A: Hon har tydligen ätit dåligt ett par dagar och varit kraftlös.

F: Har hon haft symptom på influensa?

A: Jag har inte märkt några symptom på influensa.

F: Hurdan är hennes funktionsförmåga normalt?

A: Hon är nog oftast i gott skick och sköter sig själv, men hon går rätt långsamt.

F: Använder hon rullator?

A: Hon brukar använda rullator när hon går ut eller till närbutikerna.

F: Har hon hemsjukvård?

A: Nej, hon har ingen hemsjukvård.

F: Nu är situationen den att ni har feber. Vi tar er till jouren. Innan vi åker, sätter jag en kanyl på handen. Var stilla en stund. Nu sticker det lite. Ni ska snart få medicin.

F: Här har vi en stol som vi hjälper er att sitta på. Sedan för vi er till vardagsrummet och ni får lägga er på baren.

Pm: I'll listen to your lungs, breathe in, please. Do you know if she has any diseases? Is she on any medication?

D: I don't remember them all. I'll check the medicine list. Hang on, please, I'll get it from the kitchen.

Pm: Can you say for how long your mother has suffered from dizziness and weakness?

D: During the last two days she apparently hasn't eaten properly, and she has been frail.

Pm: Does she have symptoms of influenza?

D: Not that I have noticed.

Pm: How is her functional capacity normally?

D: She is usually in pretty good condition and runs her own errands, but she does move slowly though.

Pm: Does she use a rollator?

D: She uses the rollator when she goes out or when she goes to the grocery store nearby.

Pm: Does she have visits from home care?

D: No, she hasn't had visits from home care.

Pm: The situation now is that you have fever. We'll take you to the emergency clinic. Before we go, I'll insert a cannula in the back of your hand. Please stay still. This will pinch a little. You'll be given medicine soon.

Pm: We're now helping you sit up on this chair, and then we'll take you into the living room where you get to lie on the stretcher.

Keskustelu potilaan kanssa

Ymmärrätkö?

Anteeksi.

Anteeksi, en kuullut, mitä sanoit.

Anteeksi, en ymmärtänyt, mitä sanoit.

Voitko puhua vähän kovempaa?

Voitko puhua vähän hitaammin?

Voitko toistaa?

Diskussion med patienten

Förstår du?

Förlåt.

Ursäkta, jag hörde inte vad du sa(de).

Ursäkta, jag förstod inte vad du sa(de).

Kan du tala lite högre?

Kan du tala lite långsammare?

Kan du upprepa?

Discussion with the patient

Do you understand?

Excuse me.

Excuse me, I didn't hear what you said.

Excuse me, I didn't understand what you said.

Can you speak up, please? / Can you speak a bit louder, please?

Can you speak more slowly, please?

Can you repeat, please?

4.2 Delirium

Sekava vanhus tuodaan kotoa poliklinikalle. Omainen saapuu poliklinikalle selvittämään vanhuksen tilannetta.

O: Hei, tulinko katsomaan äitiäni. Soitin hätäkeskukseen, koska hän oli jotenkin sekaisin ja poissaoleva tänä aamuna. Ambulanssi tuli, ja ensihoitaja kertoi tuovansa äitini tänne. Onko hän täällä?

S: Hei, tarvitsen äitini nimen ja henkilötunnuksen, jotta voin tarkastaa, onko hän täällä.

O: Pirkko Tossavainen, henkilötunnus 200240-222A.

S: Pirkko on paikalla neljä. Voimme mennä katsomaan häntä. Pirkko on saanut rauhoittavaa lääkettä, joten hän ei välttämättä ymmärrä, että olette tulleet käymään.

O: Asia selvä, kiitos kun kerroit.

S: Täällä Pirkko onkin, hän näyttäisi nukkuvan. Hänet on juuri tutkittu, joten on hyvä antaa hänen nukkua.

O: Totta kai. Miksi hänelle on annettu rauhoittavaa lääkettä ja sen vuoksi hän nukkuu?

S: Hänellä on todettu delirium eli sekavuustila, jonka aiheuttajaa emme vielä tiedä. Hän on saanut rauhoittavaa lääkettä, ettei satuttaisi itseään.

O: Mikä tämän tilan on voinut aiheuttaa? Eilen hän oli vielä ihan kunnossa ja tänä aamuna hän ei ollut oma itsensä.

4.2 Delirium

En förvirrad åldring transporteras till polikliniken. En anhörig kommer till polikliniken för att klarlägga åldringens situation.

A: Hej, jag kom för att träffa min mamma. Jag ringde till nödcentralen eftersom hon var förvirrad och frånvarande i morse. Ambulansen kom och förstavårdaren sa att hen skulle ta min mamma hit. Är hon här?

S: Hej, jag behöver er mammas namn och hennes personbeteckning, så att jag kan kolla om hon är här.

A: Pirkko Tossavainen, personbeteckningen är 220240-222A.

S: Pirkko finns på plats fyra. Vi kan gå till henne. Pirkko har fått lugnande medicin, så hon förstår inte nödvändigtvis att ni har kommit.

A: Saken är klar. Tack för att du berättade.

S: Här har vi Pirkko, hon ser ut att sova. Hon har just blivit undersökt, så det är bra att låta henne sova.

A: Naturligtvis. Varför har man gett henne lugnande medicin? Är det därför hon sover?

S: Man har konstaterat delirium eller förvirringstillstånd hos henne och vi vet ännu inte orsaken till det. Hon har fått lugnande medicin så att hon inte ska skada sig själv.

A: Vad kan förorsaka det här tillståndet? Igår var hon ännu helt i skick och i morse var hon inte sig själv.

4.2 Delirium

A disoriented elderly person is brought from home to the emergency clinic. The daughter comes to the clinic to sort out her mother's situation.

D: Hi, I came to see my mom. I called the emergency response centre because she was somehow disoriented and absent-minded this morning. The ambulance came and the paramedic said they would bring my mum here. Is she here?

N: Hi, I need your mum's name and personal identity code, so I can check if she's here.

D: Pirkko Tossavainen, the identity code is 200240-222A.

N: Pirkko is in bed four. We can go see her. She has been given a sedative, so she won't necessarily understand that you've come to visit her.

D: I see. Thanks for letting me know.

N: Here she is, she seems to be asleep. She has just been examined, so it's good to let her sleep.

D: Of course. Why has she been given a sedative and is that why she's sleeping?

N: She has been diagnosed with delirium which means a disturbed state of consciousness, but we don't know the reason for that yet. She has been given a sedative so that she wouldn't hurt herself.

D: What can have caused this condition? She was fine yesterday, but this morning she wasn't her usual self.

S: Tällaisen tilan voi aiheuttaa todella monet tekijät. Voi olla kysymys jostakin elintoiminnan häiriöstä, neste- tai elektrolyyttitasapainon häiriöstä tai aivotapahtumasta. Emme tiedä vielä aiheuttajaa.

O: Milloin saamme lisää tietoa?

S: Teemme jatkotutkimuksia ja yritämme selvittää syytä parhaamme mukaan.

O: Olisinko voinut jotenkin estää tämän?

S: En usko. Tällainen voi kehittyä huomaamatta, ja useimmiten tila syntyy ilman ulkoista syytä.

O: Kiitos tiedosta. Voinko jäädä äitini luo?

S: Voitte jäädä. Se olisi hyvä äitinne kannalta. Sekavana ollessa tutut asiat ja ihmiset voivat auttaa häntä orientoitumaan ympäristöönsä.

O: Kiitos paljon. Mitä teen, kun äitini herää?

S: Olkaa hänen seurassaan. Olisi hyvä, jos saisitte häneen kontaktin. Tarvittaessa voitte kutsua hoitajan. Onko teillä muita kysymyksiä?

O: Ei, minulla ei ole kysyttävää tällä hetkellä.

S: Selvä juttu. Mikäli teillä on asiaa, voitte soittaa kelloa ja saavun paikalle.

S: Det här tillståndet kan orsakas av väldigt många faktorer. Det kan vara fråga om någon störning i vitala funktioner, vätske- eller elektrolytrubbningar eller någon störning i hjärnan. Orsaken vet vi inte ännu.

A: När får vi veta mer?

S: Vi fortsätter att undersöka och försöker att ta reda på orsaken så gott vi kan.

A: Skulle jag ha kunnat förhindra detta på något sätt?

S: Det tror jag inte. Sånt här kan utvecklas obemärkt och oftast uppstår tillståndet utan någon yttre orsak.

A: Tack för informationen. Kan jag stanna hos min mamma?

S: Ni kan stanna. Det kan vara bra för er mamma. Under förvirringstillstånd kan bekanta saker och människor hjälpa henne att orientera sig i omgivningen.

A: Tack så mycket. Vad ska jag göra när min mamma vaknar?

S: Var med henne. Det skulle vara bra om ni får kontakt med henne. Vid behov kan ni kalla på en vårdare. Har ni andra frågor?

A: Nej, för tillfället har jag inget att fråga.

S: Saken är klar. Om det finns frågor, kan ni ringa på klockan så kommer jag.

N: This condition can be caused by many different factors. It can be caused by a disturbance in vital functions, disturbance in fluid- or electrolyte balance or a disturbance in brain function. We don't know the cause yet.

D: When shall we get more information?

N: We'll perform further examinations and try to examine the cause as best we can.

D: Could I have prevented this somehow?

N: I don't think so. A condition like this can develop unnoticed, and in most cases it develops without an external cause.

D: Thank you for the information. Can I stay with my mum?

N: Yes, you can. That would be good for your mother. When disoriented, familiar things and people can help her orientate to her surroundings.

D: Thanks a lot. What shall I do when she wakes up?

N: Stay with her. It would be good if you could get through to her. You can call a nurse, if needed. Do you have any other questions?

D: No, no questions right now.

N: Alright. If there's something, you can use the nurse call button, and I'll be with you.

Harjoituksia

Luo pari kansi dialogi seuraavista esimerkeistä.

1. Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa on pari päivää ripuloinut vanhus. Vanhus on voimaton, eikä jaksa nousta vuoteesta. Miten keskustelunne etenee?
2. Päivystykseen soittaa omainen, joka on huolissaan läheisensä kunnosta. Miten selvität läheisen vointia ja syytä tilanteeseen.

Övningar

Skapa en dialog med ditt par om följande exempel.

1. Förstavården kommer till platsen där en åldring som har haft diarré i ett par dagar finns. Åldringen är kraftlös och orkar inte stiga upp ur sängen. Hur för ni diskussionen framåt?
2. Till jouren ringer en anhörig som är orolig för sin anhörigas tillstånd. Hur utreder du patientens mående och orsaken till situationen?

Exercises

Create a dialogue with your fellow student on the following:

1. Emergency Medical Services arrive at a scene where there is an elderly patient who has suffered from diarrhoea for a couple of days. The patient is frail and can't get up from bed. How does the discussion proceed?
2. The emergency clinic receives a phone call from a family member who is worried about the condition of her loved one. How do you find out about the loved one's condition and the reason causing it?

4.3 Hengitysvaikeudet

Astmakohtaus

Keski-ikäinen mies on soittanut hätänumeroon. Hän on ollut ulkona leikkaamassa ruohoa ja hänen henkeään ahdistaa. Hänellä on entuudestaan astma. Ensihoito on saapunut paikalle ja selvittää miehen vointia.

E: Miten voit?

P: Minun on niin vaikea hengittää, ei-vätkä lääkkeeni auta. Minulla on astma.

E: Kuinka kauan kohtaus on kestänyt?

P: Olin ulkona leikkaamassa ruohoa, kun aloin yskiä. Nyt hengittäminen on raskasta ja yskä on kova.

E: Oletko ottanut astmalääkkeesi?

P: Olen ottanut kaksi annosta astmalääkettäni, mutta se ei auttanut lainkaan.

E: Laitan sinulle happimaskin, joka helpottaa hengittämistä. Autan sinua myös istumaan paremmin. Laitan muutaman tyynyn selkäsi taakse. Otan nyt vitalit. Tuntuuko paremmalta?

P: Ei. Miltä arvoni näyttävät?

E: Veresi happisaturaatio on hiukan matalalla ja sydämesi lyö nopeasti. Annan sinulle lisää lääkettä.

P: Joudunko päivystykseen?

E: Kyllä. Lääkäri on tarkistettava vointisi. Onko sinulla omaista, johon meidän tulisi ottaa yhteyttä?

4.3. Andningsvärigheter

Astmaanfall

En medelålders man har ringt nödnumret. Han har varit ute och klippt gräs och fått tungt att andas. Han har astma sedan tidigare. Förstavårdarna har anlänt till platsen och utreder mannens mående.

A: Hur mår du?

P: Jag har så tungt att andas, det hjälper inte med mina mediciner. Jag har astma.

A: Hur länge har anfallet hållit på?

P: Jag var ute och klippte gräs och så började jag hosta. Nu har jag så tungt att andas och svår hosta.

A: Har du tagit dina astmamediciner?

P: Jag har tagit två doser av min astmamedicin, men det hjälpte inte alls.

A: Jag sätter på en syremask åt dig, så blir det strax lite lättare att andas. Jag ska hjälpa dig att sitta lite bättre. Jag sätter några kuddar bakom din rygg. Jag ska nu mäta dina vitala funktioner. Känns det bättre?

P: Nej. Hur ser mina värden ut?

A: Du har lite låg syremättnad i blodet ännu och ditt hjärta slår snabbt. Jag ska ge dig mera mediciner.

P: Måste jag till jourpolikliniken?

A: Ja, En läkare måste undersöka ditt tillstånd. Har du någon anhörig som vi ska meddela?

4.3 Breathing difficulties

Asthma attack

A middle-aged man has called the emergency number. He has been outdoors mowing the lawn and now he has shortness of breath. He has been diagnosed with asthma before. An EMS unit has arrived and they are examining the man's condition.

Pm: How are you?

P: It's difficult to breathe, and the medicines won't help. I have asthma.

Pm: For how long have you had the attack now?

P: I was outdoors cutting grass and started coughing. Now my breathing is laborious and I keep coughing a lot.

Pm: Have you taken your asthma medication?

P: I've taken two doses of asthma medication, but it hasn't helped at all.

Pm: I'll give you an oxygen mask to help your breathing. I'll also help you sit more comfortably. Let's put a couple of cushions behind your back. Now I'll take your vital signs. Do you feel better?

P: No. How are my readings?

Pm: The oxygen saturation of your blood is a bit low and your heart beats fast. I'll give you more medicine.

P: Do I have to go to the emergency clinic?

Pm: Yes. The doctor has to check up on you. Do you have a contact person, whom we should inform?

Hengenahdistus

Potilas on nuori mies, jolla on hengenhahdistusta. Tyttöystävä on soittanut hätäkeskukseen. Potilas itse epäilee influenssaa, jonka tyttöystävä on jonkin aikaa sitten sairastanut. Ensihoitajat huomaavat hengityksen olevan nopeaa ja rohisevaa, ja he haluavat tutkia potilaan tarkemmin.

E: Oletko ollut kauan kipeänä?

P: Olen ollut kipeänä noin viikon.

E: Onko sinulla mitään sairauksia?

P: Ei ole. Olen täysin terve.

E: Otan stetoskoopin ja kuuntelen hengityssänesi. Sen jälkeen mittaan happisaturaation.

P: Kuuntele rauhassa

E: Hengityssäneset ovat vasemmalta puolen rohisevammat. Saturaatio on 95 %, se on hieman matala.

P: Olen urheillut myös viime aikoina, vaikka olen ollut flunssassa. Voiko tämä johtua siitä?

E: Kyllä voi. Sydänlihastulehdus on mahdollinen, mutta tutkitaan lisää. Mittaan seuraavaksi verenpaineen.

E: Verenpaine on 130/75, syke on 100. Arvot ovat kunnossa.

P: Hyvä kuulla.

E: Jatkan tutkimuksia. Otan seuraavaksi EKG:n.

Andnöd

Patienten är en ung man som har andnöd. Flickvännen har ringt nödcentralen. Patienten misstänker själv influensa som flickvännen nyligen har haft. Förstavårdarna lägger märke till snabb och rosslande andning och de vill undersöka patienten noggrannare.

F: Har du varit sjuk länge?

P: Jag har varit sjuk i ungefär en vecka.

F: Har du några sjukdomar?

P: Nej. Jag är helt frisk.

F: Jag tar ett stetoskop och lyssnar på dina andningsljud. Därefter ska jag mäta din syresaturation.

P: Lyssna i lugn och ro.

F: Andningsljuden rosslar mera på vänstra sidan. Syresaturationen är 95 %, den är lite låg.

P: Jag har idrottat också den sista tiden, även om jag har haft flunsa. Kan det bero på det?

F: Ja, det kan det. Det är möjligt att det är hjärtmuskelinflammation, men vi ska undersöka mera. Jag mäter härefter blodtrycket.

F: Blodtrycket är 130/75, pulsen är 100. Värdena är okej.

P: Det är trevligt att höra.

F: Nu ska jag fortsätta att undersöka. Jag ska nu ta EKG.

Shortness of breath

The patient is a young man who is suffering from a shortness of breath. His girlfriend has called the emergency response centre. The patient himself suspects influenza and tells that girlfriend had it a while ago. The emergency care nurses notice that the patient's breathing is fast and rattling, and they want to examine the patient more thoroughly.

Pm: Have you been ill for a long time?

P: For about a week or so.

Pm: Do you have any other illnesses?

P: No, I'm totally healthy.

Pm: I'll take the stethoscope and listen to your breathing sounds. After that I'll measure your oxygen saturation.

P: Please, go ahead.

Pm: There is more rattling on the left. The saturation is 95 %, it's a bit low.

P: I've also done sports recently, despite the flu. Can that have something to do with my condition?

Pm: Yes, it's possible. It can be inflammation of the heart muscle, but we need to do more examinations. Now I'll take your blood pressure.

Pm: Your blood pressure is 130/75, pulse is 100. The readings are fine.

P: Good to hear.

Pm: I'll do a few more examinations. I'll take ECG next.

E: Laitan liimaelektrodit rintakehällesi, joten paljastaisitko rintakehäsi.

P: Okei. Riisun paidan.

E: Joudun ajamaan rintakarvojasi, jotta saan elektrodit kiinni. Nyt elektrodit ovat paikoillaan. Ole täysin liikkumatta.

P: Miltä se näyttää? Olenko kunnossa?

E: EKG:ssä on sydänlihastulehdukseen sopivia muutoksia. Onko sinulla muita oireita?

P: Rintaani sattuu joskus, mutta uskon, että se on normaalia flunssaa. Hengästyntä myös helposti, mutta senkin uskon johtuvan flunssastani.

E: Mittaan vielä lämpösi ja soitan sen jälkeen lääkärille.

P: Saanko jäädä kotiin?

E: En lupaa vielä mitään. Korvalämpösi on 37,9 astetta. Nyt soitan lääkärille.

Ensihoitaja soittaa lääkärille.

L: Ensihoitolääkäri, lääkäri Mäki.

E: Tässä soittaa ensihoitaja Jan. Konsultoisin hengitysvaikeuspotilaasta. EKG:ssa on sydänlihastulehdukseen viittaavia löydöksiä. Hänen happisaturaationsa on 95 %, verenpaineensa on 130/75 ja pulssinsa on 100. Korvalämpö on 37,9°C. Hengitysäänet rohisevat vasemmalta. Potilas kertoo, että on ollut flunssassa viikon ajan, ja on urheillut tänä aikana. Ei sairauksia. Nyt hänellä

F: Jag sätter limelektroder på din bröstorg så du måste ta överkroppen bar.

P: Okej, Jag tar av mig skjortan.

F: Jag måste raka bort hår på bröstet så att jag kan fästa elektroderna. Nu är elektroderna på plats. Ligg helt stilla.

P: Hur ser det ut? Är jag i skick?

F: EKG tyder på hjärtmuskelinflammation. Har du några andra symptom?

P: Det gör ont i bröstet ibland, men jag tror att det är normal flunsa. Jag blir också lätt andfådd, men jag tror att det också beror på min flunsa.

F: Jag ska ännu mäta din temperatur och efter det ringer jag till läkaren.

P: Får jag stanna hemma?

F: Jag lovar ännu ingenting. Temperaturen i örat är 37,9 grader. Nu ringer jag läkaren.

Förstavårdaren ringer läkaren.

L: Förstavårdsläkare, läkare Mäki.

F: Det här är förstavårdare Jan. Jag vill konsultera gällande en patient med andnöd. I EKG finns tecken på hjärtmuskelinflammation. Hans syresaturation är 95 %, blodtryck är 130/75 och puls är 100. Örontemperaturen är 37,9°C. Rosslände andningsljud på vänstra sidan. Patienten berättar att han har varit flunssig i en veckas tid och han har idrottat under

Pm: I'm going to attach the adhesive electrodes to your chest, so could you expose your chest, please.

P: Ok, I'll remove my shirt.

Pm: I will have to shave your chest a little so that I can attach the electrodes properly. Now the electrodes are in place. Stay still please.

P: How does it look? Am I alright?

Pm: The ECG shows changes typical of the inflammation of the heart muscle. Do you have any other symptoms?

P: My chest hurts at times, but I guess it's just the common cold. I also get out of breath easily, but I think it's also because of the cold.

Pm: I'll take your temperature, and then I'll call the doctor.

P: Can I stay home?

Pm: I can't promise anything yet. The temperature from your ear is 37,9°C. Now I'll call the doctor.

The paramedic calls the doctor.

EMS physician: EMS physician Mäki.

Pm: This is paramedic Jan. I'd like to consult you about a patient with breathing difficulties. The ECG shows findings indicative of myocarditis. His oxygen saturation is 95 %, blood pressure is 130/75 and pulse is 100. The tympanic temperature is 37,9°C. Breathing sounds rattling on the left. The patient says that he has had a cold for a week, and he has done sports

on hengitysvaikeutta, rintakipua ja hengästymistä. Ehdotan, että kuljetetaan tämä potilas sairaalaan eikä terveystakesukseen.

L: Oireet voivat viitata sydänlihastulehdukseen (myokardiitti), joten haluaisin hänet tänne. Otamme täällä verikokeita, niin saamme selvitettyä diagnoosin tarkemmin.

E: Lääkäri suositteli, että lähdet mukaan sairaalaan, jossa sinulle tehdään lisää tutkimuksia.

P: Kuinka kauan joudun olemaan siellä?

E: Sitä en osaa sanoa. Mitä tavaroita otetaan mukaan? Haluatko soittaa jollekin?

P: Voitko antaa puhelimeni ja avaimeni pöydältä? Soitan tyttöystävälleni.

E: Tässä on puhelimesi ja avaimesi. Nouse rauhallisesti ylös, ja kävele kanssani ambulanssiin. Tästä on sairaalaan 10 minuutin ajomatka.

tiden. Inga sjukdomar. Nu har han andningssvårigheter, bröstsmärtor och andfäddhet. Jag föreslår att vi för den här patienten till sjukhuset, inte till hälsocentralen.

L: Symptomen kan tyda på hjärtmuskelin-flammation (myokardit), så jag skulle vilja ha honom hit. Vi tar blodprov här så att vi får utreda diagnosen noggrannare.

F: Läkaren föreslog att du kommer med oss till sjukhuset där man undersöker dig vidare.

P: Hur länge måste jag vara där?

F: Det kan jag inte säga. Vilka saker ska vi ta med? Vill du ringa till någon?

P: Kan du ge mig min telefon och min nyckel från bordet? Jag ringer till min flickvän.

F: Här är telefonen och nyckeln. Stig lugnt upp och gå med mig till ambulansen. Härifrån till sjukhuset är det 10 minuters körtid.

during that time. No other illnesses. Now he has breathing difficulties, chest pain and breathlessness. I suggest that we'll take the patient to hospital, not to health centre.

EMS physician: The symptoms may be caused by the inflammation of the heart muscle (myocarditis), so I'd like to have him here. We'll take blood tests here to be able to make a more exact diagnosis.

Pm: The doctor suggested that you come to hospital with us for more examinations.

P: For how long do I have to stay there?

Pm: I can't tell. What personal items would you like to take with you? Do you want to call anyone?

P: Can you pass me my phone and keys from the table? I'll call my girlfriend.

Pm: Here are your phone and keys. Get up slowly and walk with me to the ambulance, please. It takes 10 minutes to get to the hospital from here.

Harjoitukseksi

Kuvittele, että menet kohteeseen, jossa alakouluikäisellä lapsella on hengitysvaikeuksia. Kirjoita ylös, millaisia kysymyksiä esität ja mitä ohjeita annat paikan päällä.

Som övning

Föreställ dig att du går till en plats där ett barn i lågstadieåldern har andningssvårigheter. Skriv upp hurdana frågor du ställer och vilka råd du ger på platsen.

Exercise

Visualise the following scenario: you go to a location where a lower comprehensive school -aged child is having breathing difficulties. Write down the questions you're going to ask and the instructions you're going to give on site.

4.4 Sydänongelmat

Sydäntuntemuksia

Päivystykseen saapuu taksilla 66-vuotias nainen, jolla on ollut kotona sydäntuntemuksia ja huono olo. Hoitajan kysyessä nainen kertoo rintaa puristavan kivun alkaneen pari tuntia aiemmin.

S: Onko teillä ollut aikaisemmin samanlaista tunnetta?

P: On ollut, mutta se on mennyt itseltään nopeasti ohi.

S: Onko kipu nyt voimakkaampaa?

P: Aika samanlaista, ehkä hieman pahentunut alusta.

S: Säteileekö kipu jonnekin?

P: Ei. Se tuntuu vain tässä rinnan päällä.

S: Onko teillä joku sydänsairaus tai muita sairauksia? Käytättekö jotakin lääkettä?

P: On verenpainetauti, johon on lääkitys sekä tyypin 2 diabetes. Siihenkin on lääkitys. Sokeriarvot ovat olleet hyvät, kun olen mitannut niitä kotona.

S: Onko suvussanne sydänsairauksia?

P: Molemmat vanhempani ovat kuolleet sydäninfarktiin. Isä 50-vuotiaana ja äiti 60-vuotiaana.

S: Oletteko ottanut tänään lääkkeitä?

P: Olen.

4.4 Hjärtproblem

Hjärtkänningar

Till jouren kommer en 66-årig kvinna med taxi. Hon har haft hjärtkänningar och mått dåligt hemma. När skötaren frågar, berättar hon att hon har haft en tryckande smärta i bröstet som började ett par timmar tidigare.

S: Har ni haft liknande känningar tidigare?

P: Ja, det har jag men det har gått snabbt över av sig själv.

S: Är smärtan starkare nu?

P: Ganska likadan, kanske lite värre.

S: Strålar smärtan ut någonstans?

P: Nej, den känns bara här över bröstet.

S: Har ni någon hjärtsjukdom eller några andra sjukdomar? Använder ni någon medicin?

P: Blodtryckssjukdom, som medicineras och typ 2 diabetes. För det har jag också medicinering. Sockervärdena har varit bra när jag har mätt dem hemma.

S: Finns det hjärtsjukdomar i ert släkt?

P: Båda mina föräldrar har dött i hjärtinfarkt. Pappa som 50-åring och mamma som 60-åring.

S: Har ni tagit medicinerna idag?

P: Det har jag.

4.4 Heart problems

Heart sensations

A 66-year-old woman comes to the emergency clinic by taxi. She has had odd heart sensations at home, and she's been feeling unwell. When discussing with the nurse, she says that the squeezing pain in her chest has started two hours earlier.

N: Have you had similar sensations before?

P: Yes, but they have always resolved on their own.

N: Is the pain more intense now?

P: It's almost the same, or maybe a bit worse than when it first started.

N: Does the pain radiate anywhere?

P: No, it feels just on the chest here.

N: Do you have any heart conditions or other diseases? Are you on any medication?

P: I have hypertension, and I'm on medication for that, and I also have type 2 diabetes. I'm on medication for that too. My blood glucose readings have been good when I've checked them at home.

N: Are there heart conditions running in your family?

P: Both my parents have died of heart attack. My dad was 50 and my mom was 60.

N: Have you taken your medications today?

P: Yes, I have.

S: Sanoitte, että teillä on pahoinvointia. Oletteko oksentanut tänään?

P: En, mutta on koko ajan sellainen olo.

S: Onko teillä nitrot käytössä?

P: On ja olen ottanut viimeisen parin tunnin aikana nitrosuihketta pari kertaa, mutta se ei ole auttanut.

S: Verenpaineenne on normaali, samoin verensokeri ja troponiini olivat normaalit. Lääkäri tulee kohta katsomaan EKG:n ja määrää sitten jatkohoidon.

P: Mitä troponiini tarkoittaa?

S: Troponiiniarvo kertoo sydämen mahdollisista vaurioista. Troponiiniarvo oli teillä normaali. Odotelkaa makuulla lääkäriä.

Rintakipu

Ensihoito on tullut kohteeseen, jossa 65-vuotias nainen kärsii kovista rintakivuista. Ensihoito selvittää naisen tilannetta.

E: Mitä on tapahtunut?

P: Minulla on kamalaa kipua rinnassa.

E: Voitteko kuvailla sitä enemmän?

P: Se säteilee vasempaan käteen, kainaloon ja kurkkuun.

E: Auttaako lepääminen?

P: Ei, kipua tuntuu, vaikka tekisin mitä.

S: Ni sade att ni mår illa. Har ni kräkts idag?

P: Nej, men jag har hela tiden en känsla av illamående.

S: Använder ni nitro?

P: Ja, och jag har de senaste timmarna idag tagit nitrospray ett par gånger, men det har inte hjälpt.

S: Ert blodtryck är normalt, både blodsockret och troponinet var också normala. Läkaren kommer snart att titta på EKG och bestämmer om den fortsatta vården.

P: Vad är troponin?

S: Troponinvärdet berättar om eventuella skador i hjärtat. Ert troponinvärde var normalt. Ni får ligga och vänta på läkaren.

Bröstsmärta

Förstavården har anlänt till platsen där en 65-årig kvinna har svåra bröstsmärtor. Förstavården utreder kvinnans tillstånd.

F: Vad har hänt?

P: Jag har så förskräckligt ont i bröstet.

F: Kan ni beskriva det lite mera?

P: Det strålar ut i vänstra armen och armhålan och i halsen.

F: Hjälper det att vila?

P: Nej, det gör ont vad jag än gör.

N: You said that you've been feeling nauseous. Have you vomited today?

P: No, but I feel all the time like I'm going to throw up.

N: Do you take nitroglycerin?

P: Yes, and I've used the nitro spray twice during the last two hours, but it hasn't helped.

N: Your blood pressure is normal, and so are your blood sugar, and troponin. The doctor will come and check your ECG and will then decide on the post-acute care.

P: What does troponin mean?

N: The troponin value shows a possible heart damage. Your troponin level was normal. Lie on your back now, please, and wait for the doctor.

Chest pain

An EMS unit has arrived at a scene where a 65-year-old woman is suffering from severe chest pain. They are examining the woman's condition.

Pm: What happened?

P: I have a terrible pain in my chest.

Pm: Can you describe it a bit more, please?

P: It radiates down to my left arm, armpit and throat.

Pm: Does it help if you rest?

P: No, the pain is there no matter what I do.

E: Voitteko kuvailla kipua asteikolla 1–10. 10 on pahin mahdollinen kipu.

P: Sanoisin, että noin 9.

O: Hän oli kylmänhikinen ja iho muuttui harmahtavaksi.

P: Voin huonosti ja hengittäminen on raskasta.

E: Me huolehdimme teistä. Laitan teille happimaskin ja tässä on teille oksennuspussi.

P: Kiitos.

E: Nyt tarkistamme sydämenne. Yhdistämme teidät tähän valvontalaitteeseen, joka näyttää sydämenne sykkeen. Mittaamme myös verenpaineenne ja hengityksenne. Otamme teiltä EKG:n. Voitteko maata ja yrittää rentoutua?

P: Voin yrittää, mutta en voi hyvin. Tekee niin kipeää.

E: Huolehdimme teistä, olette hyvissä käsissä. Laitamme kanyylin käteenne, jotta saatte nestettä ja lääkkeitä. Otan yhteyttä sairaalan lääkäriin. Annan teille aspiriinia ja nitrosuihkeen.

E2: Olen puhunut päivystävän lääkärin kanssa. Lähdemme heti sairaalaan.

F: Kan ni beskriva på en skala från 1 till 10 hur ont det gör. 10 är den värsta tänkbara smärta.

P: Jag skulle nog säga att det är 9.

A: Hon var alldeles kallsvettig och grå i huden

P: Jag mår illa och det är tungt att andas.

A: Vi ska ta hand om er. Jag sätter på er en syremask och här får ni en påse att spy i.

P: Tack.

F: Nu ska vi kontrollera ert hjärta. Vi kopplar upp er på den här övervakningsapparaten, som visar er puls. Vi mäter också ert blodtryck och er andning. Vi ska ta ett EKG på er. Kan ni ligga ner och försöka slappna av?

P: Jag ska försöka, men jag mår inte bra. Jag har så ont.

F: Vi tar hand om er. Ni är i goda händer. Vi sätter in en kanyl på er hand så att vi kan ge vätska och mediciner. Jag tar kontakt med läkare på sjukhuset. Jag ska ge er aspirin och nitrospray.

F2: Jag har pratat med läkaren på akuten. Vi åker genast till sjukhuset.

Pm: Can you describe the pain on a scale of 1-10, ten being the worst possible pain.

P: I would say nine.

FM: Her skin was clammy, and then turned ashen grey.

P: I feel bad and it's hard to breathe.

Pm: We'll take care of you. I'll put an oxygen mask on you.

P: Thank you.

Pm: Now we'll examine your heart. We'll connect you to this monitor that shows your heart rate. We'll also measure your blood pressure and respiration. We'll take an ECG. Can you lie still and try to relax, please?

P: I can try but I'm not feeling well. It hurts so bad.

Pm: We'll take care of you, you're in good hands. We're going to insert a cannula in the back of your hand, so you'll get fluids and medications. I'll contact the hospital doctor. I'll give you aspirin and nitro spray.

Pm2: I've talked with the emergency doctor. We'll drive to the hospital right away.

Lapsen EKG

Viisivuotias lapsi saapuu vanhempansa kanssa EKG-tutkimukseen. Ennen tutkimusta bioanalytikko on selvittänyt lapsen taustatiedot.

B: EKG kertoo, miten sinun sydämesi toimii. Se ei satu ollenkaan ja sinun pitää vain maata paikallasi. Laitan sinulle ensin tällaisia tarralappuja rintaan, ranteisiin ja nilkkoihin. Sitten laitan niihin johdot kiinni ja sen jälkeen vain makaillet hiljaa paikallasi, voit vaikka yrittää nukahtaa.

P: Saanko puhua silloin?

B: Sitten kun sanon, että tutkimus alkaa, silloin pitää olla ihan hiljaa ja rentona. Ennen sitä saat kyllä puhua ja kysyä kysymyksiä.

P: Voiko isä olla minun vieressäni?

B: Voi. Nyt voit ottaa paidan ja sukat pois ja mennä makaamaan selällesi tuohon sängylle. Saatko itse otettua paidan pois?

P: Joo.

B: Ensin pyyhin rintaa, ranteita ja nilkkoja puhdistuslapulla ja sitten laitan tarrat paikalleen. Nyt laitan johdot kiinni tarroihin.

P: Milloin pitää olla hiljaa?

B: Nyt pitää maata hiljaa ja rentona silmät kiinni, ihan niin kuin olisit menossa nukkumaan.

EKG på barn

Ett femårigt barn kommer med sin förälder till EKG undersökning. Före undersökningen har bioanalytikern tagit reda på barnets bakgrundsfakta.

B: EKG berättar hur ditt hjärta fungerar. Det gör inte alls ont och du måste ligga helt stilla. Först sätter jag såna här klisterlappar på bröstkorgen, handlederna och vristerna. Sedan sätter jag fast sladdar på lapparna och efter det måste du ligga helt stilla, du kan till och med försöka somna.

P: Får jag prata då?

B: När jag säger att undersökningen börjar måste du vara alldeles stilla och avslappnad. Före det får du nog prata och ställa frågor.

P: Får pappa vara bredvid mig?

B: Det får han. Nu får du ta bort tröjan och strumporna och lägga dig ner på rygg i sängen. Kan du själv ta av dig tröjan?

P: Ja.

B: Först putsar jag bröstkorgen, handlederna och vristerna med en putsplapp och sen sätter jag klisterlapparna på plats. Nu sätter jag fast sladdarna på klisterlapparna.

P: När måste jag vara tyst?

B: Nu måste du vara tyst och ligga stilla och blunda som om du skulle vara på väg att sova.

A Child's ECG

A five-year-old child comes to an ECG examination with a parent. Before the examination the biomedical laboratory scientist has examined the child's background information.

B: The ECG shows how your heart functions. It doesn't hurt at all, and you just have to lie still. I will first attach these sticker pads on your chest, wrists and ankles. Then I'll attach them to the leads, and after that you can just lie still, you can even try to fall asleep.

P: Can I talk then?

B: When I say that "now the examination begins", you will have to be quiet and relax. Before that you can speak and ask questions.

P: Can my dad stay by my side?

B: Yes, he can. Now you can take your shirt and socks off and go lie down on that bed. Can you take that shirt off yourself?

P: Yeah.

B: First I'll cleanse your chest, wrists and ankles with disinfectant and then I'll attach the sticker pads. Then I'll attach the leads.

P: When do I have to be quiet?

B: Now you have to be quiet, relaxed and keep your eyes closed, as if you were going to sleep.

B: Hengitä vain ihan rauhassa. Nyt voit taas avata silmät. Otan tarrat pois ja pyyhin ihon. Hyvä, olit todella hienosti paikallasi. Nyt voit pukea vaatteet päälle.

O: Oliko tämä nyt tässä?

B: Kyllä, lääkäri kertoo tuloksista sitten seuraavalla tapaamisella.

B: Andas bara riktigt lugnt. Nu kan du öppna ögonen igen. Jag tar bort klisterlapparna och torkar huden. Bra, du höll dig riktigt fint stilla. Nu får du klä på dig.

F: Är det färdigt nu?

B: Ja, läkaren berättar om resultatet vid nästa besök.

B: Breathe in calmly. Now you can open your eyes. I'll remove the stickers and wipe your skin. Great job. How still you were lying on that examination table! Now you can get dressed.

D: Was this all?

B: Yes, the doctor will give you the results at your next appointment.

Harjoituksia

Luo parisi kanssa dialogi seuraavista esimerkeistä.

1. Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 45-vuotiaalta mieheltä ollaan ottamassa EKG. Mies kärsii lievistä paniikkihäiriöistä ja pelkää EKG:n ottoa. Miten selität hänelle toimenpiteen valmistelun ja kulun?
2. Lukekaa dialogi, jossa 5-vuotias lapsi saapuu vanhempansa kanssa EKG:n ottoon. Millaisen keskustelun käytti lapsen ja hänen vanhempansa kanssa ennen EKG:n ottoa.

Övningar

Skapa en dialog med ditt par om följande exempel.

1. Förstavården kommer till platsen där man tar EKG på en 45-årig man. Mannen lider av lindrig panikångest och är rädd för EKG. Hur förklarar du åt honom om förberedelser för undersökningen och hur den går till?
2. Läs dialogen där ett 5-årigt barn kommer med sin förälder till EKG. Hurdant samtal för ni med barnet och hans förälder inför EKG?

Exercises

With a fellow student, create a dialogue on the following scenarios:

1. Emergency medical services arrive at a scene where a 45-year-old man needs to have an ECG examination. The man suffers from mild panic attack and fears the ECG procedure. Explain to the patient how he will be prepared for the procedure, and the various stages of the procedure.
2. Read the dialogue where the 5-year-old child comes with a parent to undergo ECG. What is the discussion like between you, the child and the parent before taking the ECG?

4.5 Aivoverenkiertohäiriö

Ensihoito saapuu kohteeseen. 50-vuotias mies on soittanut ambulanssin. Hänellä on kova päänsärky, huimausta ja valonarkuutta.

E1: Milloin nämä oireet alkoivat?

P: Juuri äsken, kun nostin tuota painavaa sohvaa. Ne alkoivat ihan yhtäkkiä.

E1: Jos ajatellaan kipua asteikolla 0–10 niin, että 0 tarkoittaisi sitä, ettei sinulla olisi kipua lainkaan ja 10 olisi pahin mahdollinen kipu, jota olet koskaan tuntenut, kuinka arvioisit kipua nyt?

P: Vähintään 11. Tämä on ihan kauheaa. Koko päähän sattuu todella paljon.

E1: Onko sinulla migreenitaustaa tai onko sinulla koskaan ollut aiemmin vastaavaa kipua?

P: Ei koskaan aiemmin, tämä on ensimmäinen kerta.

E1: Testataan seuraavaksi sitten muutama asia. Voisitko hymyillä minulle? Hyvä. Voisitko puristaa käsiäni nyt lujasti? Saatko nostettua jalkoja suoraksi vuoron perään? Saatko pidettyä käsiäsi suorassa edessäsi? Pystytkö koskettamaan sormillasi vuoron perään nenänpäätäsi? Pystytkö liuuttamaan kantapäitäsi sääriäsi pitkin? Avaisitko silmät?

P: Voin pahoin.

4.5 Cirkulationsstörningar i hjärnan

Förstavården kommer till platsen. En 50-årig man har ringt efter ambulansen. Han har haft svår huvudvärk, svindel och är ljuskänslig.

F1: När började de här symptomen?

P: Alldeles nyss när jag lyfte den där tunga soffan. De började helt plötsligt.

F1: Om du tänker på smärtan på en skala från 0 till 10 så att 0 skulle betyda att du inte alls skulle ha någon smärta och 10 skulle vara den värsta möjliga smärtan du någonsin har upplevt, hur skulle du bedöma smärtan nu?

P: Minst 11. Det här är riktigt hemskt. Hela mitt huvud värker så mycket.

F1: Har du migrän från tidigare eller har du tidigare haft en liknande smärta?

P: Aldrig, det här är första gången.

F1: Nu ska vi kontrollera ett par saker. Kan du le mot mig? Bra. Kan du nu trycka mina händer hårt? Kan du turvis lyfta dina ben rakt upp? Kan du hålla händerna raka framför dig? Kan du röra vid nästippen turvis med dina fingrar? Kan du försöka låta din häl glida ner längs motsatta benet? Kan du öppna ögonen?

P: Jag mår illa.

4.5 Stroke

Emergency medical services arrive at a location where a 50-year-old man has called an ambulance. He is suffering from a severe headache, dizziness and sensitivity to light.

Pm1: When did these symptoms begin?

P: Just a while ago when I was lifting that heavy couch. They began suddenly.

Pm1: On a scale of 1-10, with 0 being no pain at all, and 10 being the worst possible pain that you've ever felt, how would you describe your pain now?

P: 11 at least. This is outright terrible. My head is killing me.

Pm1: Have you had migraines, or similar headache ever before?

P: No, never. This is the first time.

Pm1: Let's then check a few things. Can you smile at me? Good. Can you squeeze my hands really hard? Can you raise your legs straight in turns, one after the other? Can you hold your arms straight in front of you? Can you touch the tip of your nose with your fingers, one by one? Can you slide your heel down the shin of the opposite leg? Could you open your eyes now?

P: I feel sick.

E1: Tässä on oksennuspussi, ole hyvä. Kollegani ottaa loput mittaukset sillä välin, kun minä konsultoin lääkäriä.

Puhelun aikana toinen ensihoitaja tutkii miestä lisää.

E1: Nyt autamme sinut ambulanssiin ja lähdet meidän kanssamme käymään sairaalassa tutkimuksissa.

P: Selvä.

E2: Minä laitan sinulle kanyylin nyt käteen. Se saattaa hieman pistää. Sitten sinulle voidaan annostella nesteitä ja lääkkeitä suonensisäisesti.

P: Voisinko saada kipulääkettä tähän kovaan päänsärkyyn?

E1: Me annostelemme sinulle suonensisäisesti kipulääkkeen ja lisäksi lääkettä estämään pahoinvointia. Onko sinulla allergioita?

P: Olen allerginen penisilliinille.

E1: Kirjaan sen ylös.

P: Mitä minun pitäisi ottaa mukaan sairaalaan?

E2: Haemme takkisi, puhelimesi ja kenkäsi, mutta ei nyt sen enempää. Meidän täytyy lähteä kiireesti kohti sairaalaa.

F1: Här är en kräkpåse, var så god. Min kollega gör resten av mätningarna medan jag konsulterar läkaren.

Under tiden undersöker den andra förstavårdaren mannen mera.

F1: Nu hjälper vi er till ambulansen och ni får komma med oss till sjukhuset för fortsatta undersökningar.

P: Ok.

F2: Jag sätter nu en kanyl i handen. Det kan sticka lite. Sedan kan vi dosera vätskor och läkemedel intravenöst.

P: Kan jag få värkmedicin mot den här svåra huvudvärken?

F1: Vi doserar värkmedicin intravenöst och ger er dessutom medicin mot illamåendet. Har du några allergier?

P: Jag är allergisk mot penicillin.

F1: Jag skriver ner det.

P: Vad borde jag ta med mig till sjukhuset?

F2: Vi hämtar din jacka, din telefon och dina skor men du behöver inte ta med dig något mer nu. Vi måste nu åka brådskande till sjukhuset.

Pm1: Here's a vomit bag for you. My colleague will take the rest of the measurements while I consult the doctor.

During the phone call the other paramedic examines the man further.

Pm1: Now we'll help you into the ambulance – you'll come to the hospital with us for more examinations.

P: Alright.

Pm1: I'll insert a cannula in the back of your hand. It may pinch a little. We can then administer fluids and medicines intravenously to you.

P: Can I have a pain killer for this horrible headache?

Pm1: We'll give you pain relieving medication intravenously, as well as medicine to prevent nausea. Do you have any allergies?

P: I'm allergic to penicillin.

Pm1: I'll document that.

P: What should I take with me to hospital?

Pm2: We'll get your jacket, phone, and shoes, but nothing else really. We need to rush to the hospital now.

Harjoituksia

Harjoittele pari kanssa, millaisen keskustelun toinen ensihoitaja kävi lääkärin kanssa.

Övningar

Öva med ditt par hurdant samtal den andra förstavårdaren hade med läkaren?

Exercises

Practise with a fellow student: What was the discussion like that the paramedic (Pm2) had with the doctor?

RIITTA U...
230416

4.6 Infektiot

Lapsen infektio

3-vuotias Sade tulee isänsä kanssa päivystykseen. Perhe on palannut edellisenä päivänä Tansaniasta safarimatkalta. Lapsella on ollut ripulia parin päivän ajan ja edellisenä yönä Sadelle on nousut korkea kuume. Hoitaja on selvittänyt jo perustiedot.

S: Kuinka korkea kuume oli viime yönä?

O: 39,5°C.

S: Annoitteko jotain lääkettä kuumeeseen?

O: Ohjeen mukaisen annoksen parasetamolia.

S: Kuinka paljon?

O: En tiedä. Vaimoni antoi lääkkeen.

S: Onko hänellä ollut muita oireita, esimerkiksi ihottumaa, päänsärkyä tai vatsaoireita?

O: Sade on valittanut päänsärkyä, ja vartalolla näytti yöllä olevan ihottumaa.

S: Odottakaa hetki, lääkäri tulee kohta.

Lääkärin tarkastuksen jälkeen Sade määrättiin verikokeisiin.

B: Onko häneltä aiemmin otettu verikokeita?

O: Neuvolassa on otettu sormenpästä hemoglobiini ja kantapästä vauvana jokin näyte.

4.6 Infektioner

Infektion hos barn

3-åriga Sade kommer med sin far till jousen. Familjen har föregående dag återvänt från en safariresa i Tanzania. Barnet har haft diarré ett par dagar och föregående natt steg febern högt. Vårdaren har redan tagit reda på grunduppgifterna.

S: Hur hög var febern i natt?

A: 39,5°C.

S: Gav ni någon medicin mot febern?

A: Paracetamol enligt doseringsföreskrifterna.

S: Hur mycket?

A: Det vet jag inte. Min fru gav medicinen.

S: Har hon haft andra symptom som till exempel eksem, huvudvärk eller magbesvär?

A: Sade har klagat på huvudvärk och på natten fanns eksem på kroppen.

V: Vänta en stund, läkaren kommer snart.

Efter läkarundersökningen skickade man Sade på blodprov.

B: Har man tidigare tagit blodprov av henne?

A: På rådgivningen har man tagit hemoglobin från fingertoppen och något prov från hälen som baby.

4.6 Infections

A child's infection

A three-year-old comes to the emergency clinic with her dad. On the previous day the family has returned from a safari trip from Tanzania. The child has had diarrhoea for a couple of days and in the night before. Now Sade has a high fever. The nurse has already examined the patient's details.

N: How high was the fever last night?

FM: 39,5°C

N: Did you give her any medicine for the fever?

FM: We gave paracetamol as instructed.

N: How much was that?

FM: I don't know. My wife gave it.

N: Has she had any other symptoms, for example rash, headache, or abdominal symptoms?

FM: Sade has complained of headache, and she had a rash on her body at night.

N: Wait a little, the doctor will be here soon.

After the doctor's check-up Sade had some blood tests taken.

B: Has she had blood tests taken before?

FM: At the child health clinic they have taken haemoglobin from her fingertip and some sample was taken from her heel when she was a baby.

P: Sattuuko se?

B: Kyllä se jonkin verran nipistää, mutta voit olla isän sylissä. Tämä ei kestä kauan.

P: Ok.

B: Nyt voisin ottaa näytteet. Ensin laitan tällaisen vyön sinun käteesi. Se voi kiristää vähän, mutta se auttaa minua tuntemaan verisuonet paremmin.

B: Sitten laitan tällaisen puhdistuslapun ja nyt voimme ottaa lapun pois ja pian nipistää vähän, kun otan verikokeen. Voit katsoa, jos haluat.

P: Minä katson!

B: Oletpas sinä rohkea! Muista pitää käsi ihan paikallaan. Hienosti meni! Nyt vain odotamme, että näyteputket täyttyvät ja sitten on valmista.

P: Enää ei satu.

B: Hyvä! Nyt otan neulan pois ja laitan lapun pistokohdalle. Isä voisi painaa pistokohtaa sen aikaa, kun laitan väli-
neitä pois.

B: Noin, nyt laitan teippiä, ja sitten saat valita täältä jonkun hienon laastarin. Sitten laitan sen vielä käteen.

P: Haluan tuon kissalaastarin.

B: Siinä. Hienosti meni. Olit todella reipas! Heippa!

P: Kommer det att göra ont?

B: Ja, det kan knipa lite, men du kan sitta i din pappas famn. Det här tar inte så länge.

P: Okej.

B: Nu tar jag blodprov. Först sätter jag ett sånt här band kring din överarm. Det kan klämma lite, men det hjälper mig att känna blodkärnen bättre.

B: Sedan sätter jag en sån här rengöringslapp på och nu kan vi ta bort lappen och snart kniper det lite när jag tar blodprovet. Du kan titta på om du vill.

P: Jag tittar!

B: Du är ju duktig! Kom ihåg att hålla handen helt stilla. Det gick jättebra! Nu väntar vi tills provrören fylls och sen är det färdigt.

P: Det gör inte ont längre.

B: Bra! Nu tar jag bort nålen och sätter en lapp över stickstället. Din pappa kan trycka på stickstället medan jag lägger bort tillbehören.

B: Okej, nu sätter jag tejp på och sedan får du välja ett fint plåster härifrån. Sedan sätter jag det på handen.

P: Jag vill ha det där kattplåstret.

B: Så där. Det gick bra. Du var jätteduktig! Hej då!

P: Will it hurt?

B: It will pinch a little, but you can sit on your dad's lap. This won't take long.

P: Okay.

B: Now I could take the samples. First I'm going to apply this band around your upper arm. It may squeeze a little, but it helps me feel your veins better.

B: Now I'm going to cleanse your skin with this swab, and then discard it. Soon it will pinch a little when I take the blood sample. You can look if you want.

P: I will!

B: How brave you are! Remember to keep your arm still. Very good! Now we'll just wait for the tubes to fill, and then we're done.

P: It doesn't hurt anymore.

B: Good! Now I'll remove the needle and apply a gauze pad on the injection site. Your dad could press the injection site while I put the items away.

B: Right, now I'll apply some adhesive tape, and you can pick a fancy plaster. Then I'll attach the plaster.

P: I want that cat plaster.

B: There you go. It went great. You were really brave! Bye now!

Koronaepäily

Vanhempi mies on soittanut apua, sillä hänen vaimollaan on flunssan oireita ja hänen kuntonsa on huonontunut.

E: Ensihoidosta Mia päivää! Täältä oli soitettu ambulanssi. Voitteko kertoa tilanteesta tarkemmin?

O: Vaimollani on ollut kuumetta jo useampana päivänä ja nyt hän on tullut hyvin väsyneeksi. Oireet alkoivat nuhal- la ja kurkkukivulla. Sitten tuli kuume ja kuiva yskä. Hänen vointinsa on huonontunut päivä päivältä. Nyt hänellä on vaikea hengenhadistus.

E: Kuinka korkea kuume hänellä on? Pysyykö hän juomaan? Onko hän oksentanut?

O: Kuume oli 38,5°C tänä aamuna. Ei, hän ei pysty juomaan. Hän on valittanut särkyä koko kehossaan. Hänen maku- ja hajuaistinsa ovat kadonneet.

E: Onko hänellä muita sairauksia?

O: Hänellä on diabetes, sydänvaivoja ja astma.

E: Miltä hänen ihonsa näyttää? Onko se sinertävä tai harmaa?

O: Hän on tullut harmaaksi iholtaan ja minulla on vaikeuksia saada häneen kontaktia.

E: Laitan sormeenne saturaatiomittarin ja laitan teille happimaskin. Otamme teiltä myös EKG:n. Yrittäkää ottaa rennosti.

E: Teidän happiarvonne ja hengityksen- ne eivät ole hyviä. Teidät täytyy kyllä kuljettaa sairaalaan.

Coronamistanke

En äldre man har tagit kontakt med nödcentralen då hans fru som varit sjuk i några dagar nu har blivit sämre.

F: Jag är förstavårdare Mia god dag. Ni har ringt efter ambulans. Kan ni berätta noggrannare om situationen?

A: Min fru har haft feber redan i flera dagar och nu har hon blivit så trött. Symptomen började med snuva och ont i halsen. Sedan steg febern och hon fick torrhosta. Hon har blivit mycket sämre på några dagar. Hon har nu svår andnöd.

F: Hur hög feber har hon? Klarar hon av att dricka? Har hon kräcks?

A: Febern var 38,5°C i morse. Nej, hon klarar inte av att dricka. Hon har klagat på värk i hela kroppen. Hennes smak- och luktsinne har försvunnit.

F: Har hon några andra sjukdomar?

A: Hon har diabetes, hjärtbesvär och astma.

F: Hur ser hennes hud ut? Är den blåaktig eller grå?

A: Hon har blivit grå i huden och jag har svårt att få kontakt med henne.

F: Jag sätter en syremätare på ert finger och sätter på er syremasken. Vi ska ta ett EKG på er. Ni kan försöka slappna av.

F: Era syrevärden och andningen är inte bra. Ni bör nog föras till sjukhuset.

Suspected corona infection

An elderly man has called for help, because his wife has flu symptoms and her condition has gone worse.

Pm: I am Mia from Emergency Care, good afternoon. You had called an ambulance. Can you tell us more about your situation?

H: My wife has had a fever for many days now and she has become fatigued. Her symptoms started with a runny nose and a sore throat. Then she developed a fever and a dry cough. She has been feeling worse every passing day. Now she has severe shortness of breath.

Pm: How high is the fever? Can she drink? Has she thrown up?

H: The fever was 38,5°C this morning. No, she can't drink. She's been complaining of pain all over her body. She has lost her sense of taste and smell.

Pm: Does she have any other illnesses?

H: She has diabetes, heart issues, and asthma.

Pm: How does her skin look? Is it bluish or grey?

H: Her skin has turned grey and I have a hard time getting through to her.

Pm: I'll attach a saturation device on your fingertip, and I'll put an oxygen mask on you. We'll also take ECG. Try to take it easy.

Pm: Your oxygen levels and respiration are not normal. We'll have to take you to hospital.

Harjoituksia

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa lonkkaleikkauksessa olleelle 82-vuotiaalle naiselle on noussut korkea kuume. Naisen puoliso oli soittanut hätäkeskukseen, kun kommunikaatio ei enää onnistunut. Kerro, mitä asioita ensihoidon tulee selvittää puolisolta ja miten naisen hoito etenee.

Övningar

Förstavården kommer till platsen där en 82-årig kvinna har fått hög feber efter en höftoperation. Hennes make hade ringt nödcentralen när han inte längre fick kontakt med henne. Berätta vilka saker förstavården behöver fråga maken och hur vården av kvinnan fortskrider.

Exercises

The EMS unit arrives at a location where an 82-year-old lady, recently operated on her hip, has developed a high fever. The patient's husband had called the emergency response centre, 112, when she didn't respond to his questions anymore. What information do the EMS need to obtain from the husband, and how does the elderly lady's treatment proceed?

4.7 Vatsaongelmat

Päivystyspotilaan vatsakipu

Nuorella naisella on ollut vatsakipua koko aamun. Hän saapuu päivystykseen, jossa hoitaja ryhtyy selvittämään tilannetta.

H: Mikä on hätänä?

P: Minulla on ollut kovaa vatsakipua koko aamun.

H: Milloin kivut alkoivat?

P: Noin kello seitsemän tänä aamuna.

H: Voitko näyttää minulle, missä kipu tuntuu?

P: Se on tässä, alavatsalla ja oikealla puolella.

H: Onko sinulla ollut vastaavaa aikaisemmin?

P: Ei ikinä!

H: Kertoisitko, kuinka kovaa kipu on.

H: 0 on ei kipua ja 10 on pahin mahdollinen kipu, jota voit ajatella.

P: Sanoisin, että se on kahdeksan juuri nyt.

H: Onko se ollut kahdeksan koko ajan?

P: Ei. Se oli aluksi viisi, mutta nyt se on kahdeksan.

H: Onko sinulla mitään sairauksia?

P: Ei. Olen erittäin terve.

H: Oletko syönyt normaalisti tänään ja eilen?

4.7 Magproblem

Dejourpatientens magbesvär

En ung kvinna har haft magsmärter hela morgonen. Hon kommer till jouren där vårdaren börjar utreda situationen.

V: Hur är det med dig?

P: Jag har haft svåra magsmärter hela morgonen.

V: När började smärtorna?

P: Cirka klockan sju i morse.

V: Kan du visa mig var smärtan känns?

P: Det är här, i nedre delen av buken och till höger.

V: Har du haft något liknande tidigare?

P: Aldrig!

V: Kan du säga hur svår smärtan är.

V: Noll är ingen smärta och tio är den värsta smärtan som du kan tänka dig.

P: Jag skulle säga att det är åtta just nu.

V: Har det varit åtta hela tiden?

P: Nej. Det var fem i början, men nu är det åtta.

V: Har du några sjukdomar?

P: Nej. Jag är mycket frisk.

V: Har du ätit normalt i dag och i går?

4.7 Abdominal problems

An emergency patient with abdominal pain

A young woman has suffered from abdominal pain all morning. She comes to the emergency clinic, and the nurse starts to find out about her situation.

N: What's wrong?

P: I've had severe abdominal pain all morning.

N: When did the pains start?

P: At about 7 this morning.

N: Can you show me where it hurts.

P: It's here, in the lower right abdomen.

N: Have you had abdominal pains before?

P: Never!

N: Could you tell me how strong the pain is?

N: 0 (zero) means no pain and 10 is the worst possible pain you can think of.

P: I would say it's 8 right now.

N: Has it been 8 all the time?

P: No. It was 5 at first, but now it's 8.

N: Do you have any illnesses?

P: No, I'm very healthy.

N: Have you eaten normally yesterday and today?

P: Eilen söin normaalisti, mutta tänään en ole syönyt lainkaan.

H: Seuraavaksi lääkäri tulee tutkimaan sinut. Lääkäri päättää sitten, miten edetään.

P: Selvä. Kiitos sinulle.

H: Nähdään pian uudestaan.

Lääkäri tutkii potilaan, määrää tulehduskokeita ja ultraäänien. Hän toteaa, että kyseessä on umpilisäkkeen tulehdus. Jatkohoitona on umpilisäkkeen poisto kirurgisesti.

H: Kuinka voit nyt?

P: Mikään ei ole muuttunut.

H: Voin antaa sinulle nyt kipulääkettä ennen toimenpidettä, mutta minun täytyy laittaa ensiksi kanyyli kämmenselkääsi. Kun kipu on hiukan hellittänyt, täytän anestesiakaavakkeen ja kyselen sinulta muutamia asioita. Tulen pian takaisin.

P: I går åt jag normalt, men i dag har jag inte ätit alls.

V: En läkare kommer sedan att undersöka dig. Läkaren beslutar sedan vad man ska göra.

P: Okej. Tack ska du ha.

V: Vi ses snart.

Läkaren undersöker patienten, ordinerar infektionsprov och ultraljud. Hen konstaterar att det är fråga om blindtarmsinflammation. Den fortsatta vården sker kirurgiskt.

V: Hur mår du nu?

P: Inget har förändrats.

V: Jag kan nu ge dig värkmedicin före ingreppet, men jag måste först sätta en kanyl på din handrygg. När smärtan har avtagit lite, ska jag fylla i ett anestesiformulär och frågar dig om några saker. Jag kommer snart tillbaka.

P: Yesterday I ate normally, but today I haven't had anything at all.

N: The doctor will come and see you. The doctor will then decide how to proceed from here.

P: Ok, thank you.

N: See you soon.

The doctor examines the patient, orders tests to check for signs of infection, and an ultrasound. She says that it's appendicitis. The appendix will have to be removed surgically.

N: How do you feel now?

P: No change.

N: I can give you pain relieving medicine before the procedure, but first I need to insert a cannula in the back of your hand. When the pain has eased, I'll fill the anaesthesia form and ask you a few questions. I'll be right back.

Harjoituksia

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 10-vuotiaalla tytöllä on kovat vatsakivut. Tytön äiti on vakuuttunut siitä, että kyseessä on umpilisäkkeen tulehdus. Miettikää, miten tutkitte tyttöä ja keskustellette äidin kanssa.

Harjoituksia

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 10-vuotiaalla tytöllä on kovat vatsakivut. Tytön äiti on vakuuttunut siitä, että kyseessä on umpilisäkkeen tulehdus. Miettikää, miten tutkitte tyttöä ja keskustellette äidin kanssa.

Exercises

Emergency medical services arrive at a location where a 10-year-girl is suffering from severe abdominal pains. The girl's mother is convinced it is appendicitis. How do you examine the girl and discuss with the mother?

4.8 Raskaus ja synnytys

Loppuraskauden aikainen verenvuoto

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 28-vuotias raskaana oleva nainen vuotaa runsaasti verta.

E: Päivää, olemme ensihoitajat Lotta ja Joel. Mikä täällä on tilanne?

O: Vaimoni on raskaana. Hän alkoi vuotaa runsaasti verta puoli tuntia sitten.

E: Millä raskausviikolla vaimosi on nyt?

O: Nyt on menossa raskausviikko 37.

E: Onko vuodon yhteydessä ilmennyt kipuja?

P: Kyllä. Ne alkoivat vuodon kanssa samaan aikaan. Kivut ovat aaltomaisia. Ne tuntuvat supistuksilta.

E: Aivan. Voisin nyt palpoida vatsasi. Vatsasi on selvästi pinkeä ja kosketusaroka. Supistaako sinua nyt?

P: Kyllä, minua supistaa kivuliaasti.

E: Selvä. Vuoto näyttää olevan kirkkaanpunaista. Tapahtuiko ennen verenvuodon alkua mitään erityistä?

O: Ei, vuoto alkoi aivan yhtäkkiä.

E: Kyseessä saattaa olla istukan ennenaikainen irtoaminen.

O: Mitä nyt tapahtuu?

E: Meidän on lähdeävä sairaalaan välittömästi.

4.8 Graviditet och förlossning

Blödning i slutet av graviditeten

Förstavården kommer till platsen där en 28-årig gravid kvinna blöder kraftigt.

F: God dag, vi är förstavårdare Lotta och Joel. Vilken är situationen här?

A: Min fru är gravid. Hon började blöda rikligt för en halv timme sedan.

F: I vilken graviditetsvecka är din fru nu?

A: Graviditetsvecka 37 är på gång nu.

F: Har du haft smärtor i samband med blödningen?

P: Ja. De började samtidigt med blödningen. Smärtorna är vågliknande. De känns som sammandragningar.

F: Precis. Nu kunde jag palpera din mage. Din mage är klart hård och beröringsöm. Har du sammandragningar nu?

P: Ja, jag har smärtsamma sammandragningar.

F: Ok. Blödningen ser ut att vara klarröd. Hände någonting speciellt före blödningen?

A: Nej, blödningen började plötsligt.

F: Det kan vara fråga om att moderkakan håller på att lossna.

A: Vad händer nu?

F: Vi måste omedelbart åka till sjukhuset.

4.8 Pregnancy and labour

Bleeding in the third trimester

Emergency medical services arrive at a location where a 28-year-old pregnant woman is bleeding profoundly.

Pm: Hello, we are paramedics Lotta and Joel. What is the situation here?

H: My wife is pregnant. She started bleeding heavily half an hour ago.

Pm: How far along in pregnancy is she? How many weeks?

H: She's at 37 weeks now.

Pm: Has there been any pain during the bleeding?

P: Yes. The pain started when the bleeding began. The pain comes in waves. They feel like contractions.

Pm: Right. I could now palpate your abdomen. Your abdomen is hard and tender to touch. Are you having a contraction now?

P: Yes, I'm having a painful contraction just now.

Pm: Alright. The bleeding is bright red. Did anything special happen before the bleeding started?

H: No, it started spontaneously.

Pm: It may mean that the placenta has detached prematurely.

H: What will happen now?

Pm: We'll have to rush you to the hospital immediately.

Matkasynnytys

Potilaana 32-vuotias nainen, joka on menossa miehensä kanssa sairaalaan synnyttämään autolla. Matkan aikana nainen kokee tarvetta ponnistaa. Mies soittaa hätäkeskukseen ja he odottavat tien reunassa autossaan ambulanssin tuloa. Ensihoitajat saapuvat autolle naisen ollessa takapenkillä kontallaan. Kyseessä on naisen kolmas lapsi.

E: Terve! Olen ensihoitaja Lotta ja tässä on kollegani Joel. Mikä täällä on tilanne?

P: Hei, tämä synnytys tuntuu etenevän kovin vauhdikkaasti.

E: Kerroitkin hätäkeskukseen, että lapsivesi on mennyt. Kuinka usein supistuksia nyt tulee?

P: Kyllä, lapsivesi meni puoli tuntia sitten. Supistukset tuleva neljän viiden minuutin välein ja ovat todella kivuliaita.

E: Selvä, monennellako raskausviikolla olet? Saisinko nähdä neuvolakorttisi?

P: Tässä, ole hyvä. Olen viikolla 37.

E: Onko raskauden aikana ollut mitään erikoista, esimerkiksi veristä vuotoa?

P: Ei, mitään erikoista ei ole ollut.

E: Oletkin näköjään uudelleensynnyttäjä. Oliko aiemmissa synnytyksissä mitään erityistä?

Förlossning på vägen

En 32-årig kvinna är på väg med bil till sjukhuset med sin man för att föda. Under resan känner kvinnan att hon måste krysta. Mannen ringer till nödcentralen och paret väntar i bilen bredvid vägen på att ambulansen ska komma. Förstavårdare kommer till bilen då kvinnan står på knäna på bakkänken. Det gäller kvinnans tredje barn.

F: Hej! Jag är förstavårdare Lotta och här är min kollega Joel. Hur står det till här?

P: Hej, den här förlossningen verkar framskrida mycket snabbt.

F: Du berättade för nödcentralen att fostervattnet har gått. Hur ofta kommer sammandragningarna nu?

P: Ja, fostervattnet gick för en halv timme sedan. Värkarna kommer med fyra till fem minuters mellanrum och de är verkligen smärtsamma.

F: Ok, i vilken graviditetsvecka är du? Får jag se ditt rådgivningskort?

P: Här varsågod. Jag är i veckan 37.

F: Har det varit något speciellt under graviditeten t.ex. någon blödning?

P: Nej, ingenting speciellt.

F: Jag ser att du är en omföderska. Var det något speciellt i de tidigare förlossningarna?

Unplanned out-of-hospital birth

The patient is a 32-year-old woman, on her way to hospital with her husband to give birth. On their way to hospital the woman has an urge to push. The husband calls 112 and they're waiting for the ambulance in their car by the roadside. When the paramedics arrive, the woman is on all fours on the back seat of the car. It's their third child.

Pm: Hi! I'm paramedic Lotta and this is my colleague Joel. What is the situation here?

P: Hi. This labour seems to be very quick.

Pm: Oh, right, you did say on the phone that your water has broken. How frequent are the contractions?

P: Yes, my water broke half an hour ago. The contractions are 4–5 minutes apart and they are very painful.

Pm: Alright, how many weeks are you now? Can I see your maternity card?

P: Here you go. I'm 37 weeks.

Pm: Has there been anything special during the pregnancy, for example blood-stained discharge?

P: No, there hasn't been anything special.

Pm: So you're a multipara (not a first-timer). Was there anything special in your previous labours?

P: Kaikki on mennyt hyvin, mutta toinen lapsi syntyi nopeasti. Ehdimme juuri ja juuri sairaalaan. Nyt minun täytyy ponnistaa.

E: Jos sinulle sopii, voisimme seuravaksi tarkistaa, kuinka pitkällä synnytys on. Kollegani voisi samalla laittaa sinulle varmuuden vuoksi kanyylin käteen.

P: Kyllä se sopii.

E: Vauvan pää näkyykin jo. Koska supistusväli on tiheä ja haluat ponnistaa, vauva syntyy nähtävästi pian, joten emme lähde enää sairaalaan.

P: Selvä, voinko jo ponnistaa?

E: Odota pieni hetki. Me katsomme sinulle nyt hyvän synnytysasennon.

P: Kiitos, tämä puoli-istuva asento on hyvä. Vauva syntyy nyt!

E: Sinulla menee hienosti. Muista hengittää. Tuen nyt kädelläni lapsen päätä, ettei hän synny liian nopeasti. Autan vauvan ulos samalla, kun ponnistat.

E: Onneksi olkoon! Tyttö tuli! Nyt lähdemme sairaalaan.

P: Allt har gått bra, men det andra barnet föddes snabbt. Vi hann just och just till sjukhuset. Nu måste jag krysta!

F: Om det passar dig, kan vi nu kolla hur långt förlossningen är. Min kollega kan för säkerhets skull samtidigt sätta en kanyl i handen.

P: Ja, det passar nog.

F: Babys huvud syns redan. Eftersom tiden mellan sammandragningarna är tät och du vill krysta föds baby snart, så vi åker inte mera till sjukhuset.

P: Ok, får jag redan krysta?

F: Vänta en liten stund. Vi försöker nu hitta en bra förlossningsställning åt dig.

P: Tack, den här halvsittande ställningen är bra. Baby föds nu!

F: Det går bra för dig. Kom ihåg att andas. Jag stöder nu barnets huvud med handen, så att hen inte föds för snabbt. Jag hjälper barnet ut samtidigt som du krystar.

F: Grattis! Det blev en flicka! Nu åker vi till sjukhuset.

P: They have all gone just fine, but my second child was born really fast. We just about reached the hospital. Now I need to push.

Pm: We could now check how the labour is progressing, if you're ok with that. My colleague could insert a cannula in the back of your hand just in case.

P: It's fine.

Pm: We can see the baby's head. (The baby is crowning.) As the contractions are frequent now and you want to push, the baby will apparently be born soon, so we won't go to the hospital.

P: Alright. May I push now?

Pm: Wait a little. We'll try to find a good birthing position for you.

P: Thank you. This semi-sitting position is good. The baby is born now!

Pm: You're doing fine. Remember to breathe. I'll support the baby's head so that the baby won't come out too soon. I'll help the baby out while you push.

Pm: Congratulations! It's a girl. Now we'll drive to the hospital!

4.9 Intoksikaatio ja myrkytys

Päihtynyt alaikäinen

Päihtynyt 14-vuotias tyttö tulee kotiin illalla. Hän on ollut ulkona kavereidensa kanssa. Vanhemmat huolestuvat lapsensa voinnista. Tyttö on silminnähdyn päihtynyt, oksentelee eikä reagoi kunnolla puhutteluun. Vanhemmat soittavat 112. Ensihoito tulee kohteeseen.

E1: Hyvää iltaa, olemme ensihoidosta. Tulimme katsomaan Åsaa.

O: Hei! Tulkaa sisälle. Åsa on kylpyhuoneessa. Mennään sinne.

E1: Hei Åsa, ensihoitaja tässä, millainen vointi sinulla on?

P: Huono.

E1: Osaatko kertoa meille, mitä olet ottanut?

P: Alkoholia.

E1: Oletko ottanut jotain muuta kuin alkoholia?

P: En tiedä, ehkä jotakin lääkettä. Tai kaverilla oli jotain tabletteja. Ne olivat kai sen äidin.

E2: Hengitystaajuus: 12, SpO₂ (happisaturaatio): 96 % , pulssi 125, RR (verenpaine) 110/72, lämpö 36,6°C, verensokeri 5,7mmol/L, GCS 3+4+6=13/15, puhaltaa 0,89 promillea.

4.9 Intoxikation och förgiftning

En berusad minderårig

En berusad 14-årig flicka kommer hem på kvällen. Hon har varit ute med sina kompisar. Hennes föräldrar blir bekymrade för sitt barn. Flickan är påtagligt berusad, kräks och reagerar dåligt på tilltal. Föräldrarna ringer 112. Förstavården kommer till platsen.

F1: God kväll. Vi är från förstavården. Vi kom för att titta på Åsa.

A: Hej! Kom in! Åsa är i badrummet. Vi går dit.

F1: Hej Åsa, jag är förstavårdare. Hur mår du?

P: Dåligt.

F1: Kan du berätta, vad du har tagit?

P: Alkohol.

F1: Har du tagit något annat än alkohol?

P: Jag vet inte, kanske någon medicin. Eller min kompis hade någon slags tablett. De var väl hennes mammas.

F2: Andningsfrekvens: 12, SpO₂ (syresaturation): 96 % , puls 125, RR (blodtryck) 110/72, temperatur 36,6°C, blodsocker 5,7mmol/l, GCS: 3+4+6=13/15, blåser 0,89 promille.

4.9 Intoxication and poisoning

An intoxicated minor

An intoxicated 14-year-old girl comes home in the evening. She's been out with her friends. The parents get worried because of her condition. The girl is visibly intoxicated, throwing up, and doesn't respond properly when talked to. The parents call 112. An EMS unit arrives.

Pm1: Good evening, we're from Emergency medical services. We came to see Åsa.

FM: Hi! Come in. Åsa is in the bathroom. Let's go there.

Pm1: Hi Åsa. I'm a paramedic, how are you feeling?

P: Bad.

Pm1: Can you tell me what you have had?

P: Alcohol.

Pm1: Have you had anything else than alcohol?

P: I don't know. Maybe some medicine. Or my friend had some tablets. From her mum, I guess.

Pm2: Respiratory rate: 12, SpO₂: 96 % (oxygen saturation), pulse 125, BP (blood pressure) 110/72, body temperature 36,6°C, blood glucose 5,7mmol/L, GCS 3+4+6 = 13/15, blows 0,89 BAC (blood alcohol concentration).

E1: Avataan suoniyhteys, laitetaan Ringer 500 ml tippumaan ja annetaan hänelle lääkehiilet.

E2: Åsa, voitko nousta istumaan?

P: Kyllä varmaan.

E2: Tästä saat lääkehiilet, jotka sinun tulisi nyt juoda.

E1: Rouva, voisitteko kertoa Åsan koko nimen sekä henkilötunnuksen.

O: Åsa Keto, 120306A1660

E1: Onko Åsalla mitään sairauksia tai säännöllisiä lääkityksiä?

O: Ei ole, Åsa on ihan terve. Kaikki menee myös koulussa hyvin. Tämä on ensimmäinen kerta, kun mitään tällaista on tapahtunut.

E1: Aivan. Nyt tilanne on kuitenkin se, että meidän täytyy viedä Åsa lasten päivystykseen. Hänen vointinsa on tällä hetkellä vakaa, mutta Åsa ei osaa kertoa, mitä muuta hän on ottanut kuin alkoholia, joten hänet pitää toimittaa sairaalaan. Åsan tajunnan taso on myös alentunut, joten häntä on hyvä tarkkailla. Valitettavasti joudumme tekemään lastensuojeluilmoituksen, sillä kyseessä on päihtynyt alaikäinen nuori.

O: Selvä. Saanko lähteä mukaan päivystykseen?

E1: Saatte tietenkin.

F1: Nu ska vi sätta Ringer 500ml att droppa åt henne och sedan ger vi henne medicinsk kol.

F2: Åsa kan du sätta dig upp?

P: Ja, jag tror det.

F2: Här får du medicinsk kol, som du nu ska dricka.

F1: Frun, kan ni säga Åsas hela namn och personbeteckning?

A: Åsa Keto, 120306A1660.

F1: Har Åsa några sjukdomar eller regelbundna medicineringar?

A: Nej, Åsa är helt frisk. Allt går också bra i skolan. Det här är första gången som sånt här händer.

F1: Precis. Nu är situationen ändå sådan att vi måste ta Åsa till barnakutmottagningen. Hennes tillstånd är nu stabilt, men Åsa kan inte berätta vad annat hon har tagit än alkohol, så hon måste tas till sjukhuset. Åsas medvetandegrad har också sjunkit, så det är bra att hon blir övervakad. Tyvärr måste vi också göra en anmälan till barnskyddet eftersom det gäller en berusad minderåring.

A: Ok. Kan jag komma med till jouren?

F1: Javisst, det kan ni göra.

Pm1: We'll gain IV-access, start her on a drip for Ringer (500ml), and give her activated charcoal.

Pm2: Can you sit up, Åsa?

P: I guess so.

Pm2: Here's the activated charcoal, you should drink it.

Pm1: Madam, could you say Åsa's full name and the identity code, please.

F: Åsa Keto, 120306A1660

Pm1: Does she have any diseases, or is she on any regular medication?

F: No, she's healthy. Everything is fine at school too. This is the first time anything like this happens.

Pm1: Right. Now we, however, need to take her to the emergency room. Her condition is stable now, but she can't tell what else she has had in addition to alcohol, so she needs to be taken to hospital. Her level of consciousness is lowered, so she needs to be observed. Unfortunately we have to make a child welfare notification, as she is underaged and intoxicated.

F: I understand. Can I come to the emergency room?

Pm1: Of course you can.

Myrkytys

Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa 2-vuotias poika on syönyt myrkyllisiä marjoja kotipihalla. Marjojen määrä ei ole tiedossa.

E: Ensihoidosta päivää. Voitteko kertoa, mitä on tapahtunut?

O: Löysin lapseni ulkoa koristepensaan luota suu täynnä marjoja. Luulen, että ne ovat myrkyllisiä.

E: Mistä marjoista on kyse?

O: Näsiästä. Poistin marjat suusta ja soitin heti 112.

E: Osaatteko arvioida kuinka paljon hän on syönyt?

O: En tiedä. Hänellä oli suu täynnä osittain pureskeltuja marjoja, kun tulin paikalle.

E: Kauanko marjojen syömisestä suunnilleen on?

O: En osaa tarkalleen sanoa... Hän oli kanssani ulkona ja kun olin kääntänyt selkäni, hän oli kadonnut jonnekin.

E: Kuinka kauan hän oli näkymättömissä?

O: Ehkä kaksi minuuttia, ennen kuin löysin hänet pensaam luota.

E: Kuinka vanha lapsi on ja kuinka paljon hän painaa?

O: Hän on kaksivuotias ja painaa ehkä kaksitoista kiloa.

E: Oletteko antanut lapselle jotakin syötävää tai juotavaa sen jälkeen?

Förgiftning

Förstavården anländer till platsen där en 2-årig pojke har ätit giftiga bär på sin egen gård. Man är osäker på bär mängden.

F: Från förstavården, goddag. Kan ni berätta vad som har hänt?

A: Jag hittade mitt barn ute vid prydnadsbusken med munnen full av bär. Jag tror att de är giftiga.

F: Vad är det för sorts bär?

A: Tibast. Jag tog bort bären ur munnen och ringde genast 112.

F: Kan ni uppskatta hur mycket han har ätit?

A: Jag vet inte. Han hade munnen full, delvis tuggade bär när jag kom till platsen.

F: Hur länge sedan är det sedan han åt bären?

A: Jag kan inte säga exactly. Han var ute med mig och när jag hade vänt ryggen till, hade han försvunnit någonstans.

F: Hur länge var han utom synhåll?

A: Kanske två minuter innan jag hittade honom vid busken.

F: Hur gammalt är barnet och hur mycket väger han?

A: Han är två år och väger kanske tolv kilo.

F: Har ni givit barnet något att äta eller dricka efteråt?

Poisoning

Emergency medical services arrive at a location where a two-year-old boy has eaten poisonous berries in his home yard. It is unclear how much he has eaten them.

Pm: We're from Emergency Medical Services, good afternoon. Can you tell us what has happened?

Mum: I found my child outdoors by an ornamental shrub with his mouth full of berries. I think that they are poisonous.

Pm: What berries are they?

Mum: Mezereon. I removed the berries from his mouth and called 112.

Pm: Can you say how much he has eaten them?

Mum: I have no idea. He had his mouth full of half-chewed berries when I got there.

Pm: Approximately for how long ago was this?

Mum: I can't tell exactly. He was outdoors with me and when I turned my back he had gone somewhere.

Pm: For how long was he gone?

Mum: Maybe two minutes until I found him by the shrub.

Pm: How old is your child and how much does he weigh?

Mum: He is two years and weighs twelve kilos, I think.

Pm: Have you given him anything to eat or drink after that?

O: Annoin hänelle vähän vettä.

E: Kuinka paljon?

O: Puoli lasillista.

E: Oletteko antanut lapselle mitään lääkettä?

O: En, hätäkeskuksesta neuvottiin antamaan lääkehiiltä, mutta meillä ei ollut sitä kotona.

E: Onko hän oksentanut?

O: Ei ole, mutta hän vaikuttaa pahoinvoivalta.

E: Onko voinnissa jotakin tavallisesta poikkeavaa?

O: Hän on itkuinen ja haroo koko ajan suutaan ja kieltään.

E: Suu näyttää melko punaiselta.

O: Se näytti punaiselta, kun otin marjat pois suusta.

E: Onko hänellä sairauksia tai lääkeaineallergioita?

O: Ei, ei mitään.

A: Jag gav honom lite vatten.

F: Hur mycket?

A: Ett halvt glas.

F: Har ni givit honom någon medicin?

A: Nej, från nödcentralen gav man råd att ge medicinskt kol men vi hade inte det hemma.

F: Har han kastat upp?

A: Nej, men han verkar att må illa.

F: Är det något onormalt i hans mående?

A: Han är gråtmild och rör sin mun och tunga hela tiden.

F: Munnen ser ganska röd ut.

A: Den såg röd ut när jag tog ut bären ur munnen.

F: Har han några sjukdomar eller medicinallergier?

A: Nej, ingenting.

Mum: I gave him a little water.

Pm: How much?

Mum: Half a glass.

Pm: Have you given any medicine to him?

Mum: No. They advised at the Emergency Response Centre to give activated charcoal, but we didn't have any at home.

Pm: Has he vomited?

Mum: No, but he seems nauseous.

Pm: Is there anything abnormal in his condition?

Mum: He's teary and keeps touching his mouth and tongue.

Pm: His mouth looks quite red.

Mum: It looked red when I took the berries out of his mouth.

Pm: Does he have any diseases or allergies to medicines?

Mum: No, none.

Harjoituksia

Koulujen päättäjaisviikonloppuna ensihoito saapuu poliisin hälyttämänä puistoon, jossa nuorisjoukko on vahvassa humalatilassa. Erityisesti yhden nuoren humalatila on niin vaikea, että hänet pitää toimittaa päivystykseen. Mistä keskustellette poliisin kanssa, ja mitä pyritte selvittämään muilta nuorilta?

Övningar

Under skolavslutningsveckoslutet har polisen larmat förstavården till en park där en ungdomsgrupp är mycket berusad. Särskilt en av ungdomarna är så kraftigt berusad så att man måste ta hen till jöuren. Vad diskuterar ni om med polisen och vad försöker ni reda ut med de övriga ungdomarna?

Exercises

Summoned by the police, the EMS unit arrives at a park where a crowd of youngsters, heavily intoxicated, are celebrating the end of the school year. Especially one of the adolescents is severely drunk and needs to be taken to the emergency room. What do you discuss with the police and the other youngsters?

4.10 Tapaturmat

Kaatuminen

Ensihoito on saapunut vuonna 1944 syntyneen naisen kotiin. Nainen on hälyttänyt apua, sillä hän on kaatunut, eikä ole päässyt omin voimin ylös. Hän valittaa loukkaneensa lonkkansa ja jalkansa kaatuessaan. Ensihoito tutkii parhaillaan naista.

E: Päivää. Mitä on tapahtunut?

P: Hei. Kaadu in ja loukkasin lonkkani ja selkäni. En pääse ylös ilman apua.

E: Ok. Onko teillä kipuja juuri nyt? Mih in sattuu? Tuntuuko pahalta, kun kosketan teitä selästä?

P: Kyllä, se sattuu.

E: Autamme teidät ylös ja teemme teille muutamia tutkimuksia. Käykö se?

P: Kyllä, se sopii hyvin.

E: Nyt haastattelen teitä hieman. Ker toisitteko nimenne ja syntymäaikaanne.

P: Kaisa Lövberg ja syntymäaikani on kuudestoista huhtikuuta 1944.

E: Edelsikö kaatumistanne mitään normaalista poikkeavia oireita, kuten huimausta tai jotakin muuta?

P: Kyllä minua hieman huimasi, mutta huimausta minulla on melko usein.

E: Onko teillä mitään sairauksia tai lää kityksiä? Oletteko allerginen millekään lää keaineelle?

P: Minulla on verenpainetauti, 2 tyypin diabetes sekä jokin sydämeen liittyvä ongelma, jota en muista. Syön ainakin

4.10 Olycksfall

Fallolycka

Förstavården har anlänt hem till en kvinna född 1944. Kvinnan har ringt efter hjälp eftersom hon har fallit och inte kommit upp själv. Kvinnan klagar på att hon skadat höften och foten när hon föll. Förstavården undersöker som bäst kvinnan.

F: God dag. Vad har hänt?

P: Hej. Jag föll och skadade min höft och rygg. Jag kan inte stiga upp utan hjälp.

F: Okej. Har ni smärtor just nu? Var gör det ont? Gör det ont när jag rör er rygg?

P: Ja det gör ont.

F: Vi hjälper er upp och vi gör några undersökningar. Passar det?

P: Ja, det passar bra.

F: Nu ska jag ställa några frågor till er. Kan ni säga ert namn och er födelsetid.

P: Kaisa Lövberg och jag är född den sextonde april 1944.

F: Hade ni några avvikande symtom innan ni föll, till exempel svindel eller någonting annat?

P: Ja, jag hade lite svindel men jag har det ganska ofta tycker jag.

F: Har ni några sjukdomar eller medicineringar? Är ni allergisk mot något läkemedel?

P: Jag har blodtryckssjukdom, typ två diabetes och något hjärtproblem, men jag kan inte komma ihåg namnet

4.10 Accidents

Fall

Emergency Medical Services have arrived at the home of a woman, born in 1944. The woman has called help because she has fallen and hasn't been able to get up on her own. She complains of having hurt her hip and foot when falling. The paramedics are examining her right now.

Pm: Good afternoon. What happened?

P: Hello. I fell and injured my hip and back. I can't get up without help.

Pm: Ok. Are you in pain right now? Where does it hurt? Does it feel bad when I touch your back?

P: Yes, it does.

Pm: We'll help you get up and do a few examinations. Is that ok?

P: Yes, that's fine.

Pm: I'll ask a few questions now. Could you say your name and date of birth.

P: Kaisa Lövberg and my date of birth is 16 th April, 1944.

Pm: Did you have any abnormal symptoms just before you fell, like for example dizziness or something else?

P: Yes, I did feel a bit dizzy, but I do feel dizzy quite often.

Pm: Do you have any diseases, or are you on any medications? Are you allergic to any medicines?

P: I have hypertension, type 2 diabetes and some kind of heart problem the name of which I don't remember. I take Cardacea

Cardacea ja Pradaxaa, muita en muista. Olen allerginen penisilliinille.

E: Selvä. Kertokaa hieman kotioloistanne. Asutteko yksin? Miten olette pärjännyt kotona? Onko teillä kotiapua?

P: Asun mieheni kanssa täällä kotona. Hän on pyörätuolissa. Olemme pärjäneet kotona keskenämme mielestäni ihan hyvin. Tytär käy aina joskus meitä auttamassa ruokaostosten kanssa.

E: Selvä juttu. Otamme vielä verensokerin, lämmön, verenpaineen sekä EKG:n. Onko olonne muuttunut mitenkään tänä aikana?

P: Mielestäni oloni on hieman kohentunut siitä, kun tulitte.

E: Tuntuuko teistä, että pärjäisitte nyt kotona? Kaikki arvot ovat hyviä, eikä ulkoisia merkkejä vammoista ole. Emme näe tarpeelliseksi kuljettaa teitä sairaalaan, nyt kun jalkannekin kantavat hyvin. Soitin vielä akuuttilääkärillekin ja hän oli kanssani samaa mieltä.

P: Kyllä minusta tuntuu, että voin jäädä kotiin. Oloni on täysin normaali tällä hetkellä.

E: Selvä, hyvä. On erittäin tärkeää, että soitatte uudelleen 112, jos teidän tilanteenne huononee. Tulostamme vielä ensihoitokertomuksen käynnistämme ja annamme sen teille.

P: Ymmärrän. Soitan 112, jos tilani huononee. Kiitos paljon.

E: Kiitoksia. Hei, hei.

på det. Jag tar åtminstone Cardace och Pradaxa, jag kommer inte ihåg de andra medicinerna. Jag är allergisk mot penicillin.

F: Okej. Berätta lite om era hemförhållanden. Bor ni ensam? Hur har ni klarat er hemma? Har ni hemhjälp?

P: Jag bor med min man här hemma. Han sitter i rullstol. Vi har klarat oss ganska bra tillsammans tycker jag. Dottern besöker oss ibland för att hjälpa oss med matinköp.

F: Okej. Vi ska mäta ännu blodsockret, tempen, blodtrycket samt ta EKG. Har ert mående förändrats på något sätt under tiden?

P: Jag tycker att jag mår lite bättre jämfört med när ni anlände.

F: Känns det nu som att ni skulle klara er hemma? Alla värden är bra och vi ser inga yttre skador. Vi tycker att det inte finns någon orsak till att ni behöver åka till sjukhuset nu när era ben bär så bra. Jag ringde och konsulterade också akutläkaren och han var av samma åsikt som mig.

P: Ja, jag tycker nog att jag kan stanna hemma. Jag känner mig helt normal just nu.

F: Okej, bra. Det är mycket viktigt att ni ringer 112 på nytt om ert tillstånd försämras. Vi ska ännu printa ut den här akutvårdsberättelsen om värden ni fått och ge den till er.

P: Jag förstår. Jag ringer 112 om mitt tillstånd försämras. Tack så mycket.

F: Tack. Hejdå.

and Pradaxa, at least, other medicines I don't remember. I'm allergic to penicillin.

Pm: Ok. Tell me a little bit about your housing conditions. Do you live on your own? How have you managed at home? Do you have home help?

P: I live with my husband here at our home. He's in a wheelchair. We have coped pretty well together. Our daughter visits us every now and then and helps with the groceries.

Pm: Right. We'll take blood glucose, temperature, blood pressure and ECG. Has your condition changed in any way while we've been here?

Pm: I think I feel slightly better now since you arrived.

Pm: Do you think that you could cope at home? All your readings are good, and there are no signs of injury on your body. We don't think it's necessary to take you to hospital as you can stand and walk safely. I called the emergency doctor, too, and he agreed with me.

P: I think I can stay at home. I feel completely normal now.

Pm: Fine, good. It's very important that you call 112 if your situation gets worse. We'll print out the EMS incident report and give you a copy.

P: I understand. I'll call 112 if my condition gets worse. Thank you very much.

Pm: Thank you. Bye bye.

Harjoituksia

Ensihoito saapuu kohteeseen kotihoidon kutsumana. Kohteessa on 81-vuotias nainen, joka on kaatunut, eikä päässyt yksin ylös. Nainen valittaa kipua lonkassaan ja kertoo kärsineensä jo pitkään huimauksesta. Miten toimitte tilanteessa?

Övningar

Förstavården kommer till platsen eftersom hemservicen har bett om det. Där finns en 81-årig kvinna som har fallit och inte kunnat stiga upp ensam. Kvinnan klagar på höftsmärta och berättar att hon har haft svindel länge. Vad gör ni i situationen?

Exercises

Emergency Medical Services arrive at a location, summoned by home help. There is an 81-year-old lady who has fallen, and hasn't been able to get up on her own. She's complaining of pain in her hip and says that she's been suffering from dizziness for quite a long time. How do you act?

4.11 Trauma

Katolta putoaminen

71-vuotias mies on pudonnut katolta kesken remontoinnin. Raajojen liikuttaminen ei onnistu ja vaimo on soittanut hätäantyneenä hätäkeskukseen. Ensihoito saapuu kohteeseen.

E: Hei, olen ensihoitaja Mikael. Mitä on tapahtunut?

P: Olin katolla remontoimassa. Yhtäkkiä otteeni lipesi ja putosin alas.

E: Ottakaa rauhallisesti, älkää yrittäkö liikkua.

P: En pysty liikkumaan, koskee niin paljon.

E: Osaatteko sanoa, kuinka korkealta putositte?

P: Putosin tuolta katolta. Luultavasti se on seitsemän metriä korkea.

E: Miten putositte? Selkä edellä, jalat edellä vai kuinka?

P: Putosin niin, että jalat osuivat ensimmäisinä maahan.

E: Mihin teitä sattuu eniten?

P: Jalkaani koskee hirveästi. Myös selkäni on tosi kipeä. Oikeaa kättäni särkee. Niska tuntuu aralta.

E: Voitteko kuvailla, millaista kipu on?

P: Kipu jaloissa ja selässä on viiltävää ja erittäin voimakasta. Kädessä kipu ei ole niin paha.

E: Säteileekö kipu johonkin?

P: Kipu tuntuu koko kehossa.

4.11 Trauma

Fall från taket

En 71-årig man har fallit ner från taket under renovering. Han kan inte röra på extremiteterna och hustrun har blivit ängslig och ringt till nödcentralen. Förstavården anländer till platsen.

F: Hej, jag är förstavårdare Mikael. Vad har hänt?

P: Jag var på taket och reparerade. Plötsligt tappade jag greppet och föll ner.

F: Ta det lugnt, rör er inte.

P: Det gör så ont att jag inte kan röra mig.

F: Kan ni säga hur högt ifrån ni föll?

P: Jag föll ner från det där taket. Troligen är det sju meter högt.

F: Hur kom ni ned? Ryggen först, benen först eller hur?

P: Jag föll så att mina fötter rörde marken först.

F: Var har ni mest ont?

P: Mitt ben är väldigt sjukt. Min rygg är också mycket sjuk. Min högra arm värker. Min nacke känns öm.

F: Kan ni beskriva hurdan smärtan är?

P: Smärtan i benen och ryggen är skärande och oerhört stark. Smärtan i armen är inte så kraftig.

F: Strålar smärtan ut någonstans?

P: Smärtan känns i hela kroppen.

4.11 Trauma

Falling off a rooftop

A 71-year-old has fallen off a roof while doing construction work. He can't move his limbs and his wife has called the emergency response centre in panic. The Emergency Medical Services arrive.

Pm: Hi, I am paramedic Mikael. What happened?

P: I was repairing the roof when I suddenly lost my grip and fell.

Pm: Take it easy. Do not try to move.

P: I can't move. It hurts so much.

Pm: Can you say how high you fell from?

P: I fell off that roof up there. It's probably seven metres.

Pm: How did you fall? With your back first, legs first, or how?

P: I fell so that my feet touched the ground first.

Pm: Where does it hurt the most?

P: My leg hurts enormously. So does my back. My right arm is in pain. And my neck feels tender.

Pm: Can you describe the pain?

P: The pain in my legs is sharp and excruciating. The pain in the arm is not that bad.

Pm: Does the pain radiate anywhere?

P: The pain feels all over my body.

E: Kuinka voimakasta kipu on asteikolla 0–10?

P: Sanoisin, että 10.

E: Onko kipu tullut pahemmaksi?

P: Kipu on pysynyt samanlaisena.

E: Nyt tutkin teidän kehonne kokonaan tunnustellen. Sanokaa, jos tekee kipeää.

Ensihoitaja tunnustelee rintakehän, vatsan, lantion, pään, niskan, selän, kädet ja jalat.

E: Laitan teille nyt tipan. Nyt vähän nipistää.

E: Nyt mittaan teiltä verenpaineen ja laitän saturaatiomittarin

E: Kuuntelen hengitysäänenne. Mittaan myös lämmön ja verensokerin.

P: Selvä. Saanko jotakin kipulääkettä?

E: Annan teille kipulääkettä suonensisäisesti.

P: Ok. Toivottavasti se auttaa.

E: Olkaa rauhassa. Yritämme siirtää teidät varovasti aiheuttamatta lisää kipua. Siirrämme teidät tällaiselle tyhjiöpatjalle ja sitten ambulanssiin.

E: Kertokaa, kun kipu alkaa hellittää.

P: Kipu on hellittänyt. Arvioisin sen numerolla 7.

E: Lähdemme nyt sairaalaan tarkempiin tutkimuksiin ja hoitoon.

P: Kuulostaa hyvältä.

F: Hur stark är smärtan på en skala från 0 till 10?

P: Jag skulle säga tio.

F: Har smärtan blivit värre?

P: Smärtan har hållits på samma nivå.

F: Nu ska jag känna på er kropp. Berätta om det gör ont.

Förstavårdaren känner på bröstkorgen, magen, höften, huvudet, nacken, ryggen, händerna och fötterna.

F: Jag sätter dropp åt er nu. Nu kniper det lite.

F: Nu mäter jag blodtrycket och sätter saturationsmätaren.

F: Jag lyssnar på era andningsljud. Jag mäter också temperaturen och blodsockret.

P: Bra. Får jag någon värkmedicin?

F: Jag ger er smärtmedicin intravenöst.

P: Okej. Förhoppningsvis hjälper det.

F: Ta det lugnt. Vi försöker flytta er försiktigt utan att orsaka mera smärta. Vi flyttar er på den här vakuummadrassen och sen in i ambulansen.

F: Säg till när smärtan börjar avta.

P: Smärtan har lättat. Jag skulle värdera den med nummer 7.

F: Nu åker vi till sjukhuset för noggrannare undersökningar och för att få vård.

P: Det låter bra.

Pm: How strong is the pain on the scale of 1–10?

P: I'd say 10.

Pm: Has it got worse?

P: The pain has stayed the same.

Pm: I'm going to examine your body using my hands. Let me know if it hurts anywhere.

The paramedic palpates the patient's chest, abdomen, pelvis, head, neck, back, arms and feet.

Pm: I'm going to start you on a drip now. It may pinch a little.

Pm: Now I'm going to take your blood pressure and attach the saturation device.

Pm: I will listen to your breathing sounds. I'll also take your temperature and blood glucose.

P: Alright. Can I have some pain relief?

Pm: I'll give you pain relief intravenously.

P: OK. I hope it helps.

Pm: Take it easy. We'll try to move you gently without causing any more pain. We'll place you on this vacuum mattress and then move you into the ambulance.

Pm: Let me know when the pain eases.

P: The pain has eased ... I'd rate it 7.

Pm: We'll drive to hospital now for further examinations and treatments.

P: Sounds good.

E: Kertokaa minulle, jos vointinne muuttuu matkan aikana.

P: Selvä. Onneksi sairaala on lähellä.

E: Kyselen teiltä matkan aikana joitakin asioita. Kertoisitteko sairautenne ja lääkityksenne.

P: Verenpainetauti, sydämen vajaatoiminta, sepelvaltimotauti, astma, COPD ja epilepsia. Lääkkeitä on paljon ja niitä en muista ulkoa. Ne löytyvät Omakanasta.

Polkupyöräonnettomuus

Polkupyöräonnettomuus, jossa 6-vuotias lapsi on loukkaantunut. Autonkuljettaja on soittanut hätäkeskukseen. Ensihoito saapuu paikalle.

P: Minuun sattuu.

E1: Mikä sinun nimesi on?

P: Vilja.

E1: Mitä sinulle on sattunut?

P: Kaaduin pyörällä. Mun jalkaan sattuu ja käteen myös. En pääse pois tästä.

E1: Ole ihan rauhassa, autan sinua. Missä sinä asut?

P: Tuolla talossa. En olisi saanut tulla tänne uudella pyörällä. Eihän pyörä mennyt rikki? Mun päähän sattuu.

E1: Onko äitisi tai isäsi kotona?

P: Ei saa kertoa äidille, hän on vihainen, koska tulin tänne.

F: Säg till mig om ert tillstånd ändras på resan.

P: Okej. Lyckligtvis ligger sjukhuset nära.

F: Jag frågar er om några saker under resan. Kan ni nämna era sjukdomar och er medicinering.

F: Högt blodtryck, hjärtsvikt, kranuskärslsjukdom, astma, KOL och epilepsi. Det finns många mediciner och dem kommer jag inte ihåg utantill. Dem hittar man på Mina Kanta-sidorna.

Cykelolycka

En cykelolycka, där ett 6-årigt barn har skadat sig. Bilchauffören har ringt till nödcentralen. Förstavården kommer till platsen.

P: Det gör ont.

F1: Vad heter du?

P: Vilja.

F1: Vad har hänt?

P: Jag föll med cykeln. Det gör ont i benet och också i handen. Jag kommer inte bort härifrån.

F1: Ta det riktigt lugnt. Jag ska hjälpa dig. Var bor du?

P: I det där huset. Jag skulle inte ha fått komma hit med den nya cykeln. Inte gick väl cykeln sönder? Det gör ont i huvudet.

F1: Är mamma eller pappa hemma?

P: Ni får inte berätta för mamma. Hon är arg för att jag kom hit.

Pm: Let me know if your condition changes during the drive.

P: Ok. Good thing the hospital is nearby.

Pm: I will ask you a few things during the journey. Could you tell me if you have any diseases or medications.

P: I have hypertension, heart failure, coronary artery disease, asthma, COPD and epilepsy. There are so many medicines, and I don't remember their names by heart. They are in MyKanta.

Bicycle accident

There has been a bicycle accident where a 6-year-old child has injured herself. The driver has called the emergency response centre. An EMS unit has arrived at the accident scene.

P: I'm in pain.

Pm1: What's your name?

P: Vilja.

Pm1: What happened to you?

P: I fell from a bike. My leg hurts, and my hand hurts too. I can't get away from here.

Pm1: Take it easy. I'll help you. Where do you live?

P: In that house over there. I shouldn't have come here by my new bike. I didn't break it, did I? My head hurts.

Pm1: Is your mum or dad at home?

P: You mustn't tell my mum, she will be angry because I came here.

E1: Tarvitaan lisääpua. Pyydätkö sinä?

E2: Lisäapu pyydetty.

E1: Vilja, kuunteletko minua? Minun täytyy aukaista vähän sinun vaatteitasi. Näytätkö mihin sattuu eniten? Minun pitää katsoa sinun jalkaasi ja kättäsi. Sano sitten, jos sattuu.

P: Jalkaan sattuu.

E1: Sattuuko nyt, kun en koske?

P: Sattuu. Missä minun iskä on?

Lisäapu tulee nopeasti. E2 vie autonkuljettajan syrjään.

Autoilija: Minä törmäsin häneen, katselin kännykkää, enkä huomannut mitään, ennen kuin tömähti. Kaikki on minun syytäni.

E2: Katsellaan me täältä sivummalta. Lasta hoidetaan. Nyt ei ole enää mitään hätää. Mihin te olitte matkalla?

Autonkuljettaja: En muista, ehkä kotiin? Haluan pois tästä.

O: Vilja, mitä olet tehnyt? Enkö ole sanonut, että tänne ei saa tulla! Ja katso uutta pyörääsi. Se on nyt ihan rikki ja uutta et saa. Tuo nainenko sinuun törmäsi? Mitä olet tehnyt lapselleni?

E2: Koettakaa nyt rauhoittua. Äiti voisi mennä Viljan luokse ja olla hänen kanssaan.

F1: Vi behöver mera hjälp. Ber du?

F2: Jag har bett om mera hjälp.

F1: Vilja, hör du mig? Jag måste öppna dina kläder lite. Visar du var det gör mest ont? Jag måste se på din fot och din hand. Säg till om det gör ont.

P: Det gör ont i foten.

F2: Gör det ont nu när jag inte rör den?

P: Det gör ont. Var är min pappa?

Mera hjälp kommer snabbt. F2 för bilchauffören till sidan.

Chauffören: Jag kolliderade med henne. Jag tittade på telefonen och märkte ingenting förrän det dunsade till. Allt är mitt fel.

F2: Vi går till sidan. Man tar hand om barnet. Nu är det ingen panik längre. Vart var ni på väg?

Chauffören: Jag kommer inte ihåg, kanske hem? Jag vill bort härifrån.

A: Vilja vad har du gjort? Har jag inte sagt att hit får man inte komma! Och titta på din nya cykel. Den har gått helt sönder och du får ingen ny. Var det den där kvinnan som stötte till dig? Vad har du gjort åt mitt barn?

F2: Försök nu lugna ner er. Mamman kan nu gå till Vilja och vara med henne.

Pm1: We need more help. Will you summon?

Pm2: More help summoned.

Pm1: Vilja, are you listening to me? I have to loosen your clothing a little. Can you show me where it hurts the most? I must look at your foot and hand. Let me know if it hurts.

P: My foot hurts.

Pm1: Does it hurt now when I don't touch it?

P: Yes it does. Where's my dad?

More help arrives fast. Pm2 takes the driver aside.

Driver: I hit her, I was looking at my mobile phone and didn't notice anything until I heard a thump. It's all my fault.

Pm2: Let's watch from a distance here. The child is being taken care of. There's nothing to worry about. Where were you going?

Driver: I don't remember. Maybe home. I want to get out of here.

Mum: Vilja, what have you done? Haven't I told you that you are not allowed to come here! Now look at your new bike. It's completely broken and you won't get a new one. That woman knocked you down, didn't she? What have you done to my child?

Pm2: Try to calm down, please. The mother could go to Vilja and stay by her side.

Viljan luona oleva ensihoitaja tutkii lasta.

E1: (Ri) Katson ja kosken sinua tästä. Sattuuko? Rintalasta on stabiili.

E1: (Va) Painan vähän tästä vatsasta. Sattuuko? Vatsa on pehmeä, ei arista, vatsan iholla on pari vanhannäköistä mustelmaa.

E1: (L) Sitten kokeilen sinun kylkiäsi. Sattuuko? Sattuu. Kipua oikealla.

E1: (Ai) Pää. Sattuuko tänne? Sattuu. Pää kipeä, kypärä haljennut.

E1: (Se) Sattuuko sinun selkääsi? Ei.

E1: (R): Raajat. Sattuuko, kun kosken käsiäsi ja jalkojasi? Käteen sattuu. Oikeassa reidessä on turvotusta, ei virheasentoa. Ensihoitaja kysyy toiselta ensihoitajalta: Saitko kirjattua?

E1: Laitan sinulle sormeen tällaisen pienen laitteen. Annatko sen olla siinä paikallaan. Se ei satu. Saturaatio on 95. Sitten laitan sinulle tällaiset pienet tarrat tuohon rintaan. Sekään ei satu. Näytän sinulle sitten, kun ne ovat paikallaan, mitä tuosta pienestä telkkarista näkyy. Sinusrytmi, pulssi on 145.

Ja sitten laitetaan sinulle käteen tällainen tarra. Se hiukan puristaa, voit kertoa, miltä sinusta tuntuu, kun kuulet pienen surinan.

E1: Laitetaan se siihen käteen, johon ei satu. Verenpaine on 100/60. Siirrämme sinut tuollaiselle hienolle patjalle, mutta ennen sitä laitetaan sinulle kaulaan

Förstavårdaren är nu hos Vilja och undersöker henne.

F1: (Br) Jag tittar och känner på dig här. Gör det ont? Bröstbenet är stabilt.

F1: (M) Jag trycker lite på magen. Gör det ont? Magen är mjuk, den ömmar inte, några gamla blåmärken på magens hud.

F1: (Hö) Sedan skall jag känna på din sida. Gör det ont? Ja. Smärta till höger.

F1: (Hj) Huvud. Gör det ont här. Ja. Huvudet är sjukt, hjälmen har spruckit.

F1: (R) Gör det ont i ryggen? Nej.

F1: (E) Extremiteterna. Gör det ont när jag rör dina händer och ben? Det hör ont i handen. Högra låret är svullet, ingen felställning. Förstavårdaren frågar den andra förstavårdaren: Fick du dokumenterat det?

F1: Jag sätter på fingret en sådan här liten apparat. Du låter väl den vara där. Det gör inte ont. Saturation är 95. Sedan sätter jag sådana små klisterlappar på bröstet. Det gör inte heller ont. Jag visar dig sedan när de är på plats vad man ser från den där lilla televisionen. Sinusrytmen, pulsen är 145.

Vet du sedan sätter jag på din hand ett sådant här klistermärke. Den trycker lite, du kan säga hur det känns när du hör lite surr.

F1: Jag sätter det på den handen som inte är sjuk. Blodtrycket är 100/60. Vi flyttar dig på en sådan där fin madrass, men innan det sätter jag en sådan här

The paramedic is now with Vilja and examines her.

Pm1: (Chest) I'll look and touch you here. Does it hurt? The sternum is stable.

Pm1: (Abdomen) I'll press your abdomen a little. Does it hurt? The abdomen is soft, not tender to touch, there are two old bruises on the abdominal skin.

Pm1: (Pelvis) I'll now examine your sides. Does it hurt? Yes. Pain on the right.

Pm1: (Brain) Does it hurt here? Yes. Pain in the head. The helmet split in half.

Pm: (Back) Does your back hurt? No.

Pm: (Extremities) Does it hurt when I touch your arms and legs? The hand hurts. There is swelling in the right thigh, no malposition. The paramedic asks the other paramedic: Did you document that?

Pm1: I will attach this small device onto your fingertip. Will you let it stay there, please. It doesn't hurt. Saturation is 95. Then I'm going to attach these little stickers to your chest. That won't hurt either. When the stickers are at the right place, I'll show you what we can see on that little screen. Sinus rhythm, pulse is 145.

I'm going to apply this cuff around your upper arm. It squeezes a little. You can let me know how it feels when you hear a little buzz.

Pm1: We'll apply it around the uninjured arm. The blood pressure is 100/60. We're going to place you on that fancy mattress over there, but before we do it, we're

tällainen kaulus. Sinulla ei varmasti ole ollut tällaista aiemmin.

E2: Älä säikähdä, minä otan sinua tästä kiinni, että saadaan sinulle tuo hieno kaulus kaulaan. Se voi tuntua vähän epämukavalta.

E1: Siirretään sinut nyt tuon patjan päälle. Sanothan, jos sattuu.

krage runt din nacke. Du har säkert inte haft en sådan tidigare.

F2: Bli inte rädd, jag tar i dig här så att vi får den där fina kragen på dig. Det kan kännas lite obekvämt.

F1: Nu flyttar vi dig på den där madrassen. Du säger väl till om det gör ont.

going to put this collar around your neck. I'm pretty sure you haven't had one like this before.

Pm2: Don't be scared, I'm going to hold you like this, so that we can apply the cool collar. It may feel a bit uncomfortable.

Pm1: We're now going to move you onto that mattress. Please let us know if it hurts.

Potilaan rauhoittaminen

Ota rauhallisesti!
Ei hätää!
Älä ole huolissasi!
Selviät tästä kyllä!

Att lugna patienten

Ta det lugnt!
Ingen panik!
Var inte orolig!
Det här klarar du nog!

Calming down the patient

Take it easy!
No panic!
Don't worry!
You'll be fine!

Harjoituksia

Mieti, miten selvität tiedot potilaan taustasta ja tilanteesta. Luo parin kanssa dialogi seuraavista esimerkeistä.

1. Potilas saapuu päivystyspoliklinikalle kovien selkäkivien seurauksena.
2. Ensihoito saapuu kohteeseen, jossa kaatunut vanhus valittaa lonkkakivua. Keskustelu vanhuksen kanssa ei onnistu, mutta apua hälyttäneen omaisen on paikalla.

Övningar

Fundera på hur du tar reda på patientens bakgrund och situation. Skapa en dialog med ditt par om följande exempel.

1. Patienten kommer till jourpolikliniken på grund av svåra ryggsmärtor.
2. Förstavården anländer till platsen där en åldring som fallit klagar på höftsmärtor. Diskussionen med åldringen lyckas inte men den anhörig som har larmat hjälp är på platsen.

Exercises

How do you find out information about the patient's background and situation. Create a dialogue with a fellow student on the following:

1. The patient comes to the emergency clinic because of severe back pains.
2. The Emergency Care Services arrive at a location where an elderly patient has fallen, and is now complaining of hip pain. The discussion with the patient isn't successful, but the family member who called the ambulance is there.

4.12 Kouristukset

Lapsen kuume-kouristus

Potilaana on 1-vuotias Elisa, joka on kouristanut ennen ambulanssin saapumista paikalle.

E: Ambulanssista päivää. Missä potilas on?

O1: Päivää. Elisa on olohuoneessa yhdessä isänsä kanssa.

E: Kauanko Elisa on kouristanut? Onko hänellä ennen ollut kouristuksia?

O2: Kouristelua ei ole ollut aiemmin. Hetki sitten hän kouristi kaksi minuuttia.

E: Oletteko mitanneet kuumetta?

O2: Kuumeilu alkoi eilen. Puoli tuntia sitten kuumetta oli 38,5 astetta.

E: Hengittikö Elisa normaalisti kouristuksen aikana?

O2: Kyllä, mutta hänen kätensä ja jalkansa nykivät.

E: Oliko nykiminen symmetristä?

O2: Kyllä oli.

E: Miltä Elisan silmät näyttivät?

O2: Silmät harhailivat ja se näytti pelottavalta.

E: Selvä. Oletteko antaneet hänelle jotain lääkettä ja jos olette, niin mitä ja mihin aikaan?

O2: Annoimme hänelle eilen parasetamolia kello 18.

4.12 Krampanfall

Feberkramp hos barn

Patienten är en 1-årig Elisa som har krampat före ambulansen anländer till platsen.

F: Från ambulansen god dag. Var är patienten?

A1: God dag. Elisa är i vardagsrummet tillsammans med sin pappa.

F: Hur länge har Elisa krampat? Har hon tidigare haft kramper?

A2: Hon har inte krampat tidigare. För en stund sedan krampade hon i två minuter.

F: Har ni mätt febern?

A2: Hon fick feber i går. För en halv timme sedan hade hon 38,5 grader.

F: Andades Elisa normalt under krampen?

A2: Ja, men det ryckte i hennes händer och fötter.

F: Var ryckningarna symmetriska?

A2: Ja.

F: Hur såg Elisas ögon ut?

A2: Ögonen irrade och det såg skrämmande ut.

F: Ok. Har ni gett henne någon medicin eller om ni har gjort det, så vad och vilken tid?

A2: Klockan 18 i går gav vi henne parasetamol.

4.12 Convulsions

A child's febrile convulsion

The patient is a one-year-old Elisa who has had a seizure before the ambulance arrives.

Pm: We're from ambulance service, good afternoon. Where is the patient?

Mum: Good afternoon. She's in the living room with her dad.

Pm: For how long has Elisa had this convulsion? Has she had convulsions before?

Dad: She hasn't had convulsions before. She had a convulsion a while ago and it lasted for two minutes.

Pm: Have you taken her temperature?

Dad: The fever started yesterday. Half an hour ago it was 38,5°C.

Pm: Did Elisa breathe normally during the convulsion?

Dad: Yes, but her arms and legs were twitching.

Pm: Was the twitching symmetrical?

Dad: Yes.

Pm: What were her eyes like?

Dad: Her eyes were rolling and it looked scary.

Pm: Alright. Have you given her any medicine, and if you have; what medicine and at what time?

Dad: We gave her paracetamol at 6pm yesterday.

E: Onko Elisa oksentanut kouristuksen jälkeen?

O2: Ei ole, mutta hän on todella väsynyt.

E: Näyttää siltä, että Elisalla on ollut kuume-kouristus. Annamme hänelle kuumeetta alentavaa lääkettä.

O2: Onko kuume-kouristus vaarallinen?

E: Ei ole, se on yleistä alle kouluikäisillä lapsilla, joilla on korkea kuume.

O2: Voiko kouristus uusiutua?

E: Voi, kouristuksen aikana on tärkeää huolehtia, ettei lapsi satuta itseään ja pystyy hengittämään esteettömästi.

O2: Voimmeko tehdä jotain estääksemme uuden kouristuksen?

E: Tärkeintä on pyrkiä estämään kuumeen liiallinen nousu. Ulkoista viilentämistä ei kuitenkaan saa käyttää kuumeen alentamiseen.

O2: Tarvitseeko jatkossa soittaa ambulanssia?

E: Ei välttämättä, mutta jos kouristus kestää yli 15 minuuttia tai lapsi on kohtauksen jälkeen sekava, kivulias tai oksenteleva, on otettava yhteys päivystykseen. Myös ensimmäinen kouristus on syy viedä lapsi päivystykseen.

O2: Selvä ymmärrän. Lähdemmekö nyt käymään päivystyksessä?

E: Kyllä. On hyvä, että päivystävä lääkäri tutkii hänet.

F: Har Elisa kastat upp efter krampen?

A2: Nej, men hon är verkligen trött.

F: Det ser ut som om Elisa har haft feberkramp. Vi ger henne febernedsättande medicin.

A2: Är feberkramp farlig?

F: Nej, det är vanligt hos barn under skolåldern som har hög feber.

A2: Kan kramperna komma på nytt?

F: Det kan de. Under krampen är det är viktigt att se till att barnet inte skadar sig och kan andas obehindrat.

A2: Kan vi göra något för att förhindra nya kramper?

F: Det viktigaste skulle vara att förhindra att febern stiger för högt. Man får inte använda yttre nedkylning för att sänka febern.

A2: Måste man i fortsättningen ringa efter ambulans?

F: Inte nödvändigtvis, men om kramperna tar över 15 minuter eller om barnet är förvirrat, har smärtor eller kastar upp efter anfallet bör man ta kontakt med jouren. Efter första krampen är det på sin plats att föra barnet till jouren.

A2: Ok, jag förstår. Ska vi uppsöka jouren?

F: Ja. Det är bra att den jourhavande läkaren kontrollerar henne.

Pm: Has Elisa vomited after the convulsion?

Dad: No, she hasn't, but she's really tired.

Pm: It seems that Elisa has had a febrile convulsion. We'll give her medicine to bring down the fever.

Dad: Is febrile convulsion dangerous?

Pm: No, it's not, it's common among pre-school-aged children who have high fever.

Dad: Can it happen again?

Pm: Yes. During the convulsion it is important to make sure that she doesn't hurt herself and that she can breathe without difficulty.

Dad: Is there something we can do to prevent the convulsion from happening again?

Pm: The most important thing is to prevent the body temperature from rising too much. You shouldn't use external cooling methods to lower the fever.

Dad: Do we have to call an ambulance again?

Pm: Not necessarily, but if the convulsion lasts more than 15 minutes or if the child is disoriented, in pain, or throws up after the convulsion, you have to contact the emergency clinic. Besides, the first convulsion always requires a visit at the emergency clinic.

Dad: Ok, I understand. Shall we go to the emergency clinic now?

Pm: Yes. It's good that the emergency doctor examines her.

Kouristuskohtaus

Ensihoito on hälytetty perusterveen 75-vuotiaan miehen kotiin. Mies on alkanut yhtäkkiä kouristelemaan ja menettänyt tajuntansa. Vaimo selittää tilanteen ensihoitajille.

O: Olimme juuri tulleet kotiin kävelytämme, kun mieheni alkoi yllättäen kouristelemaan.

E: Kuinka kauan kouristukset jatkuivat?

O: En tiedä tarkkaa aikaa, mutta se tuntui pitkältä.

E: Miltä kouristukset näyttivät?

O: Kauhealta. Hänen koko vartalonsa kouristeli, enkä saanut mitään yhteyttä häneen. Yritin vain suojata hänen päätänsä, jotta hän ei iskisi sitä oveen. Sitten hän alkoi kouristelemaan uudestaan vain muutaman minuutin kuluttua. Kouristus-ten loputtua laitoin hänet kylkiasentoon.

E: Hyvin tehty, olette toiminut juuri niin kuin pitääkin. Onko hän kouristelut aikaisemmin?

O: Ei, tämä on ensimmäinen kerta.

E: Onko miehelle ollut muuten terve?

O: Hänellä on korkea verenpaine.

E: Käyttääkö miehelle jotakin lääkitystä?

O: Ei käytä.

E: Käyttääkö miehelle alkoholia?

O: Hän alkoi juoda enemmän eläkkeelle jäätyään. Nykyään hän juo useita kertoja viikossa.

E: Koska miehelle ei ole epilepsiahistoriaa, viemme hänet sairaalaan.

Krampanfall

En ambulans har alarmerats hem till en grundfrisk 75-årig man. Mannen har plötsligt börjat krampa och blivit medvetslös. Frun berättar om situationen för förstavårdarna.

A: Vi hade just kommit hem från vår promenad då min man plötsligt började krampa.

F: Hur länge höll kramperna på?

A: Jag vet inte tiden, men det kändes som en lång tid.

F: Hur såg kramperna ut?

A: Oj, det var så hemskt. Det ryckte i hela kroppen och jag fick ingen kontakt med honom. Jag försökte bara skydda hans huvud så att han inte skulle slå det i dörren. Sedan började han krampa igen efter bara några minuter. När han slutade krampa lade jag honom på sidan.

F: Det var bra gjort, ni har gjort precis som man ska. Har han krampat tidigare?

A: Nej, det är första gången.

F: Är er man för övrigt frisk?

A: Han har högt blodtryck.

F: Använder er man några mediciner?

A: Nej, det gör han inte.

F: Använder er man alkohol?

A: Han började dricka mera sen han gick i pension. Nu dricker han flera gånger i veckan.

F: Eftersom er man inte har epilepsi från tidigare för vi er man till sjukhuset.

Seizure attack

Emergency Medical Services have been summoned to the home of a 75-year-old man whose overall health is good. The man has started convulsing suddenly and lost consciousness. His wife explains the situation to the paramedic.

W: We had just come back from a walk when my husband suddenly started convulsing.

Pm: For how long did the convulsions last?

W: I can't tell the exact time, but it felt like a long time.

Pm: What did the convulsions look like?

W: They looked horrible. His whole body was convulsing and he was unresponsive. I tried to cover his head so that he wouldn't bang it against the door. Then he started convulsing again after a few minutes. After the convulsions were over, I put him in the recovery position.

Pm: Well done, you did exactly the right thing. Has he had convulsions before?

W: No, this was the first time.

Pm: Is your husband otherwise healthy?

W: He has high blood pressure.

Pm: Is he on any medication?

W: No, he isn't.

Pm: Does he use alcohol?

W: He started drinking more when he retired. Nowadays he drinks multiple times a week.

Pm: As he doesn't have a history of epilepsy, we'll take him to hospital.

4.13 Tutkimuksia

Natiivithorax-kuvaus

80-vuotias mies on tuotu sairaalaan yleistilan laskun ja rasituksessa tuntu- van rintakivun vuoksi. Potilas tuodaan päivystysosastolta röntgeniin sairaala- sängyllä. Potilaasta on pyydetty natiivi- thorax-kuva. Röntgenhoitaja on selvit- tänyt jo perustiedot.

R: Ja keuhkokuvathan teistä piti ottaa, eikö niin?

P: Kyllä.

R: Minkälainen vointinne on? Pystyitte- kö seisomaan tutkimuksen ajan?

P: Joo, kyllä pystyn.

R: Nouskaa seisomaan rintakehä tätä telinettä vasten ja pitäkää käsillä kiinni telineen takana olevista kahvoista. Pitä- kää hartiat rentoina.

P: Pitäisikö kello ottaa kädestä pois?

R: Ei tarvitse, se ei tule kuvausalueelle.

R: Nyt annan teille hengitysohjeet. Vetäkää keuhkot täyteen ilmaa! Hengit- tämättä! Saa hengittää.

R: Nyt kääntykää niin, että vasen kylki on kiinni telineessä. Voitte pitää kiinni tästä tippatelineestä. Astukaa pieni as- kel taaksepäin ja ottakaa hieman etuku- mara asento. Nostakaa leuka ylös.

R: Vetäkää keuhkot täyteen ilmaa! Hen- gittämättä! Saa hengittää.

4.13 Undersökningar

Nativthorax-undersökning

En 80-årig man har förts till sjukhuset eftersom det allmänna tillståndet gått ner och han har bröstsmärtor vid ansträngning. Patienten tas på en sjukhussäng från jouren till röntgen. Man har begärt nativthorax-röntgen av patienten. Röntgenskötaren har redan tagit reda på grunduppgifterna.

R: Vi skall väl ta lungröntgen av er, eller hur?

P: Ja.

R: Hur mår ni? Kan ni stå under undersökningstiden?

P: Ja, det kan jag.

R: Ställ er med bröstkorgen mot den här ställningen och ta i handtagen bakom ställningen. Håll skuldrorna avslappnade.

P: Borde jag ta av mig klockan?

R: Nej det behöver ni inte. Den kommer inte på bildområdet.

R: Nu ger jag er andningsinstruktioner. Dra in luft i lungorna! Håll andan! Får andas.

R: Nu svänger ni så att vänstra sidan är fast i ställningen. Ni kan hålla i den här droppställningen. Ta ett litet steg bakåt och luta er framåt en aning. Lyft upp hakan.

R: Andas in djupt! Håll andan! Får andas!

4.13 Examinations

Native x-ray imaging

An 80-year-old man has been brought to hospital due to deteriorated general state and chest pain when straining himself. The patient is wheeled from the emergency unit to the x-ray department. A native thorax image has been ordered. The radiographer has already examined the patient's history.

R: You're here for x-rays of your lungs, right?

P: Yes.

R: How do you feel? Can you stand up for the examination?

P: Yes I can.

R: Please stand up with your chest against this frame, holding the handles behind the device. Keep your shoulders relaxed.

P: Should I remove my watch?

R: No need to, it won't be seen in the image.

R: I'll give you breathing instructions now. Fill your lungs with air! Hold your breath! You can breathe now.

R: Now turn so that your left side touches the device. You can hold this IV stand. Take a little step backwards and lean forward a little. Bring your chin up. Raise your chin.

R: Fill your lungs with air! Hold your breath! You can breathe now.

R: Hyvä, kuvaus on nyt valmis ja kuvat menevät suoraan lääkärille.

P: Mitä siellä kuvissa nyt näkyi?

R: Me täällä otamme vain nämä kuvat. Lääkäri osaa sitten kertoa niistä tarkemmin.

R: Tutkimus on nyt meidän puolestamme valmis. Joku vie teidät kohta takaisin päivystykseen.

CT-kuvaus

Ensihoitaja tuo AVH-potilaan paikalle, jotta potilaalta voidaan kuvata natiivi pään CT. Potilas ei pysty itse kommunikoimaan.

R: Kerrotteko potilaan nimen ja henkilötunnuksen?

E: Matti Meikäläinen, 010243-5678 .

R: Kiitos. Siirretään potilassänky tutkimuspöydän viereen sopivalle korkeudelle.

E: Selvä. Mistä löytyy seinähappi? Potilaalla kulkee lisähappi 3 l.

R: Se löytyy täältä seinästä vasemmalta. Asetetaan seuraavaksi siirtolevy potilaan selän alle.

E (potilaalle): Olette nyt röntgenissä ja teidän päänne kuvataan. Käännän teitä itseeni päin ja asettelemme siirtolevyn selkänne alle, jotta voimme siirtää teidät tutkimuspöydälle. Ei hätää, pysykää vain paikallanne.

R: Bra, röntgenundersökningen är nu klar och bilderna går direkt till läkaren.

P: Vad syntes nu på bilderna?

R: Vi tar bara bilderna här. Läkaren kan sedan berätta noggrannare om dem.

R: Vi är klara med undersökningen nu. Någon tar er tillbaka till jouren.

CT-undersökning

Förstavårdaren tar en patient med hjärncirkulationsstörning till platsen så att man kan ta nativ CT-röntgen av huvudet. Patienten kan inte kommunicera själv.

R: Kan ni säga patientens namn och personbeteckning?

F: Matti Meikäläinen, 010243-5678.

R: Tack. Vi flyttar patientsängen på passlig höjd bredvid undersökningsbordet.

F: Ok. Var finns uttaget för syre? Patienten får 3 l syre.

R: Den finns här på väggen till vänster. Vi placerar som nästa förflyttningsbrädan under patientens rygg.

F (till patienten): Ni är nu i röntgen och vi röntgar ert huvud. Jag vänder er mot mig och sätter förflyttningsbrädan bakom ryggen, så att vi kan flytta er till undersökningsbordet. Ingen fara, ligg bara stilla.

R: Good, we're done with the imaging now and the images will be forwarded directly to the doctor.

P: So what did the pictures show then?

R: We just take the images here. The doctor will say more about them.

R: The examination is done now. Someone will take you back to the emergency department.

CT-scan

An EMS nurse brings a TIA patient to the radiology department to have a native CT performed on his head. The patient is non-communicative.

R: What's the patient's name and personal identity code?

Pm: Matti Meikäläinen, 010243-5678

R: Thank you. Let's move the patient bed next to the examination table at a suitable height.

Pm: Alright. Where is the oxygen point? The patient is given extra oxygen 3l.

R: It's on the wall here on the left. Let's place a transfer board under the patient's back.

Pm: (talking to the patient): You're now in the x-ray department and you will have your head scanned. I'll turn you towards me and we'll place a transfer board under your back, so we can move you onto the examination table. Nothing to worry about, just stay still.

R: Lasketaan kolmeen ja siirretään, 1... 2... 3... Nostetaan vielä potilasta ylöspäin tutkimuspöydällä, jotta saamme aseteltua pään kuvausasettoon.

E: Onko tässä hyvä kohta?

R: Kyllä on!

R (potilaalle): Olkaa vain rauhassa paikallanne, tärkeintä on pysyä liikkumatta. Tutkimus ei kestä kauan. Aloitetaan kuvaus.

Kuvauksen jälkeen.

R (potilaalle): Kuvaus on valmis. Tästä teidät siirretään jatkohoitoon. Siirrämme teidät nyt tutkimuspöydältä omalle sängylle.

E (potilaalle): Taas kallistetaan ja asetetaan siirtolevyt selän alle. Siirretään 1...2...3...

R: Kiitos teille. Potilas menee tästä suoraan liuotushoitoon.

E (potilaalle): Kiitos, sairaanhoitaja ja lääkärit jatkavat tästä. Hyvää päivän jatkoa!

Keuhkoemboliaepäily

Kuvaukseen saapuu 45-vuotias nainen, jolla on yskää ja hengenahdistusta ja jonka yleistila on laskenut. Hänet tuodaan CT-huoneeseen päivystysosastolta. Röntgenhoitaja on selvittänyt jo taustatiedot.

R: Teille tehdään nyt keuhkojen tietokonetomografiatutkimus, jossa selvitetään, onko teillä keuhkoveritulppa. Siirrämme

R: Vi räknar till tre och flyttar, 1...2...3... Vi lyfter ännu patienten uppåt på undersökningsbordet, så att vi kan sätta huvudet i rätt ställning.

F: Är det här bra?

R: Ja, det är det!

R (till patienten): Ligg bara stilla. Det viktigaste är att inte röra på sig. Undersökningen tar inte länge. Vi börjar röntga.

Efter röntgenundersökningen.

R (till patienten): Röntgen är klar. Vi flyttar er till fortsatt vård. Vi flyttar er nu från undersökningsbordet till er egen säng.

F (till patienten): Igen lägger vi er på sidan och sätter förflyttningsbrädan under ryggen. Vi flyttar 1.. 2... 3...

R: Tack skall ni ha. Patienten ska direkt till trombolysbehandlingen.

F (till patienten): Tack, sjukskötaren och läkaren fortsätter härifrån. God fortsättning på dagen!

Misstanke om lungemboli

En 45-årig kvinna som har hosta, andnöd och allmäntillståndet har gått ner kommer till röntgen. Hon tas till CT-rummet från jouravdelningen. Röntgenskötaren har redan rettet ut bakgrundsfakta.

R: Vi gör nu en datortomografiundersökning av lungorna. Vi undersöker om ni har blodpropp i lungorna. Vi flyttar er

R: We'll count to three and we'll start moving on three, 1...2...3... Let's move the patient a bit more on the examination table so we can position the head for the imaging.

Pm: Is this good?

R: Yes it is!

R (talking to the patient): Just relax and stay still, it's important not to move. The examination won't take long. We'll start the imaging now.

After the imaging

R (talking to the patient): We're ready. From here you will be transferred for further treatment. We're now going to move you from the examination table back onto your bed.

Pm (talking to the patient): We need to lay you on your side again and place the board under your back. Let's move 1...2...3...

R: Thank you. The patient will be taken directly to the thrombolysis unit from here.

Pm (talking to the patient) Thank you, the nurse and the doctors will continue from here. Have a good day!

Suspected pulmonary embolism

A 45-year-old woman with cough, shortness of breath and deteriorated general state comes to an imaging examination. She is transferred into the CT room from the emergency department. The radiographer has already examined the patient's history.

R: You will be undergoing a computed tomography of the lungs to see if you have pulmonary embolism. We'll place a hard

teidät nyt kuvauspöydälle ja laitamme siirron ajaksi kovan siirtolevyn selkänne alle.

R: Kuvauksen aikana annamme teille varjoainetta, oletteko ennen saanut sellaista?

P: En ole, juonko minä sen?

R: Sitä ei juoda, vaan se laitetaan laskimon kautta verenkiertoon. Onko teille jo laitettu kanyyliä?

P: Minulle laitettiin kyynärtaipeeseen tällainen kanyyli...

R: Se käy hyvin, testaamme nyt keittosuolalla, että kanyyli toimii. ... Tuntuuko kipua tai kirvelyä?

P: Ei tunnu.

R: Hyvä, laitamme varjoaineen tähän kanyyliin. Varjoaineesta voi tulla lämmitävä tunne koko keholle, metallinmakua suuhun ja voi myös tulla tunne, että pissa tulee housuun. Nämä kaikki ovat normaaleja tuntemuksia, niitä ei tarvitse pelästyä. Saatteko nostettua kädet pään yläpuolelle?

P: Saan, mutta sattuu. Pitääkö tässä asennossa olla kauan?

R: Kuvaus kestää muutamia minuutteja. Meillä on näkö- ja kuuloyhteys teihin koko ajan. Jos tulee ongelmia, niin sanokaa heti.

P: Selvä, ehkä jaksan sen aikaa.

R: Kuvauksen aikana teille annetaan ohjeita. Kun teitä pyydetään vetämään

nu på undersökningsbordet och vi sätter en hård flyttningsbräda bakom er rygg.

R: Vi ger er kontrastmedel under undersökningen. Har ni tidigare fått sådant?

P: Nej, ska jag dricka det?

R: Nej, man dricker det inte utan det sätts via venen i blodomloppet. Har man redan satt kanyl åt er?

P: Man satte en sådan här kanyl i armvecket...

R: Det går bra. Vi testar nu med koksalt så att kanylen fungerar. ... Gör det ont eller svider det?

P: Nej.

R: Bra, vi injicerar kontrastmedel i den här kanylen. Kontrastmedlet kan göra att det känns varmt i hela kroppen, en metallsmak i munnen och man kan också få en känsla av att man kissar ner sig. Alla de här är normala känningar. Man behöver inte bli rädd. Kan ni lyfta händerna över huvudet?

P: Det kan jag men det gör ont. Måste jag vara länge i den här ställningen?

R: Röntgen tar några minuter. Vi har syn- och hörförbindelse med er hela tiden. Om det uppstår problem säg genast till.

P: Ok, kanske orkar jag så länge.

R: Under röntgen ger vi instruktioner. När vi ber er andas in är det viktigt att

transfer board under your back and move you onto the imaging table now.

R: During the examination we'll give you contrast medium. Have you had contrast medium before?

P: No, I haven't. Should I drink it?

R: No, you won't drink it. It will be administered through your vein into your blood circulation. Has the cannula been inserted already?

P: I had this cannula inserted in the crook of my arm here...

R: That's fine, let's test the cannula with saline, to make sure it works... Does it hurt or sting?

P: No.

R: Good. We'll administer the contrast medium through this cannula. It may cause a sensation of warmth all over your body, or a metallic taste in your mouth, and you may also feel like you're wetting yourself. These are all normal sensations, and there's no need to get frightened. Will you be able to bring your arms above your head on the examination table?

P: Yes, but it hurts. Do I have to stay in this position for long?

R: The imaging will take a few minutes. We can see and hear you all the time. Let us know right away if there are any problems.

P: Alright. I guess I can manage.

R: During the imaging you will be given instructions. When you're asked to

keuhkoihin ilmaa, on tärkeää, että hengittää vain kevyesti sisään ja pidättää sen jälkeen hengitystä. Älkää vetäkö keuhkoja täyteen ilmaa. Jos ei ole kysyttävää, niin aloitetaan nyt kuvaus.

Kuvauksen jälkeen.

R: Kuvaus on nyt ohi. Tuliko varjoaineesta tuntemuksia?

P: Kyllä lämmin olo tuli.

R: Se on normaalia. Onko teillä muuten normaali olo tällä hetkellä?

P: Kyllä. Näkyikö kuvissa mitään?

R: Lääkäri katsoo ja lausuu kuvat tämän päivän aikana. Vastaukset tulevat osastolle. Siirrämme nyt teidät takaisin omalle sängylle samalla tavalla kuin aiemmin.

Verikaasunäyte kapillaariverestä

Potilas on tullut päivystykseen käsien ja jalkojen puutumisen vuoksi. Potilas hyperventiloii voimakkaasti. Lääkäri on määrännyt hänestä verikokeita, EKG:n sekä kapillaariveren verikaasunäytteen. Ennen verinäytteenottoa bioanalytiikka on tarkistanut potilaan henkilötiedot, mikä on ollut hankalaa, koska potilas hyperventiloii voimakkaasti

B: Näyte otetaan sormenpästä, sen vuoksi joudun lämmittämään sormiansi. Tämä kestää noin 5 minuuttia...

B: Nyt sormenpää tuntuu tarpeeksi lämpimältä, puhdistan sen ja sen jälkeen tuntuu pieni pisto.

andas in lätt och hålla andan efter det. Dra inte in fullt med luft i lungorna. Om ni inte har några frågor, börjar vi nu röntga.

Efter röntgen.

R: Röntgen är över nu. Fick ni känningar av kontrastmedlet?

P: Jo, jag fick en varm känsla.

R: Det är normalt. Känns det för övrigt normalt nu?

P: Ja. Syns det någonting på bilderna?

R: Läkaren tittar och ger utlåtande under dagens lopp. Svaren kommer till avdelningen. Vi flyttar er nu tillbaka i er säng på samma sätt som tidigare.

Blodgasprov från kapillärt blod

En patient har kommit till dejouren på grund av domningar i händer och fötter. Patienten hyperventilerar kraftigt. Läkaren har ordinerat blodprov, EKG samt kapillärt blod-gas. Före blodprovet har bioanalytikern kontrollerat patientens personuppgifter, vilket har varit besvärligt eftersom patienten har hyperventilerat så kraftigt.

B: Provet tas från fingertoppen, därför måste jag värma era fingrar. Det här tar cirka 5 minuter...

B: Nu känns fingertoppen tillräckligt varm, jag rengör den och efter det känns ett litet stick.

draw air into your lungs, it's important to breathe in just lightly, and then hold your breath. Do not fill your lungs with air completely. If you don't have any questions, we can start.

After the imaging

R: The imaging is over now. Did the contrast medium give you any sensations?

P: Yes, I did have a sensation of warmth.

R: That's normal. Do you feel otherwise normal now?

P: Yes. Was there something in the pictures?

R: The doctor will review and report the images during the day. The results will be sent to the ward. We'll now move you back onto your own bed in the same way as before.

Capillary blood gas sample

The patient has come to the emergency room due to numbness in their hands and feet. The patient is hyperventilating intensely. The doctor has requested blood tests, an ECG, and a capillary blood gas sample. Before sampling the biomedical laboratory scientist has checked the patient's personal details, which has been challenging due to intense hyperventilation.

B: The sample is taken from your fingertip, which is why I need to warm your fingers. This will take about 5 minutes...

B: Now your fingertip feels warm enough, I'll cleanse it, and then it will pinch a little.

B: Näyte ei onnistunut, laitan tähän laastarin. Lämmitän sormia vielä hie-
man ja kokeillaan sitten uudelleen.

B: Kokeillaan uudelleen toisesta sormes-
ta. Puhdistan ihon ja sitten tuntuu pisto.

B: Nyt verta valuu riittävän nopeasti.
Meidän on täytettävä kaksi kapillaaria.
Joudun hieman kääntelemään kättäsi.
Pidä nyt kättä aivan paikallaan.
Laitan nyt laastarin pistokohtaan.

B: Kiitos, nyt olen saanut näytteet.
Nämä menevät suoraan tutkittaviksi
ja tulokset menevät lääkärille.

Ranteen röntgenkuvaus

15-vuotias tyttö on kaatunut koulussa
liikuntatunnilla ja loukannut oikean
ranteensa. Hänet on lähetetty päivys-
tyksestä röntgenkuvaukseen.

R: Sanotko vielä henkilötunnuksesi? Ja
onko mahdollista, että olisit raskaana?

P: 121203A4321 ja ei ole.

R: Hyvä, sitten voitkin käydä tuohon
pöydän viereen tuolille istumaan kasvot
ja jalat samansuuntaisesti. Jalat eivät saa
olla pöydän alla.

R: Laitetaan sinulle ensin sädesuoja
syliin. Sitten saisit nostaa kipeän käden
tähän levyn päälle niin, että kämmen
on levyä vasten.

P: Ai näinkö?

R: Juuri noin. Mistä kohtaa ranne on
kaikista kipein?

B: Provtagningen lyckades inte, jag sätter
ett plåster här. Jag värmer fingrarna lite
och sedan försöker vi på nytt.

B: Vi försöker på nytt från ett annat finger.
Jag putsar huden och sedan känns sticket.

B: Nu rinner blodet tillräckligt snabbt.
Vi måste fylla två kapillär. Jag måste
lite vända på din hand. Håll nu handen
riktigt stilla. Jag sätter nu ett plåster på
stickstället.

B: Tack, nu har jag fått proven. De här
analyseras genast och resultaten går till
läkaren.

Röntgenundersökning av handleden

En 15-årig flicka har fallit i skolan på
gymnastiklektionen och skadat högra
handleden. Hon har kommit via jouren
till röntgenundersökningen.

R: Kan jag ännu få din
personbeteckning? Och är det möjligt
att du kan vara gravid?

P: 121203A4321 och det är jag inte.

R: Bra då kan du sätta dig där på stolen
vid bordet med ansiktet och fötterna åt
samma håll. Fötterna får inte vara under
bordet.

R: Jag sätter först ett strålskydd åt dig
i famnen. Sedan får du lyfta din sjuka
hand på den här skivan så att handflatan
är mot plattan.

P: Alltså så här?

R Just så. Var är handleden allra sjukast?

B: We didn't get a successful sample.
I'll apply a plaster here. I'll warm your
fingers again and then we'll try again.

B: Let's try another finger. I'll cleanse the
skin and you'll feel a pinch again.

B: Now the blood flows fast enough. We
need to fill two capillary tubes. I have
to turn around your hand a little. Keep
your hand completely still now. I'll apply
a plaster on the puncture site now.

B: Thank you, I've got the samples now.
These will be sent for analysis and the
results will be sent to your doctor.

Wrist x-ray

A 15-year-old has fallen in a PE class
at school and hurt her right wrist. She
has come from the emergency clinic to
x-ray imaging.

R: Can you tell me your identity code
again? Is it possible that you could be
pregnant?

P: 1212034321, and no it's not.

R: Good. You can now sit down on that
chair beside that table with your face
and feet towards the same direction.
Your feet mustn't be under the table.

R: Let's place an x-ray -shield on your
lap. Then you can lift the injured hand
on this plate so that your palm rests on
the plate.

P: Like this?

R: Just like that, yes. Which part of the
wrist hurts the most?

P: Tähän sattuu.

R: Selvä, asetan käden oikeaan asentoon. Sano, jos tekee kipeää.

R: Nostan nyt pöytää ylöspäin. Pysy paikoillasi ja käännä katse pois päin ranteesta. Käyn ottamassa tästä kuvan.

Röntgenhoitaja poistuu kuvaushuoneesta, ottaa kuvan ja tarkistaa, että kuva on laadukas. Tämän jälkeen röntgenhoitaja palaa kuvaushuoneeseen.

R: Käännä käsi niin, että kämmen osoittaa sivulle. Lasken pöytää nyt alas.

P: Kestääkö tämä vielä kauan?

R: Vielä yksi kuva, ei mene kauaa. Käännä katse pois päin ranteesta. Käyn ottamassa tästä kuvan.

Röntgenhoitaja ottaa kuvan.

R: No niin, valmista tuli! Kuvat onnistuivat ja ne lähtevät tästä sähköisesti suoraan lääkärille.

P: Menenkö takaisin päivystykseen?

R: Kyllä, lääkäri katsoo kuvat ja kertoo tilanteen.

Vatsan CT-tutkimus

Potilas saapuu vatsan alueen CT-tutkimukseen. Röntgenhoitaja on jo tarkistanut potilaan henkilötiedot.

R: Te olette tulossa vatsan tietokonetomografiatutkimukseen. Oletteko ollut aikaisemmin kuvauksessa, jossa teille on annettu jodipitoista varjoainetta?

P: Här gör det ont.

R: Ok jag sätter handen i rätt läge. Säg om det gör ont.

R: Jag lyfter nu bordet uppåt. Var nu stilla och vänd blicken bort från handleden. Jag går och tar en bild av det här.

Röntgensköterskan går ut från röntgenrummet och tar en bild och kontrollerar att bilden är av bra kvalitet. Efter det återvänder röntgensköterskan till röntgenrummet.

R: Sväng handen så att handflatan pekar mot sidan. Jag sänker nu ner bordet.

P: Tar det här länge ännu?

R: En bild till, det tar inte länge. Vänd bort blicken från handleden. Jag går och tar en bild av det här.

Röntgensköterskan tar en bild.

R: Så där, det är färdigt! Bilderna lyckades och de går elektroniskt direkt till läkaren.

P: Ska jag gå tillbaka till jouren?

R: Ja, läkaren tittar på bilderna och berättar om situationen.

CT-undersökning av magen

Patienten kommer till CT-undersökning av magen. Röntgensköterskan har redan kontrollerat patientens personuppgifter.

R: Ni kommer till datortomografiundersökning av magen. Har ni tidigare varit i en motsvarande undersökning där ni har fått jodhaltigt kontrastmedel?

P: Right here.

R: Ok, I'll place the hand in the correct position. Tell me if it hurts.

R: I'll lift the table now. Stay still and gaze away from the wrist. I'll go and take the image.

The radiographer leaves the imaging room, takes the image and checks that the quality of the image is good. After this the radiographer returns into the imaging room.

R: Turn your hand so that your palm is facing to the side. I'll lower the table now.

P: Will it take long?

R: One more image, it won't take long. Gaze away from the wrist. I'll go and take the image.

The radiographer takes the image.

R: That's it, we're ready! The images are good and they'll be forwarded to the doctor directly from here.

P: Shall I go back to the emergency clinic?

R: Yes, the doctor will review the images and explain the situation.

Abdominal CT scan

The patient comes to the abdominal CT scan. The radiographer has already checked the patient's personal details.

R: You're going to undergo a CT scan of your abdomen. Have you ever had an imaging examination with iodine-containing contrast medium?

P: Kyllä olen tulossa tutkimukseen, mutta en ole ollut aiemmin kuvauksessa.

R: Onko teillä allergioita?

P: Minulla on siitepölyallergia

R: Se ei haittaa, jos teillä ei ole muita allergioita. Onko teillä diabeteslääkitystä?

P: Kyllä on, mutta en ole ottanut niitä kahteen päivään, kuten ohjeistettiin.

R: Hyvä! Sanotteko vielä teidän painonne?

P: 86 kg.

R: Ottakaa ylävartalo paljaaksi ja kaulakoru pois. Kuvaushuoneessa lasketaan päällimmäiset housut reisien puoleenväliin.

R: Kuvauksen aikana annetaan hengitysohjeita, joita teidän tulisi noudattaa. Tarkoitus on vetää keuhkot täyteen ilmaa ja pidättää hengitystä muutaman sekunnin ajan, kunnes laite antaa luvan hengittää normaalisti. Ennen varjoaineruiskutuksen alkua tarkistamme, että kaikki toimii.

P: Jo jag har kommit till undersökningen men jag har inte tidigare röntgats.

R: Har ni allergier?

P: Jag är allergisk mot pollen.

R: Det gör inget om ni inte har andra allergier. Har ni diabetesmedicinering?

P: Jo det har jag, men jag har inte tagit dem på två dagar som ni informerade mig om.

R: Bra! Kan ni ännu säga hur mycket ni väger?

P: 86 kg.

R: Ta överkroppen bar och ta bort halssmycket. I röntgenrummet drar man ner de översta byxorna till halva låren.

R: Under röntgenundersökningen ges andningsinstruktioner som man borde följa. Meningen är att andas djupt in och hålla andan några sekunder tills apparaten ger lov att andas normalt. Före kontrastinjiceringen börjar kontrollerar vi att allt fungerar.

P: Yes, I'm going to have that examination, but I haven't had an imaging examination before.

R: Do you have any allergies?

P: I'm allergic to pollen.

R: It doesn't matter, as long as you don't have any other allergies. Are you on medication for your diabetes?

P: Yes, but I haven't taken the medicines for two days as was instructed.

R: Good. And what is your weight?

P: 86 kilos.

R: Expose your upper body and remove your necklace, please. In the imaging room your trousers will be pulled halfway down your thighs.

R: During the imaging you will be given breathing instructions that you will have to follow. The idea is that you'll fill your lungs with air, and then hold your breath for a few seconds until the device lets you breathe normally. Before injecting the contrast medium we'll make sure that everything works fine.

5 POTILAAAN SIIRTO

5.1 Potilaan siirto toiseen yksikköön

ISBAR

Ensihoito tuo potilaan osastolle ja antaa raportin ISBAR:n mukaisesti.

E1= Hei, tuomme teille potilaan.
Hänen nimensä on Frida Mattson.

H= Hei, tervetuloa. Hän menee huoneeseen 10, paikalle 3.

E2= Selvä, vien rouvan sinne.

E1= Annanko sinulle raportin potilaasta?

H= Kyllä.

E1= Eli kyseessä on ...

5 FÖRFLYTTNING AV PATIENTEN

5.1 Förflyttning av patienten till en annan enhet

ISBAR

Förstavården för patienten till avdelningen och ger en rapport enligt ISBAR.

F1= Hej, vi har här en patient.
Hon heter Frida Mattson.

V= Hej, välkommen. Hon får gå till rum 10 plats 3.

F2= Okej, jag tar frun dit.

F1= Ska jag ge dig en rapport om patienten?

V= Ja

F1= Alltså det fråga om...

5 TRANSFERRING THE PATIENT

5.1 Transferring the patient to another health care facility

ISBAR

The EMS unit brings the patient to the ward and uses ISBAR when giving a handover.

Pm1: Hi, we're bringing a patient to you.
Her name is Frida Mattson.

N: Hi, welcome. She will go into room 10, bed 3.

Pm2: Ok, I'll take her there.

Pm1: Shall I give you a handover of the patient?

N: Yes, please.

Pm1: So, this is about...

I	Frida Mattson 78-vuotias nainen, I20342-I78E.
S	Hän on viikko sitten käynyt päivystyksessä hengitysvaikeuden ja yleistilan laskun vuoksi. Päivystyksessä hänellä todettiin keuhkokuume. Sen vuoksi hänet siirrettiin keskussairaalaan.
B	Perussairauksina hänellä on sydämen vajaatoiminta, astma ja 2. tyypin diabetes. Riskittöinä potilaalla on elvytyskielto.
A	Potilaan vointi on hyvä. Vitaalit vakaat, mutta on lisähapen tarve. Lisähappi menee 1L/min. Se on ollut koko kuljetuksen ajan tänne. Ei kuumetta. Tajunnan taso on normaali. Liikkuu omatoimisesti.
R	Siirtyy jatkohoitoon osastolle 5. Täällä tarkoituksena vieroittaa rouva lisähapesta ja kuntouttaa kotikuntoiseksi. Antibioottihoido jatkuu tablettimuodossa.

I	Frida Mattson 78-årig kvinna, I20342-I78E.
S	Hon har varit på dejouren för en vecka sedan på grund av andningssvårigheter och nedsatt allmäntillstånd. På dejouren konstaterade man att hon har lunginflammation. Därför förflyttades hon till centralsjukhuset.
B	Som grundsjukdomar har hon hjärtsvikt, astma och typ 2 diabetes. Som riskinformation har patienten ett beslut om att avstå från återupplivning.
A	Patienten mår bra. Vitalerna är stabila, men är i behov av tilläggssyre. Tilläggssyre går 1L/min. Det har varit under hela transporten hit. Ingen feber. Medvetandegraden är normal. Kan röra sig självständigt.
R	Flyttar för fortsatt vård till avdelning 5. Avsikten är att trappa ner extrasyret och rehabiliteras för hemgång. Antibiotikavården fortsätter i tablettform.

I	Frida Mattson 78-year-old woman, I20342-I78E.
S	Has visited the emergency clinic a week ago due to laboured breathing and deteriorated general state. At the emergency clinic was diagnosed with pneumonia. Because of that was transferred to the central hospital.
B	Has visited the emergency clinic a week ago due to laboured breathing and deteriorated general state. At the emergency clinic was diagnosed with pneumonia. Because of that was transferred to the central hospital.
A	The patient is feeling well. Her vitals are stable, but extra oxygen is needed. Supplemental oxygen is administered 1L/min. Has been administered continuously during the transportation to the hospital. No fever. The level of consciousness is normal. Moves independently
R	Transferred for post-acute care to ward 5. Here the purpose is to wean her off the extra oxygen and rehabilitate for discharge. Antibiotic treatment continues with tablets.

EI: Onko kysyttävää?
H= Ei ole, kiitos paljon.
H= Mukavaa päivän jatkoa teille.
EI= Kiitos samoin.

5.2 Sairaalasiirto

Leikkauspotilas on siirtymässä kirurgiselta vuodeosastolta jatkohoitoon kotipaikkakunnan sairaalaan. Sairaanhoidaja soittaa potilaan puolisolalle siirrosta.

S: Hei. Pyysitte soittamaan miehenne Ville Nyströmin asioista.

O: Hei. Kuinka hän voi nyt?

S: Hän on hyvävointinen. Häntä lähettään nyt kuljettamaan keskussairaalaan.

O: Kauanko matka kestää?

S: Matka kestää noin 2,5 tuntia.

O: Mille osastolle hän siirtyy ja voinko käydä hänen luonaan?

S: Hän siirtyy osastolle A32. Osastolla voi vieraila.

O: Kiitos tiedosta. Hyvää päivänjatkoa!

FI: Har ni något att fråga?
V= Nej, tack så mycket.
V= God fortsättning på dagen.
FI= Tack detsamma.

5.2 Förflyttning mellan sjukhus

En patient som har opererats ska förflyttas från kirurgiska vårdavdelningen till hemortens sjukhus för fortsatt vård. Sjukskötaren ringer till patientens hustru om förflyttningen.

S: Hej! Ni bad att vi ska ringa till er om saker som gäller er man Ville Nyström.

A: Hej. Hur mår han nu?

S: Han mår bra. Han ska nu förflyttas till centralsjukhuset.

A: Hur länge tar resan?

S: Resan tar cirka 2,5 timmar.

A: Till vilken avdelning förflyttas han? Kan jag besöka honom?

S: Han förflyttas till avdelning A32. Man kan besöka vårdavdelningen.

A: Tack för informationen. God fortsättning på dagen!

Pm I: Anything to ask?
N: No, thank you.
N: Have a good rest of the day.
Pm I: You too.

5.2 Hospital transfer

A surgical patient is going to be transferred from the surgical inpatient ward for post-acute care in the hospital in his home town. The nurse calls the patient's wife about the transfer.

N: Hi. You asked me to call about your husband Ville Nyström's updates.

W: Hi. How is he doing now?

N: He's fine. He's going to be transferred to the central hospital now.

W: How long is it going to take?

N: It's about two and a half hours.

W: Which ward will he be taken to, and can I go visit him?

N: He will be taken to ward A32. You can go and see him.

W: Thanks for letting me know. Have a good day!

6 KUOLEMA

6.1 Kuolema kotona

Muistisairas Martti on soittanut häätäkeskukseen, sillä hän ei ole saanut puolisoaan Siviä reagoimaan. Ensihoito saapuu paikalle ja toteaa Sivin menehtyneen jo jonkin aikaa sitten. Elvytystä ei aloiteta. Ensihoitaja kertoo suru-uutisen Martille, joka antaa ensihoitajalle poikansa puhelinnumeron.

O: Haloo.

E: Hyvää iltaa. Onko Matti Lindberg puhelimessa?

O: Kyllä olen. Mitä asia koskee? Mitään en osta.

E: Ensihoitaja Lasse Lahtinen puhelimessa. Isänne Martti Lindberg soitti hälytyskeskukseen, sillä hän ei ollut saanut äitiänne Siviä reagoimaan puhutteluun. Saavuttuamme paikalle totesimme äitinne kuolleen jo jonkin aikaa sitten. Otan osaa.

O: Kiitos. Mitä minun pitäisi nyt tehdä?

E: Me emme voi siirtää vainajaa ambulanssilla, vaan tilaamme ruumisauton, joka kuljettaa vainajan terveystakeskukseen. Voitte soittaa terveystakeskuksen neuvontaan ja kysyä sieltä jatko-ohjeita.

O: Voitteko viedä isäni mukananne terveystakeskukseen? Hän ei pärjää yksin kotona.

6 DÖD

6.1 Dödsfall i hemmet

Minnessjuka Martti har ringt nödcentralen eftersom han inte har fått sin maka Siv att reagera. Förstavården kommer till platsen och konstaterar att Siv redan har avlidit en stund tillbaka. Man påbörjar ingen återupplivning. Förstavårdaren ger sorgebudet åt Martti som ger förstavårdaren sin sons telefonnummer.

A: Hallå.

F: God afton. Är det Matti Lindberg i telefon?

A: Ja, det är jag. Vad gäller saken? Jag köper ingenting.

F: Förstavårdare Lasse Lahtinen i telefonen. Er far Martti Lindberg ringde till nödcentralen, eftersom han inte hade fått er mor Siv att reagera på tilltal. När vi anlände, kunde vi konstatera att er mor har avlidit för en stund sedan. Jag beklagar.

A: Tack. Vad borde jag göra nu?

F: Vi kan inte flytta den avlidna med ambulansen utan vi beställer en likbil som tar den avlidna till hälsocentralen. Ni kan ringa till informationen på hälsocentralen och få mera anvisningar där.

A: Kan ni ta min pappa med er till hälsocentralen? Han klarar sig inte ensam hemma.

6 DEATH

6.1 Death at home

Martti, who is suffering from a memory disorder, has called 112 because his wife Siv hasn't been responsive. Emergency medical services arrive and confirm that Siv has passed away already a while ago. Resuscitation is not commenced. The paramedic is giving the sad news to Martti, and Martti gives the paramedic his son's phone number.

S: Haloo.

Pm: Good evening. Is this Matti Lindberg?

S: Yes. What is it? I won't buy anything.

Pm: This is emergency care nurse Lasse Lahtinen. Your father Martti Lindberg called the emergency response centre, because he hadn't been able to get a response from your mum Siv when being talked to. When we arrived, we found out that your mother had passed away already some time ago. I'm very sorry for your loss.

S: Thank you. What should I do now?

Pm: We can't transport the deceased by ambulance, we need to order a hearse to take the deceased to their own health care centre. You can call the health care centre's information and ask for further advice there.

S: Can you take my father to the health care centre with you? He can't cope on his own at home.

E: Emme valitettavasti voi kuljettaa häntä. Olisiko teillä tai jollakin omaisellanne mahdollisuus tulla tänne isänne luokse?

O: Soitan naapuriin, josko sieltä tulisi joku sinne. Voitteko odottaa muutaman minuutin?

E: Kyllä voimme.

F: Tyvärr kan vi inte ta honom med. Har ni eller någon anhörig möjlighet att komma hit till er far?

A: Jag ringer till grannen om någon skulle komma dit. Kan ni vänta några minuter?

F: Ja, det kan vi.

Pm: We can't unfortunately take him. Would it be possible for you or a close relative of yours to come and stay with him?

S: I'll call the house next door and ask if someone from there could come. Can you wait for a few minutes?

Pm: Yes, we can.

Kuolemaan liittyviä sanontoja

Otan osaa.

Olen pahoillani.

Kuolema oli nopea / kivuton.

Kuolema oli rauhallinen.

Teidän omaisenne on kuollut.

Valitettavasti kaikesta huolimatta...

Fraser vid dödsfall

Jag deltar i sorgen.

Jag är ledsen / Jag beklagar.

Bortgången / Döden var snabb / smärtfri.

Det gick lugnt till.

Er anhörig har gått bort.

Tyvärr trots alla försök...

Expressions related to death

My condolences.

I am/We are so sorry for your loss.

The death was fast and painless.

The death was peaceful.

Your family member/loved one has died/passed away.

Unfortunately/In spite of...

6.2 Liikenneonnettomuus

15-vuotias Kiara on joutunut vakavaan kolariin mopollansa. Ensihoito on paikalle saavuttuaan tutkinut hänet ja aloittanut hoidon. Nyt ensihoito odottaa lisääpua paikalle ja samalla soittaa Kiaran vanhemmille.

E: Oliko Kauno Simola puhelimessa?

O: Kyllä olen. Mitä asia koskee?

E: Tässä ensihoitaja Elias Karlsson. Onko Kiara Simola tyttärenne?

O: On. Mitä on tapahtunut?

E: Kiara on ollut vakavassa onnettomuudessa. Kiaran tilanne on tällä hetkellä vakaa, mutta hyvin vakava.

O: Missä olette? Tulemme heti paikalle.

E: Olemme kolme kilometriä pohjoiseen Vaurion huoltoasemasta. Lähdemme kuitenkin siirtämään Kiaraa keskussairaalaan, joten tulkaa suoraan sinne.

O: Miten Kiaran käy? Selviääkö hän?

E: Saatte tarkemmat tiedot sairaalassa lääkäriltä. Tilanne on kuitenkin hyvin vakava.

Ensihoito tuo Kiaran poliklinikalle. Kiara menee poliklinikalle elottomaksi ja elvytyksessä huolimatta menehtyy. Lääkäri kertoo vanhemmille suru-uutisen.

6.2 Trafikolycka

15-åriga Kiara har varit i en svår kollision med sin moped. Förstavården är på plats och har undersökt henne och påbörjat vården. Nu väntar förstavården på mera hjälp till platsen och ringer under tiden till Kiaras föräldrar.

F: Är det Kauno Simola i telefon?

A: Ja, det är jag. Vad gäller saken?

F: Det här är förstavårdare Elias Karlsson. Är Kiara Simola er dotter?

A: Ja. Vad har hänt?

F: Kiara har varit i en allvarlig olycka. Kiaras tillstånd är nu stabilt, men mycket allvarligt.

A: Var är ni? Vi kommer genast till platsen.

F: Vi är tre kilometer norr om servicestationen i Vaurio. Vi är nu ändå på väg att flytta Kiara till centralsjukhuset, så kom direkt dit.

A: Hur kommer det att gå för Kiara? Kommer hon att klara sig?

F: Ni får närmare information av läkaren på sjukhuset. Situationen är dock mycket allvarlig.

Förstavården tar Kiara till polikliniken. Kiara blir livlös på polikliniken och trots återupplivning omkommer hon. Läkaren ger sorgebudet åt föräldrarna.

6.2 A Traffic accident

A 15-year-old Kiara has had a serious moped accident. Emergency medical services have examined her upon arrival to the site and started her treatment. Now they are waiting for more help while calling Kiara's parents.

Pm: Is this Kauno Simola I'm speaking to?

F: Yes, I'm Kauno Simola. What is it?

Pm: This is emergency care nurse Elias Karlsson. Is Kiara Simola your daughter?

F: Yes. What has happened?

Pm: She has had a severe moped accident. Her condition is stable, but very serious at the moment.

F: Where are you? We'll be there right away.

Pm: We are three kilometres to north from Vaurio petrol station. We are, however, taking Kiara to the Central hospital, so you should come directly there.

F: What is going to happen to her? Is she going to make it?

Pm: The doctor will tell you more at the hospital. The situation is very serious though.

Emergency medical services bring Kiara to the emergency clinic. At the clinic Kiara becomes lifeless and passes away despite resuscitation attempts. The doctor gives the parents the sad news.

7 AJANILMAUKSIA JA RUUMIINOSIA

7.1 Ajanilmauksia

aamu
aamupäivä
iltapäivä
ilta
yö
päivä
vuorokausi
viikko
kuukausi
vuosi

Kuukaudet

tammikuu
helmikuu
maaliskuu
huhtikuu
toukokuu
kesäkuu
heinäkuu
elokuu
syyskuu
lokakuu
marraskuu
joulukuu

Viikonpäivät

maanantai
tiistai
keskiviikko
torstai
perjantai
lauantai
sunnuntai

TIDSUTTRYCK OCH KROPPSDELAR

7.1 Tidsuttryck

en morgon
en förmiddag
en eftermiddag
en kväll
en natt
en dag
ett dygn
en vecka
en månad
ett år

Månader

januari
februari
mars
april
maj
juni
juli
augusti
september
oktober
november
december

Veckodagar

måndag
tisdag
onsdag
torsdag
fredag
lördag
söndag

7 EXPRESSIONS OF TIME AND PARTS OF BODY

7.1 Terms related to time

morning
forenoon
afternoon
evening
night
day
day, 24 hours
week
month
year

Months

January
February
March
April
May
June
July
August
September
October
November
December

Days of the week

Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
Saturday
Sunday

Vuodenajat

talvi
kevät
kesä
syksy

Mennyt aika

eilen
toissapäivänä
viime tiistaina
viikko sitten
viime kesänä
tammikuussa
viime vuonna
vuosi sitten

Nyky aika ja tulevaisuus

tänään
tänä iltana
huomenna
ylihuomenna
aamulla
illalla
tiistaina
kesällä
viikon kuluttua

Toistuva tapahtuma

aamuisin
iltais
maanantaisin
kesäisin

Årstider

vinter
vår
sommar
höst

Dåtid

i går
i förrgår
i tisdags
för en vecka sedan
i somras
i januari
i fjol
för ett år sedan

Nutid

i dag
i kväll
i morgon
i övermorgon
på morgonen
på kvällen
på tisdagen
på sommaren
om en vecka

Återkommande händelser

på morgarna
på kvällarna
på måndagarna
på somrarna

Seasons

Winter
Spring
Summer
Autmn / Fall

Past time expressions

yesterday
the day before yesterday
last Tuesday
a week ago
last summer
in January
last year
a year ago

Present time and future

today
this evening
tomorrow
the day after tomorrow
in the morning
in the evening
on Tuesday
in summer
in a week's time

A repeating event

in the mornings
in the evenings
on Mondays
in the summer

Esimerkkilauseita

Tutkimus on kello kolmetoista.

Lääkäri tulee puoli yhdeksältä.

Te voitte syödä varttia vaille kahdeksan

Miehenne tulee kaksikymmentä yli kahdeksan.

Lääkäriaikani ensi tiistaina klo 15 pitää perua.

Vierailuaika päättyy puolen tunnin päästä.

Soittakaa tunnin kuluttua.

Exempelfraser

Undersökningen är klockan tretton.

Läkaren kommer halv nio.

Ni kan äta kvart före åtta.

Er man kommer tjugo över åtta.

Vi måste annullera min läkartid nästa tisdag klockan 15.

Besökstiden tar slut om en halv timme.

Ring om en timme.

Sentence examples

The examination is at one [o'clock].

The doctor comes at half past eight.

You can eat at quarter to eight.

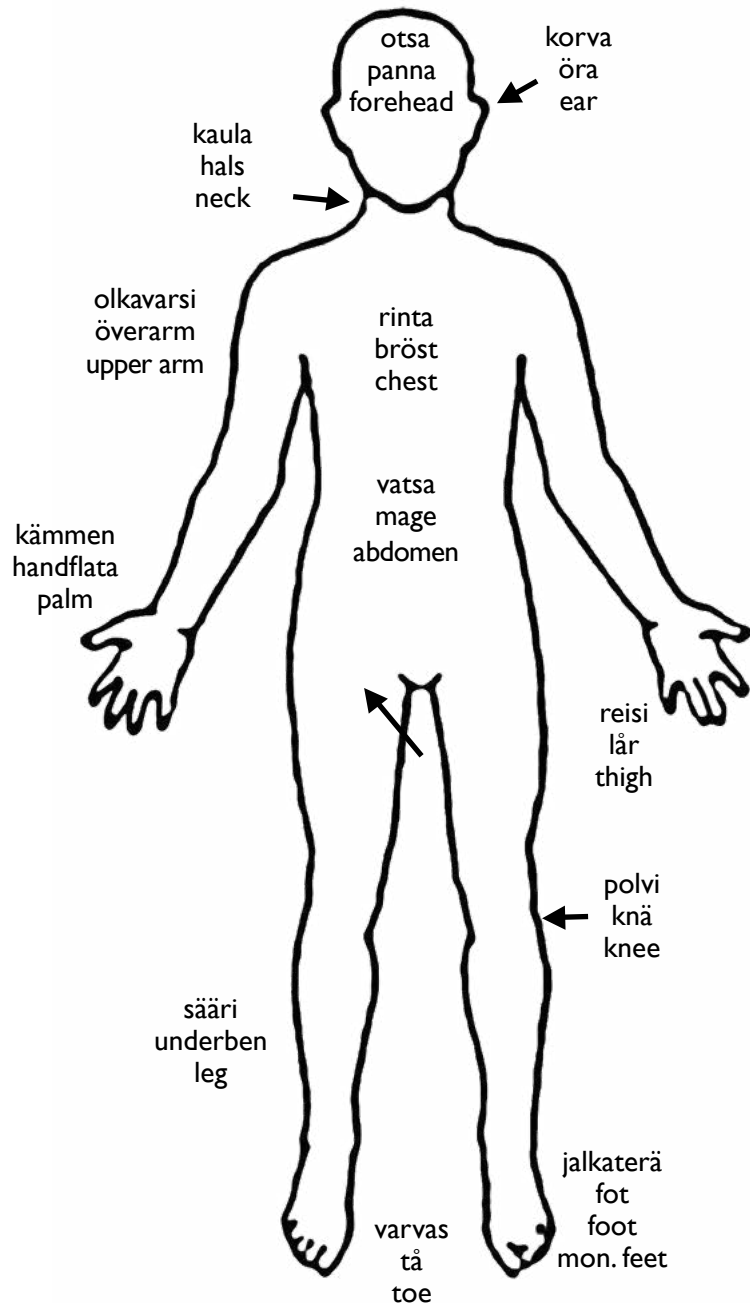
Your husband comes at twenty past eight.

My doctor appointment next Tuesday at 3pm needs to be cancelled.

The visiting hour ends in half an hour.

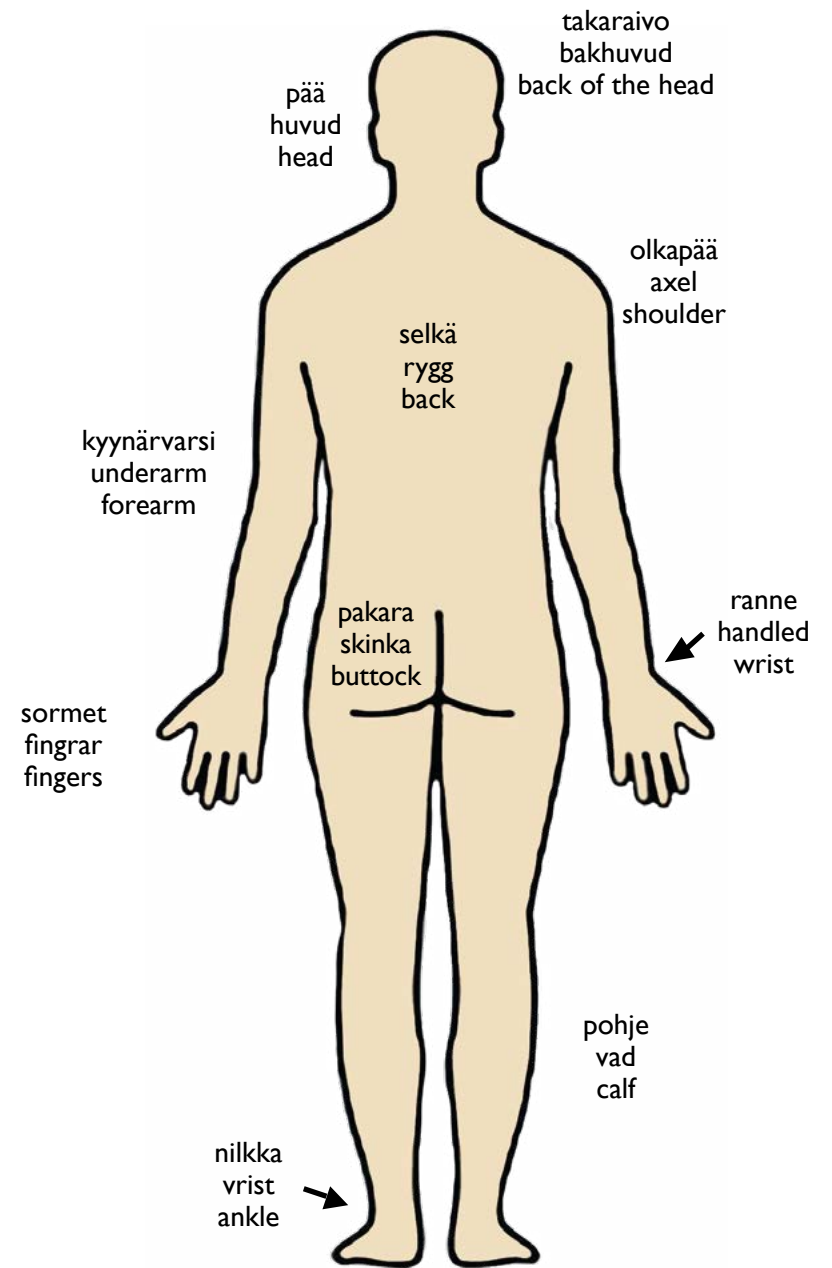
Call after an hour (/in an hour).

7.2 Ruumiinosia

7.2 Kroppsdelar

7.2 Parts of body

silmä
nenä
suu
hammas
poski
ohimo
leuka
hiukset
niska
käsivarsi
solisluu
rintakehä
selkäranka
kylkiluu
lonkka
lantio
takapuoli

öga
näsa
mun
tand
kind
tinning
haka, käke
hår
nacke
arm
nyckelben
bröstkorg
rygggrad
revben
höft
bäcken
bak

eye
nose
mouth
tooth (monikko: teeth)
cheek
temple
chin, jaw
hair
neck
arm
collarbone
ribcage
spine, backbone
rib
hip
pelvis
bottom

Esimerkkilauseita

Luulen, että sormeni on murtunut.

Näkö hävisi oikeasta silmästäni.
Ohimossa on haava, joka vuotaa verta.

En pysty kääntämään päätäni.
Niskaani sattuu.

Jalkani on puutunut.

Exempelfraser

Jag tror att mitt finger är brutet.

Synen försvann från mitt högra öga.
I tinningen är ett sår som blöder.

Jag kan inte vända på huvudet. Det
gör ont i nacken.

Mitt ben har domnat.

Sentence examples

I think I have broken/fractured
my finger.

I lost vision in my left eye.

There is a bleeding wound on
the temple.

I can't turn my head. My neck
hurts.

My leg has gone numb.

SANASTO / ORDLISTA / VOCABULARY

Sanastoon on merkitty substantiivien (1–5) ja verbien (I–IV) taivutusluokat ruotsinkielisissä sanoissa.

The vocabulary in Swedish includes inflections for nouns (1–5) and conjugations for verbs (I–IV).

Svenska substantiv (1–5) och verb (I–IV) anges med böjningsklasser i ordlistan.

A

aaltomainen (kipu)	vågliknande
aiheuttaa	förorsaka I
aiheutua,	
johtua jostakin	bero III på
aika	tid, -en
aivohalvaus	stroke, -n
aivoinfarkti	hjärninfarkt 3
aivotärähdy	hjärnskakning 2
aivovaurio	hjärnskada I
ajaa	åka IIb
ajaa ihokarvat	raka I bort
alaikäinen	minderårig, -t, -a
alavatsa	nedre delen av buken
alentaa	sänka IIb
alentunut	nedsatt, -, -a
alkaa	börja I
allerginen jollekin	allergisk, -t, -a mot ngt
ambulanssi	ambulans 3
analysoida	analysera I
annos	dos 3
annostella	dosera I
annostusohje	doseringsföreskrift 3
antaa happea	syresätta IV
antibioottihoito	antibiotikavård, -en
arvioida	uppskatta I; värdera I
arviointi	bedömning 2; uppskattning 2

asento
asettaa
asteikko
astmakohtaus
astmalääke
asunto
auttaa
avain
avata
avata paidan napit
avata vetoketju

B

bioanalyttikko
D
desinfioida
desinfiointiaine
diagnoosi

E

edellytys
ehdottaa
ehkä
ei – eikä
ei koskaan
ei ollenkaan
elektrodi
eloton
elvytyskielto

ensihoidon yksikkö
ensihoitaja
ensihoito
ensihoitokertomus
ensihoitolääkäri

ensimmäinen
ensin
epäillä
epäily
epämiellyttävä
epämukava
epänormaali

ställning 2
sätta IV
skala I
astmaanfall 5
astmamedicin 3
lägenhet 3
hjälpa IIa
nyckel 2
öppna I
öppna I skjortan
öppna I dragkedjan

bioanalytiker 5

desinficera I
desinfektionsmedel 5
diagnos 3

förutsättning 2
föreslå IV
kanske
varken - eller
aldrig
inte alls
elektrod 3
livlös, -t, -a
avstå från
återupplivning
förstavård, -en
förstavårdare 5
förstavård, -en
akutvårdsberättelse 3
läkare inom
förstavården
första
först
misstänka IIb
misstanke 2
obehaglig, -t, -a
obekvä, -t, -a
onormal, -t, -a

eristää
esine
estolääke

estää

F

fyysinen

H

haastatella
haastattelu
haava
haista pahalle
haista; haistaa
hajamielinen;
poissaoleva
hajuaisti
haljeta
hankala
happenpuute
happimaski
happipitoisuus
happisaturaatio
happisaturaatiomittari
harmaa
harmiton
harrastaa urheilua
havainnoida;
tarkkailla
heikko
heikkous
hellä; arka
helpottaa
(esim. oireita)
hemoglobiini
hengenahdistus
hengittää
hengitys
hengitysohje

hengitystaaajuus
hengitystie

isolera I
saka 3
den förebyggande
medicinen
förhindra I; hindra I

fysisk, -t, -a

intervjua I
intervju 3
sår 5
lukta I illa
lukta I

frånvarande
luktsinne 4
spricka IV
besvärlig, -t, -a
syrebrist 3
syremask 3
syremättnad, -en
syresaturation, -en
saturationsmätare 5
grå, -tt, -a
ofarlig, -t, -a
idrotta I

observera I; övervaka I
svag, -t, -a
svaghet, -en
öm, -t, -ma

lätta I, lindra I
hemoglobin, -et
andnöd, -en
andas I
andning, -en
andningsföreskrift 3;
andningsinstruktion 3
andningsfrekvens 3
andningsväg 2

hengitysvaikeus	andningssvårighet 3	imeytyminen	absorbering, -en	keittiö	kök 5
hengitysääni	andningsljud 5	infektio	infektion 3	kenkä	sko 3
hengästyä	bli IV andfådd	influensa	influensa 2	kertoa	berätta I
henkilötiedot	personuppgifter	insuliiniruisku	insulinspruta I	keski-ikäinen	medelålders
henkilötunnus	personbeteckning 2; personsignum, -et	irrota, lähteä irti	lossna I	keskussairaala	centralsjukhus 5
herätä	vakna I	istua	sitta IV	keskustella	diskutera I
hetki	stund 3	istukka	moderkaka I	kestää (ajasta)	ta IV
hetkinen	ett ögonblick	itkuinen	grätig, -t, -a	keuhkokuume	lunginflammation 3
hidas	långsam, -t, -ma	itse	själv	keuhkokuva	lungröntgen
hieno	fin, -t, -a	itsenäisesti	självständigt	keuhkoveritulppa	lungemboli, -n
hikinen	svettig, -t, -a	J	fot 3*	kiinnittää	fästa II
hikoilu	svettning 2	jalkaterä	törst, -en	kiireesti	hastigt
hiljainen; äänetön	tyst, -, -a	jano	törstig, -t, -a	kipu	smärta I
hoitaa; huolehtia	sköta IIb	janoinen	fortsätta IV	kipulääke	smärtmedicin 3
hoito	vård, -en	jatkaa	fortsatt vård	kirjata	dokumentera I
hoitopaikka	vårdplats 3	jatkohoito	jodhaltig, -t, -a	kirjoittaa ylös; kirjoittaa muistiin	skriva IV ner
huimaus	svindel, -n	jodipitoinen	molande	kirurginen	kirurgisk, -t, -a
huolehtia; pitää huolta	ta IV hand om; se IV till	jomottava	på grund av	kirvellä	svida IV
huolestua	bli IV bekymrad	jonkin vuoksi; jonkin johdosta	i samband med	kivulias	smärtsam, -t, -ma
huoli	bekymmer 5	jonkin yhteydessä	dricka IV	kivunlievitys	smärtlindring, -en
huomata	lägga IV märke till; märka IIb	juoda	just	kivuton	smärtfri, -tt, -a
huonontua; pahentua; heikentyä	försämras I	juuri; aivan	dunka I	kohdata	möta IIb
hymyillä	le IV	jyskyttää	stanna I	kohde; tapahtumapaikka	plats 3
hyperventiloida	hyperventilera I	jäädä	gå IV i pension	kohtaus	anfall 5
häiriö	störning 2	jäädä eläkkeelle	handtag 5	koje; laite	apparat 3
häätäkeskus	nödcentral 3	K	armhåla I	kokemus	erfarenhet 3
hätätilanne	nödfall 5; nödsituation 3	kahva	bära IV	kommunikoida	kommunicera I
hätäantynyt	ängslig, -t, -a; orolig, -t, -a	kantaa	häl 2	kommunikointi	kommunikation 3
hävitä; kadota	försvinna IV	kantapää	kanyl 3	konsultoida (potilaan tilasta)	konsultera I
I		kanyyli	kapillär 5	kopeloida	tafsa I
ihminen	människa I	kapillaari	kapillärfyllning, -en	korkea	hög, -t, -a
iho	hud, -en	kapillaaritäyttö	titta I	koronaepäily	koronamissstanke 2
ihottuma	eksem 5	katsoa	länge	koskea jotakin	vara IV fråga om
ikäantynyt; vanhus	åldring 2	kauan	halssmycke 4	kosketusarka	beröringsöm, -t, -ma
ilmoittaa; tehdä ilmoitus	meddela I	kaulakoru	krage 2	kotiapu; kotipalvelu	hemhjälp, -en
		kaulus	kompis 2	kotisairaanhoito	hemsjukvård, -en
		kaveri	utvecklas I	kotiolot	hemförhållanden
		kehittyä	kropp 2	kotipaikkakunta	hemort 3
		keho		kotipiha	hemgård 2

kouristaa	krampa I	käyttää	använda Ila	lävistävä	skärande
kouristus; kramppi	kramp 2	käytävä	korridor 3	lääke	medicin 3
kouristuskohtaus	krampfall 5	kääntyä	svänga Ila	lääkeallergia	medicinallergi 3
kova	stark, -t, -a	kääntää	vända IV	lääkehiihi	medicinsk kol
kuhmu	bula I	L		lääkelista	läkemedelslista I
kuinka	hur	laastari	plåster 5	lääkitys	medicinering 2
kuitenkin	ändå	laittaa	sätta IV	lääkäri	läkare 5
kuiva yskä	torr hosta	laittaa paikalleen	sätta IV på plats	löytää	hitta I
kuljettaa	transportera I	lapsi	barn 5	M	
kuntouttaa	rehabilitera I	lapsivesi	fostervatten, -vattnet	maata	ligga IV
kuolema	död, -en	lasi	glas 5	mahdollinen	eventuell, -t, -a
kuolla	dö IV	laskea	räkna I	maistaa	smaka
kuollut, vainaja	avliden, avlidna	lasketella	åka II slalom	makuaiisti	smaksinne 4
kurkku	hals 2	laskimo	en ven 3	makuuhuone	sovrum 5
kutsua apua; soittaa ambulanssi	be IV om hjälp	lasten päivystys	barnakutmottagning 2	marja	bär 5
kutsua; soittaa	kalla I	lastensuojeluilmoitus	anmälan till barnskyddet	matala	låg, -t, -a
kuulostaa	låta IV	lausunto	utlåtande 4	merkki	tecken 5
kuume	feber, -n	letku	slang 2	metallinen maku; metallin maku	metallismak, -en
kuumekouristus	feberkramp 2	levy	skiva I; platta I	migreeni	migrän, -et
kuumetta alentava lääke	febernedsättande medicin	levätä	vila I	miksi	varför
kuunnella	lyssna I på	lievittää (esim. kipua)	lindra I	milloin	när
kuvaila	beskriva IV	lihaskipu	muskelvärk, -en	mitata	mäta IIb
kuvantamisalue (kehossa)	område som ska röntgas	liike	rörelse 3	mittari	mätare 5
kuvaushuone	röntgenrum 5	liikenneonnettomuus	trafikolycka I	mittaus	mätning 2
kylki	sida I	liikkua; harrastaa liikuntaa	motionera I; röra Ila sig	muistisairaus	demenssjukdom 2
kylmänhikinen	kallsvettig, -t, -a	liikkumaton	stilla	murtuma	fraktur 3
kylpyhuone	badrum 5	liikuntatunti	gymnastiklektion 3	muuttaa; siirtää	flytta I
kysymys	fråga I	lisähappi	extra syre; tilläggsyre, -t	muuttua	förändras I
kysyä	fråga I	lisäkysymys	extrafråga I	myrkyllinen	giftig, -t, -a
kämmenselkä	handrygg 2	lohduttaa	trösta I	myrkytys	förgiftning 2
kännykkä	mobiltelefon 3	loukata	skada I	määrä	mängd, -en
käsi	hand 3*	luu	ben 5	määrätä	ordinera I
käsivarsi	arm 2	luunmurtuma	benbrott 5	N	
kävellä	gå IV	luvata	lova I	naapuri	granne 2
kävely	promenad 3	läheinen; omainen	anhörig, anhöriga	natiivi	nativröntgen
käydä selinmakuulle; mennä pitkälle	lägga IV sig	lähteä; mennä ulos	gå IV ut	neste	vätska I
		lämmittää	värma Ila	nestehukka	vätskeförlust 3; vätskebrist, -en
		lämpö	temperatur 3	nestetasapainon häiriö neuvoa; ohjeistaa	vätskerubbning 2 informera I

nipistää	knipa IV
nitrosuihke	nitrosprej 3; nitrospray 3
nopea; nopeasti	snabb, -t, -a
normaali	normal, -t, -a
nostaa	lyfta IIb
noudattaa	lyda Ila
nousta istumaan	sätta IV sig upp
nousta ylös	stiga IV upp
nukkua	sova IV
nuori	ung, -t, -a
nykiminen	ryckning 2
nykiä	rycka IIb
näkymättömissä	utom synhåll
näkyvä	synlig, -t, -a
näyte	prov 5
näyttää	visa I
näyttää joltakin	se IV ut
O	
odottaa	vänta I
ohikulkija	förbigående 5
oikea	höger, högra
oire	symtom 5; symptom 5
oksentaa	kasta I upp; kräkas IIb; spy III
olla hiljaa	vara IV tyst
olla huolissaan	vara IV orolig för
olla kunnossa	vara IV okej; vara IV i skick
olla nimeltään	heta IIb
olla tapana tehdä jotakin	bruka I
olla vilustunut	vara IV förkyld
olohuone	vardagsrum 5
Oma Kanta	Mina kanta-sidorna
ommella (haava)	sy III
onneksi	lyckligtvis
onnistua	lyckas I
orientoitua	orientera I sig
ote	grepp 5
ottaa	ta IV
ottaa yhteyttä	ta IV kontakt

P	
paarit	bår, -en
pahoinvointi; kuvotus	illamående, -t
pahoinvoinnin estolääke	medicin mot illamåendet
painaa, punnita	väga Ila
paita	skjorta I; tröja I
palata	återvända II
palella	frysa IV
paljas	bar
palpoida	palpera I
parantaa	bota I
patja	madrass 3
pelätä jotakin	vara IV rädd för
penisilliini	penicillin 3
perhe	familj 3
perussairaus	grundsjukdom 2
pian	snart
pissata	kissa I
pitkä	lång, -t, -a
pitkät housut	byxor, -na
pitää huolta	ta IV hand om
poistaa	ta IV bort
poliklinikka	poliklinik 3
polttava	brännande
potilaan kuljetus	transport av en patient
potilas	patient 3
potilassiirto	förflyttning av en patient
potilassänky	patientsäng 2
promille	promill 3
pudota; kaatua	falla IV
puhdas	ren, -t, -a
puhdistaa (iho)	putsas I; rengöra IV; rensa I
puhdistuslappu	putschlapp 2; rengöringslapp 2
puhe	tal 5
puhelin	telefon 3
puhua	tala I
pukea; pukeutua	klä III på; ta IV på

pulssi; syke	puls, -en
puoli-istuva (asento)	halvsittande
puoliso	make 2; maka I
pupilli	pupill 3
puristaa	pressa I; trycka IIb
puristava	tryckande
putki	rör 5
putoaminen	fall 5
puutua	domna I
pysyä paikallaan (liikkumatta)	vara IV stilla
pyyhkiä	torka I
pyörtyä	svimma I
pyörätuoli	rullstol 2
päihtynyt	berus/ad, -at, -ade
päivystys huone	jourrum 5
päivystysosasto	jouravdelning 2
päivystyspoliklinikka	dejourpoliklinik 3
päästä pois	komma IV bort
päätää	besluta I; bestämna Ila
R	
raja	gräns 3
raportoida	rapportera I
raportti (hoitotyö)	rapport 3
rasitus (fyysinen)	ansträngning 2
raskaana	gravid
raskas	tung, -t, -a
raskausviikko	graviditetsvecka I
rauhottava lääke	lugnande medicin
rauhottua	lugna I ner
reagoida	reagera I
reagoiva	reagerande
reisi	lår 5
rentoutua	slappna I av
rentoutunut	avslappn/ad, -at, -ade
riisua	klä III av; ta IV av
rintakarvat	brösthår
rintakehä	bröstkorg 2
ripuli	diarré 3

riskitieto	riskinformation 3
rohiseva	rosslande
rollaattori	rullator 3
rutiini	rutin 3
ruumis	lik 5
ruumisauto	likbil 2
S	
saada	få IV
saapua	anlända IIa
sairaala	sjukhus 5
sairas; huonovointinen	sjuk, -t, -a
sairaus, tauti	sjukdom 2
samanlainen	liknande
sanoa	säga IV
sattua	göra IV ont
saturaatio	saturation, -en
satuttaa;	
loukata itsensä	skada I sig själv
sekava; hämmentynyt	förvirr/ad, -at, -ade
selkäkipu	ryggsmärta I
selviytyä	klara I sig
sepelvaltimotauti	kranskärlssjukdom 2
seuranta	uppföljning 2
side; sidos; haavaside	förband 5
siirtyä	flyttas I
siitepöly	pollen
sinusrytmi	sinusrytm, -en
sohva	soffa I
sohvatyyny	soffkudde 2
sormenpää	finger topp 2
sormi	ett finger 2
sosiaalityöntekijä	socialarbetare 5
stetoskooppi	stetoskop 3
sukka	strumpa I; socka I
sukulainen	släkting 2
sulkea silmät	blunda I
suojaatteet	skyddskläder
suojella	skydda I
suolaliuos	koksalt, -en
suonensisäisesti	intravenöst

suoniyhteys;		suoniyhteys	sätta IV dropp
avata suoniyhteys		avata suoniyhteys	direkt
suoraan		suoraan	sammandragning 2
supistus		supistus	leds/en, -et, -na
surullinen		surullinen	
suru-uutinen;		suru-uutinen;	sorgebud 5
suruviesti		suruviesti	suturera I
suturoida		suturoida	oralt
suun kautta		suun kautta	hjärtsvikt, -en
sydämen vajaatoiminta		sydämen vajaatoiminta	hjärtfilm 3
sydänfilmi		sydänfilmi	hjärtproblem 5
sydänongelma		sydänongelma	hjärtssjukdom 2
sydänsairaus		sydänsairaus	hjärtkänning 2
sydäntuntemus		sydäntuntemus	puls, -en
syke		syke	pulsera I
sykkiä		sykkiä	famn 2
syli		syli	förlossning 2
synnytys		synnytys	förlossningsställning 2
synnytysasento		synnytysasento	födelse tid 3
syntymäaika		syntymäaika	födas IIa
syntyä		syntyä	djup, -t, -a
syvä		syvä	orsak 3
syy		syy	strålskydd 5
sädesuoja		sädesuoja	säng 2
sänky		sänky	slå IV sönder
särkeä; rikkoa		särkeä; rikkoa	stråla I
säteillä		säteillä	
T		T	
tabletti		tabletti	en tablett 3
tajunnan taso		tajunnan taso	medvetandegrad, -en
tajuton		tajuton	medvetslös, -t, -a
takki		takki	jacka I
tapahtua		tapahtua	hända II
tapahtumapaikka		tapahtumapaikka	plats 3
tarkastaa; tarkistaa		tarkastaa; tarkistaa	kolla I; kontrollera I
tarkasti		tarkasti	noggrannt
tarve		tarve	behov 5
tarvita		tarvita	behöva IIa
tarvittaessa		tarvittaessa	vid behov
tausta		tausta	bakgrund 3

taustatiedot	bakgrundsfakta,
	-uppgifter
tavoite	målsättning 2; mål 5
teippi	tejp, -en
teline	ställning 2
terveellinen	hälsosam, -t, -ma
terveyskeskus	hälsocentral 3
tiedot (viimeisimmät)	senaste uppgifter
tieto	information, -en
tiheä	tät, -t, -a
tila	tillstånd, -et
tilanne	situation 3
tippateline	droppställning 2
toimenpide	ingrepp 5
toimia	fungera I
toimintakyky	funktionsförmåga I
toistua; uusiutua	
(korvatulehdukset)	komma IV på nytt
toivottavasti	förhoppningsvis
troponiini	troponin, -et
troponiiniarvo	troponinvärde 4
tulehdus	inflammation 3
tulehdusarvo	infektionsvärde 4
tulla	komma IV
tulla joksikin	bli IV
tulos	resultat 5
tulostaa	printa I ut
tunti	timme 2
tuoli	stol 2
tuolla	där
tuolta	därifrån
turvallinen	trygg, -t, -a
turvonnut	svull/en, -et, -na
turvota	svälla IIa
turvotus	svullnad 3
tutkia	undersöka IIb
tutkimus	undersökning 2
tutkimushuone	undersökningsrum 5
tutkimuspöytä	undersökningsbord 5
tuttu	bekant, -, -a

tyyni; rauhallinen	lugn, -t, -a
tyyny	kudde 2
tyyppi	typ 2
työntää, ponnistaa	krysta I
täyttää	ylla Ila i
törmätä	dunsa I till; kollidera I
törmäys, kolari	kollision 3
töytäistä	bli IV tillstött
U	
ulkoa	
(esim. muistaa ulkoa)	utantill
ulkoinen	yttre
ulkona (ei sisätiloissa)	ute
ulkopuolella	utanför
ulos	ut
ultraäänitutkimus	ultraljudsundersökning 2
umpilisäkkeen tulehdus	blindtarms- inflammation 3
uskoa	tro III
uudelleen	på nytt
uudelleensynnyttäjä	omföderska I
V	
vaarallinen	farlig, -t, -a
vaatteet	kläder, -na
vahingollinen	skadlig, -t, -a
vakaa; stabiili	stabil, -t, -a
valita	välja IV
valittaa	klaga I på
valmis	färdig, -t, -a
valonarka	ljuskänslig, -t, -a
valvontalaite	övervakningsapparat 3
vanhemmat	föräldrar
varjoaine	kontrastmedel, -medlet
varjoaineruiskutus	kontrastinjicering 2
varmuuden vuoksi	för säkerhets skull
vasen	vänster, vänstra
vatsa	mage 2
vatsavaivat	magbesvär 5
vaurio; vamma; loukkaantuminen	skada I

vauva	
verenkierto	
verenkuv	
verenpaine	
verensokeri	
verenvuoto	
veri	
verikaasunäyte	
verikoe	
verisuoni	
verisuonitukos	
veritulppa; suonensisäinen	
hyttymä	
veriviljely	
vieressä	
vieroittaa	
vihainen	
viilentää	
viiltävä	
vilustuminen	
vilustumisoireet	
vilustunut	
virheasento	
virtsaaminen	
virtsa	
vitaalielintoiminnot	
vitaalit	
voimakas; kova	
voimaton	
voimakkaasti	
vuoron perään	
vuotaa verta	
välttämättä	
väsinyt	
Y	
yhdistää	
yhteistyö	
yhtäkkiä	

bebis 2; baby 2/3	
blodomlopp, -et	
blodbild 3	
blodtryck, -et	
blodsock/er, -ret	
blödning 2	
blod, -et	
blodgasprov 5	
blodprov 3/5	
blodkärl 5	
trombos 3	
blodpropp 2	
blododling 2	
bredvid	
avvänja IV	
arg, -t, -a	
kyla I	
huggande	
flunsa, -n	
förkylningssymtom 5	
förkyl/d, -t, -da	
felställning 2	
urinering, -en	
urinera I	
vitala funktioner	
vitala	
kraftig, -t, -a;	
stark, -t, -a	
kraftlös, -t, -a	
kraftigt	
turvis	
blöda Ila	
nödvändigtvis	
trött, -t, -a	
koppla I upp	
samarbete 4	
plötsligt	

yleistila	allmäntillstånd, -et
yliherkkä	överkänslig, -t, -a
mot	
ylävartalo	överkropp 2
ymmärtää	förstå IV
ympäristö	omgivning, -en
yskiä	hosta I
yskä	hosta, -n
ystävä	vän 3
Ä	
äidinkieli	modersmål, -et

A					
absorbering, -en	imeytyminen	barn 5	lapsi	blödning 2	verenvuoto
akutvårdsberättelse 3	ensihoitokertomus	barnakutmottagning 2	lasten päivystys	bota I	parantaa
aldrig	ei koskaan	be IV om hjälp	kutsua apua; soittaa ambulanssi	bredvid	vieressä
allergisk, -t, -a mot ngt	allerginen jollekin	bebis 2; baby 2/3	vauva	bruka I	olla tapana tehdä jotakin
allmäntillstånd, -et	yleistila	bedömning 2; uppskattning 2	arviointi	brännande	polttava
ambulans 3	ambulanssi	behov 5	tarve	brösthår	rintakarvat
analysera I	analysoida	behöva Ila	tarvita	bröstkorg 2	rintakehä
andas I	hengittää	bekant, -, -a	tuttu	bula I	kuhmu
andning, -en	hengitys	bekymmer 5	huoli	byxor, -na	pitkät housut
andningsfrekvens 3	hengitystaajuus	ben 5	luu	bår, -en	paarit
andningsföreskrift 3; andningsinstruktion 3	hengitysohje	benbrott 5	luunmurtuma	bär 5	marja
andningsljud 5	hengitysääni	bero III på	aiheutua; johtua jostakin	bära IV	kantaa
andningssvårighet 3	hengitysvaikeus	berus/ad, -at, -ade	päihtynyt	börja I	alkaa
andningsväg 2	hengitystie	berätta I	kertoa	C	
andnöd, -en	hengenahdistus	beröringsöm, -t, -ma	kosketusarka	centralsjukhus 5	keskussairaala
anfall 5	kohtaus	beskriva IV	kuvaila	D	
anhörig, anhöriga	läheinen; omainen	besluta I; bestämma Ila		dejourpoliklinik 3	päivystyspoliklinikka
anlända Ila	saapua	besvärlig, -t, -a	päätää	demenssjukdom 2	muistisairaus
anmälan till barnskyddet	lastensuojeluilmoitus	bioanalytiker 5	hankala	den förebyggande medicinen	estolääke
ansträngning 2	rasitus (fyysinen)	bli IV	bioanalyttikko	desinfektionsmedel 5	desinfiointiaine
antibiotikavård, -en	antibioottihoito	bli IV andfådd	tulla joksikin	desinficera I	desinfioida
använda Ila	käyttää	bli IV bekymrad	hengästyä	diagnos 3	diagnoosi
apparat 3	koje; laite	bli IV tillstött	huolestua	diarré 3	ripuli
arg, -t, -a	vihainen	blindtarmsinflammation 3	töytäistä	direkt	suoraan
arm 2	käsivarsi	blod, -et	umpilisäkkeen tulehdus	diskutera I	keskustella
armhåla I	kainalo	blodbild 3	veri	djup, -t, -a	syvä
astmaanfall 5	astmakohtaus	blodgasprov 5	verikuva	dokumentera I	kirjata
astmamedicin 3	astmalääke	blodkäril 5	verikaasunäyte	domna I	puutua
avliden, avlidna	kuollut, vainaja	blododling 2	verisuoni	dos 3	annos
avslappn/ad, -at, -ade	rentoutunut	blodomlopp, -et	veriviljely	dosera I	annostella
avstå från återupplivning	elvytyskielto	blodpropp 2	verenkierto	doseringsföreskrift 3	annostusohje
avvänja IV	vieroittaa	blodprov 3/5	veritulppa; suonensisäinen hyytymä	dricka IV	juoda
B		blodsock/er, -ret	verikoe	droppställning 2	tippateline
badrum 5	kylpyhuone	blodtryck, -et	verikoe	dunka I	jyskyttää
bakgrund 3	tausta	blunda I	verensokeri	dunsa I till; kollidera I	törmätä
bakgrundsfakta, -uppgifter	taustatiedot	blöda Ila	verenpaine	där	tuolla
bar	paljas		sulkea silmät	därifrån	tuolta
			vuotaa verta	dö IV	kuolla
				död, -en	kuolema

E					
eksem 5	ihottuma	fästa II	kiinnittää	gå IV	kävellä
elektrod 3	elektrodi	födas IIa	syntyä	gå IV i pension	jäädä eläkkeelle
en tablett 3	tabletti	födelseid 3	syntymäaika	gå IV ut	lähteä, mennä ulos
erfarenhet 3	kokemus	för säkerhets skull	varmuuden vuoksi	göra IV ont	sattua
ett finger 2	sormi	förband 5	side; sidos; haavaside	H	
eventuell, -t, -a	mahdollinen	förbigående 5	ohikulkija	hals 2	kurkku
extra syre;		föreslå IV	ehdottaa	halssmycke 4	kaulakoru
tilläggsyre, -t	lisähappi	förflyttning av	potilassiirto	halvsittande	puoli-istuva (asento)
extrafråga I	lisäkysymys	en patient	myrkytys	hand 3*	käsi
F		förgiftning 2	estää	handrygg 2	kämmenselkä
fall 5	putoaminen	förhindra I; hindra I	toivottavasti	handtag 5	kahva
falla IV	pudota; kaatua	förhoppningsvis	vilustunut	hastigt	kiireesti
familj 3	perhe	förkyl/d, -t, -da	vilustumisoireet	hemförhållanden	kotiolot
famn 2	syli	förkylningssymtom 5	synnytys	hemgård 2	kotipiha
farlig, -t, -a	vaarallinen	förlossning 2	synnytysasento	hemhjälp, -en	kotiapu; kotipalvelu
feber, -n	kuume	förlossningsställning 2	aiheuttaa	hemoglobin, -et	hemoglobiini
feberkramp 2	kuumekouristus	förorsaka I	ensin	hemort 3	kotipaikkakunta
febernedsättande		först	ensimmäinen	hemsjukvård, -en	kotisairaanhoido
medicin	kuumetta alentava lääke	första	ensihoidon	heta IIb	olla nimeltään
felställning 2	virheasento	förstavård, -en	ensihoidon yksikkö	hitta I	löytää
fin, -t, -a	hieno	förstavårdare 5	ensihoitaja	hjälp IIa	auttaa
finger topp 2	sormenpää	förstå IV	ymmärtää	hjälp IIa	aivoinfarkti
flunsa, -n	vilustuminen	försvinna IV	hävitä; kadota	hjärnfarkt 3	aivovaurio
flytta I	muuttaa; siirtää	försämras I	huonontua; pahentua;	hjärnskada I	aivotärähdyks
flyttas I	siirtyä		heikentyä	hjärnskakning 2	sydänfilmi
fortsatt vård	jatkohoito	förutsättning 2	edellytys	hjärtfilm 3	sydäntuntemus
fortsätta IV	jatkaa	förvirr/ad, -at, -ade	sekava; hämmentynyt	hjärtkänning 2	sydänongelma
fostervatten, -vattnet	lapsivesi	föräldrar	vanhemmat	hjärtproblem 5	sydänsairaus
fot 3*	jalkaterä	förändras I	muuttua	hjärtsjukdom 2	sydämen vajaatoiminta
fraktur 3	murtuma	G		hjärtsvikt, -en	yskiä
frysa IV	palella	giftig, -t, -a	myrkyllinen	hosta	yskä
fråga I	kysymys	glas 5	lasi	hosta, -n	iho
fråga I	kysyä	granne 2	naapuri	hud, -en	viiltävä
frånvarande	hajamielinen;	gravid	raskaana	huggande	kuinka
	poissaoleva	graviditetsvecka I	raskausviikko	hur	hyperventiloida
fungera I	toimia	grepp 5	ote	hyperventilera I	kantapää
funktionsförmåga I	toimintakyky	grundsjukdom 2	perussairaus	häl 2	erveyskeskus
fylla IIa i	täyttää	grå, -tt, -a	harmaa	hälsocentral 3 t	terveellinen
fysisk, -t, -a	fyysinen	gråtig, -t, -a	itkuinen	hälsosam, -t, -ma	tapahtua
få IV	saada	gräns 3	raja	hända II	korkea
färdig, -t, -a	valmis	gymnastiklektion 3	liikuntatunti	hög, -t, -a	oikea
				höger, högra	

I					
i samband med	jonkin yhteydessä	kollision 3	törmäys; kolari	lugn, -t, -a	tyyni; rauhallinen
idrotta I	harrastaa urheilua	komma IV	tulla	lugna I ner	rauhottua
illamående, -t	pahoinvointi; kuvotus	komma IV bort	päästä pois	lugnande medicin	rauhottava lääke
infektion 3	infektio	komma IV på nytt	toistua; uusiutua (korvatulehdukset)	lukta I	haista; haistaa
infektionsvärde 4	tulehdusarvo	kommunicera I	kommunikoida	lukta I illa	haista pahalle
inflammation 3	tulehdus	kommunikation 3	kommunikointi	luktsinne 4	hajujaisti
influenza 2	influenssa	kompis 2	kaveri	lungemboli, -n	keuhkoveritulppa
information, -en	tieto	konsultera I	konsultoida (potilaan tilasta)	lunginflammation 3	keuhkokuume
informera I	neuvoa; ohjeistaa		varjoaineruiskutus	lungröntgen	keuhkokuva
ingrepp 5	toimenpide	kontrastinjicering 2	varjoaine	lyckas I	onnistua
insulinspruta I	insuliiniruisku	kontrastmedel, -medlet	yhdistää	lyckligtvis	onneksi
inte alls	ei ollenkaan	koppla I upp	koronaepäily	lyda Ila	noudattaa
intervju 3	haastattelu	koronamisstanke 2	käytävä	lyfta IIb	nostaa
intervjua I	haastatella	korridor 3	voimakas, kova	lyssna I på	kuunnella
intravenöst	suonensisäisesti	kraftig, -t, -a; stark, -t, -a	voimaton	låg, -t, -a	matala
isolera I	eristää	kraftigt voimakkaasti	kaulus	lång, -t, -a	pitkä
J		kraftlös, -t, -a	kouristus; kramppi	långsam, -t, -ma	hidas
jacka I	takki	krage 2	kouristaa	lår 5	reisi
jodhaltig, -t, -a	jodipitoinen	kramp 2	kouristuskohtaus	låta IV	kuulostaa
jouravdelning 2	päivystysosasto	krampa I	sepelvaltimotauti	lägenhet 3	asunto
jourrum 5	päivystyshuone	krampfall 5	keho	lägga IV märke till; märka IIb	huomata
just	juuri; aivan	kranskärslssjukdom 2	työntää; ponnistaa	lägga IV sig	käydä selinmakuulle; mennä pitkälle
K		kropp 2	tyyny	läkare 5	lääkäri
kalla I	kutsua, soittaa	krysta I	viilentää	läkare inom förstavården	ensihoitolääkäri
kallsvettig, -t, -a	kylmänhikinen	kudde 2	keittiö	läkemedelslista I	lääkelista
kanske	ehkä	kyla I		länge	kauan
kanyl 3	kanyyli	kök 5		lätta I, lindra I	helpottaa (esim. oireita)
kapillär 5	kapillaari	L		M	
kapillärfyllning, -en	kapillaaritäyttö	le IV	hymyillä	madrass 3	patja
kasta I upp; kräkas IIb; spy III	oksentaa	leds/en, -et, -na	surullinen	magbesvär 5	vatsavaivat
kirurgisk, -t, -a	kirurginen	ligga IV	maata	mage 2	vatsa
kissa I	pissata	lik 5	ruumis	make 2; maka I	puoliso
klaga I på	valittaa	likbil 2	ruumisauto	meddela I	ilmoittaa; tehdä ilmoitus
klara I sig	selviytyä	liknande	samanlainen	medelålders	keski-ikäinen
klä III av; ta IV av	riisua	lindra I	lievittää (esim. kipua)	medicin 3	lääke
klä III på; ta IV på	pukea; pukeutua	livlös, -t, -a	eloton	medicin mot illamåendet	pahoinvoinnin estolääke
kläder, -na	vaatteet	ljuskänslig, -t, -a	valonarka	medicinallergi 3	lääkeallergia
knipa IV	nipistää	lossna I	irrotta, lähteä irti	medicinering 2	lääkitys
koksalt, -en	suolaliuos	lova I	luvata		
kolla I; kontrollera I	tarkastaa; tarkistaa				

medicinsk kol	lääkehiili
medvetandegrad, -en	tajunnan taso
medvetlös, -t, -a	tajuton
metallsmak, -en	metallinen maku; metallin maku
migrän, -et	migreeni
Mina kanta-sidorna	Oma Kanta
minderårig, -t, -a	alaikäinen
misstanke 2	epäily
misstänka IIb	epäillä
mobitelefon 3	kännykkä
moderkaka I	istukka
modersmål, -et	äidinkieli
molande	jomottava
motionera I;	
röra IIa sig	liikkua; harrastaa
	liikuntaa
muskelvärk, -en	lihaskipu
målsättning 2; mål 5	tavoite
mängd, -en	määrä
människa I	ihminen
mäta IIb	mitata
mätare 5	mittari
mätning 2	mittaus
möta IIb	kohdata
N	
nativröntgen	natiivi
nedre delen av buken	alavatsa
nedsatt, -, -a	alentunut
nitrosprej 3;	
nitrospray 3	nitrosuihke
noggrannt	tarkasti
normal, -t, -a	normaali
nyckel 2	avain
när	milloin
nödcentral 3	häätäkeskus
nödfall 5;	
nödsituation 3	häätätilanne
nödvändigvis	välttämättä
O	
obehaglig, -t, -a	epämiellyttävä
obekvä, -t, -a	epämukava

observera I;
överbaka I
ofarlig, -t, -a
omföderska I
omgivning, -en
område som ska
röntgas

onormal, -t, -a
oralt
orolig, -t, -a
ordnera I
orientera I sig
orsak 3

P
palpera I
patient 3
patientsäng 2
penicillin 3
personbeteckning 2;
personsignum , -et
personuppgifter
plats 3

plåster 5
plötsligt
poliklinik 3
pollen
pressa I; trycka IIb
printa I ut
promenad 3
promill 3
prov 5
puls, -en
pulsera I
pupill 3
putsa I; rengöra IV;
rensa I
puts-lapp 2;
rengöringslapp 2
på grund av

på nytt

havainnoida; tarkkailla
harmiton
uudelleensynnyttäjä
ympäristö

kuvantamialue
(kehossa)
epänormaali
suun kautta
hätäntynyt
määrätä
orientoitua
syy

palpoida
potilas
potilassänky
penisilliini

henkilötunnus
henkilötiedot
kohde;
tapahtumapaikka
laastari
yhtäkkiä
poliklinikka
siitepöly
puristaa
tulostaa
kävely
promille
näyte
pulssi; syke
sykkiä
pupilli

puhdistaa (iho)

puhdistuslappu
jonkin vuoksi;
jonkin johdosta
uudelleen

R
raka I bort
rapport 3
rapportera I
reagera I
reagerande
rehabilitera I
ren, -t, -a
resultat 5
riskinformation 3
rosslande
rullator 3
rullstol 2
rutin 3
rycka IIb
ryckning 2
ryggsmärta I
räkna I
röntgenrum 5
rör 5
rörelse 3

S
sak 3
samarbete 4
sammandragning 2
saturation, -en
saturationsmätare 5
se IV ut
senaste uppgifter
sida I
sinusrytm, -en
sitta IV
situation 3
sjuk, -t, -a
sjukdom 2
sjukhus 5
själv
självständigt
skada I
skada I

ajaa ihokarvat
raportti (hoitotyö)
raportoida
reagoida
reagoiva
kuntouttaa
puhdas
tulos
riskitieto
rohiseva
rollaattori
pyörätuoli
rutiini
nykiä
nykiminen
selkäkipu
laskea
kuvaushuone
putki
liike

esine
yhteistyö
supistus
saturaatio
happisaturaatiomittari
näyttää joltakin
tiedot (viimeisimmät)
kylki
sinusrytmi
istua
tilanne
sairas; huonovointinen
sairaus; tauti
sairaala
itse
itsenäisesti
vaurio; vamma;
loukkaantuminen
loukata

skada I sig själv	satuttaa, loukata itsensä	strumpa I; socka I	sukka	T	ottaa yhteyttä
skadlig, -t, -a	vahingollinen	stråla I	säteillä	ta IV kontakt	kopeloida
skala I	asteikko	strålskydd 5	sädesuoja	tafsa I	puhe
skiva I; platta I	levy	stund 3	hetki	tal 5	puhua
skjorta I; tröja I	paita	ställning 2	asento; teline	tala I	puhella
ska 3	kenkä	störning 2	häiriö	tecken 5	merkki
skriva IV ner	kirjoittaa ylös; kirjoittaa muistiin	suturera I	suturoida	tejp, -en	teippi
skydda I	suojella	svag, -t, -a	heikko	telefon 3	puhelin
skyddskläder	suojavaatteet	svaghet, -en	heikkous	temperatur 3	lämpö
skärande	lävistävä	svettig, -t, -a	hikinen	tid, -en	aika
sköta IIb	hoitaa; huolehtia	svettning 2	hikoilu	tillstånd, -et	tila
slappna I av	rentoutua	svida IV	kirvellä	timme 2	tunti
slå IV sönder	särkeä, rikkoa	svimma I	pyörtyä	titta I	katsoa
släkting 2	sukulainen	svindel, -n	huimaus	torka I	pyyhkiä
slang 2	letku	svull/en, -et, -na	turvonnut	torr hosta	kuiva yskä
smaka I	maistaa	svullnad 3	turvotus	trafikolycka I	liikenneonnettomuus
smaksinne 4	makuaiisti	svälla IIa	turvota	transport av	potilaan kuljetus
smärta I	kipu	svänga IIa	kääntyä	en patient	kuljettaa
smärtfri, -tt, -a	kivuton	sy III	ommella (haava)	transportera I	uskoa
smärtlindring, -en	kivunlievitys	symtom 5; symptom 5	oire	tro III	verisuonitukos
smärtmedicin 3	kipulääke	synlig, -t, -a	näkyvä	trombos 3	troponiini
smärtsam, -t, -ma	kivulias	syrebrist 3	happenpuute	troponin, -et	troponiiniarvo
snabb, -t, -a	nopea; nopeasti	syremask 3	happimaski	troponinvärde 4	puristava
snart	pian	syremättnad, -en	happipitoisuus	tryckande	turvallinen
socialarbetare 5	sosiaalityöntekijä	syresaturation, -en	happisaturaatio	trygg, -t, -a	lohduttaa
soffa I	sohva	syresätta IV	antaa happea	trösta I	väsynyt
soffkudde 2	sohvatyyny	sår 5	haava	trött, -t, -a	raskas
sorgebud 5	suru-uutinen; suruviesti	såga IV	sanoa	tung, -t, -a	vuoron perään
sova IV	nukkua	säng 2	sänky	turvis	tyyppi
sovrum 5	makuuhuone	sänka IIb	alentaa	typ 2	hiljainen; äänetön
spricka IV	haljeta	sätta IV	asettaa	tyst, -, -a	tiheä
stabil, -t, -a	vakaa; stabiili	sätta IV	laittaa	tät, -t, -a	jano
stanna I	jäädä	sätta IV dropp	suoniyhteys; avata suoniyhteys	törst, -en	janoinen
stark, -t, -a	kova	sätta IV på plats	laittaa paikalleen	törstig, -t, -a	
stetoskop 3	stetoskooppi	sätta IV sig upp	nousta istumaan	U	
stiga IV upp	nousta ylös	ta IV	kestää (ajasta); ottaa	ultraljuds-	ultraäänitutkimus
stilla	liikkumaton	ta IV bort	poistaa	undersökning 2	tutkia
stol 2	tuoli	ta IV hand om;		undersöka IIb	tutkimus
stroke, -n	aivohalvaus	se IV till		undersökning 2	tutkimuspöytä
			huolehtia; pitää huolta	undersökningsbord 5	

undersökningsrum 5	tutkimushuone
ung, -t, -a	nuori
uppföljning 2	seuranta
uppskatta I; värdera I	arvioida
urinera I	virtsaata
urinering, -en	virtsaaminen
ut	ulos
utanför	ulkopuolella
utantill	ulkoa (esim. muistaa ulkoa)
ute	ulkona (ei sisätiloissa)
utlåtande 4	lausunto
utom synhåll	näkymättömissä
utvecklas I	kehittyä
V	
vakna I	herätä
vara IV förkyld	olla vilustunut
vara IV fråga om	koskea jotakin
vara IV okej;	
vara IV i skick	olla kunnossa
vara IV orolig för	olla huolissaan
vara IV rädd för	pelätä jotakin
vara IV stilla	pysyä paikallaan (liikkumatta)
vara IV tyst	olla hiljaa
vardagsrum 5	olohuone
varför	miksi
varken - eller	ei – eikä
ven 3	laskimo
vid behov	tarvittaessa
vila I	levätä
visa I	näyttää
vitala	vitaalit
vitala funktioner	vitaalielintoiminnot
vågliknande	aaltomainen (kipu)
vård, -en	hoito
vårdplats 3	hoitopaikka
väga Ila	painaa, punnita
välja IV	valita
vän 3	ystävä
vända IV	käntää
vänster, vänstra	vasen

vänta I	odottaa
värma Ila	lämmittää
vätska I	neste
vätskeförlust 3;	
vätskebrist, -en	nestehukka
vätskerubbning 2	nestetasapainon häiriö
Y	
yttre	ulkoinen
Å	
åka II slalom	lasketella
åka IIb	ajaa
åldring 2	ikäntynyt; vanhus
återvända II	palata
Ä	
ändå	kuitenkin
ängslig, -t, -a;	
Ö	
ett ögonblick	hetkinen
öm, -t, -ma	hellä; arka
öppna I	avata
öppna I dragkedjan	avata vetoketju
öppna I skjortan	avata paidan napit
överkropp 2	ylävartalo
överkänslig, -t, -a mot	yliherkkä
övervakningsapparat 3	valvontalaite

A	
aaltomainen (kipu)	wave-like, comes in waves (kivusta)
aiheuttaa	to cause
aiheutua; johtua jostakin	be caused by something
aika	time
aivohalvaus	stroke
aivoinfarkti	cerebral infarction
aivotärhdys	concussion
aivovaurio	brain damage; brain injury
ajaa	to drive
ajaa ihokarvat	to shave
alaikäinen	minor
alavatsa	lower abdomen
alentaa, alentua	to lower
alentunut	lowered
alkaa	to start
allerginen jollekin	allergic to something
aloittaa	to begin
ambulanssi	ambulance
analysoida	to analyse
annos	dose
annostella	to dose
annostusohje	dosage instructions
antaa happea	to administer oxygen
antibioottihoito	antibiotic treatment
arvioida	to assess
arviointi	assessment; evaluation
asento	position
asettaa	to set
asteikko	scale
astma-kohtaus	asthma attack
astmalääke	asthma medicine
asunto	apartment
auttaa	to assist
avain	key
avata	to open
avata paidan napit	unbutton
avata vetoketju	unzip

B	
bioanalytikko	biomedical laboratory scientist
desinfioida	to disinfect
desinfointiaine	disinfectant
diagnoosi	diagnosis
edellytys	prerequisite
ehdottaa	to suggest
ehkä	maybe
ei – eikä	neither – nor
ei koskaan	never
ei ollenkaan	not at all
elektrodi	electrode
eloton	lifeless
elvytyskielto	DNAR (do not attempt resuscitation)
ensihoidon yksikkö	EMS unit
ensihoitaja	EMS nurse
ensihoito	EMS, Emergency Medical Service(s)
ensihoitokertomus	EMS incident report
ensihoitolääkäri	EMS physician
ensimmäinen	the first
ensin	first
epäillä	suspect
epäily	suspect [tässä:] suspected
epämiellyttävä	unpleasant
epämukava	uncomfortable
epänormaali	abnormal
eristää	to isolate
esine	item
estolääke	prophylactic medication
estää	to prevent
F	
fyysinen	physical
H	
haastatella	to interview
haastattelu	interview
haava	wound

haista pahalle	to smell bad
haista, haistaa	to smell
hajamielinen; poissaoleva	absent-minded
hajuaiisti	sense of smell
haljeta	to split
hankala	challenging
happenpuute	lack of oxygen
happimaski	oxygen mask
happipitoisuus	oxygen concentration (content)
happisaturaatio	oxygen saturation
happisaturaatiomittari	pulse oximeter
harmaa	grey
harmiton	harmless
harrastaa urheilua	to do sports
havainnoida; tarkkailla	to observe
heikko	weak
heikkous	weakness
hellä; arka	tender
helpottaa (esim. oireita)	to ease
hemoglobiini	haemoglobin
hengenahdistus	shortness of breath
hengittää	to breathe
hengitys	breath(ing); respiration
hengitysohjeet	breathing instructions
hengitystaajuus	breathing frequency
hengitystie	airway
hengitysvaikeus	breathing difficulty
hengitysäänät	breathing sounds
hengästyä	to get out of breath
henkilötiedot	personal details
henkilötunnus	personal identity code
herätä	to wake up
hetki	moment
hetkinen	just a moment
hidas	slow
hieno	fancy
hikinen	sweaty
hikoilu	sweating

hiljainen; äänetön	quiet
hoitaa; huolehtia	to care
hoito	care, treatment
hoitopaikka	care facility
huimaus	dizziness
huolehtia; pitää huolta	to look after
huolestua	to get worried about something
huoli	worry
huomata	to notice
huonontua; heikentyä	to deteriorate
huonontua; pahentua	to get worse
hymyllä	to smile
hyperventiloida	to hyperventilate
häiriö	disorder
hätäkeskus	Emergency Response Centre
hätätilanne	emergency (situation)
hätäntynyt	panicky
hävitä, kadota	to disappear
I	
ihminen	human
iho	skin
ihottuma	rash
ikäntynyt; vanhus	elderly person
ilmoittaa;	
tehdä ilmoitus	to notify
imeytyminen	absorption
infektio	infection
influenssa	influenza, flu
insuliiniruisku	insulin syringe
irrota; lähteä irti	to detach
istua	to sit
istukka	placenta
itkuinen	teary, tearful
itse	on one's own
itsenäisesti	independently
J	
jalkaterä (jalkaterät)	foot (feet)
jano	thirst
janoinen	thirsty
jatkaa	to continue

jatkohoito	post-acute care
jodipitoinen	iodine-containing
jomottava	aching
jonkin takia;	
jonkin johdosta	because of, due to
jonkin yhteydessä	in connection with
juoda	to drink
juuri; aivan	just
jyskyttää	to pound
jäää	to stay
jäää eläkkeelle	to retire
K	
kahva	handle
kainalo	armpit
kantaa	to carry
kantapää	heel
kanyyli	cannula
kapillaari	capillary tube
kapillaaritäyttö	capillary fill
katsoa	to look
kauan	long time
kaulakoru	necklace
kaulus	collar
kaveri	mate
kehittää; kehittyä	to develop
keho	body
keittiö	kitchen
kenkä	shoe
kertoa	to tell
keski-ikäinen	middle-aged
keskussairaala	Central hospital
keskustella	to discuss
kestää	to last
keuhkokuume	pneumonia
keuhkokuva	lung x-ray;
	thorax image
keuhkoveritulppa	pulmonary embolism
kiinnittää	to attach
kiireesti	in a rush
kipu	pain
kipulääke	pain medicine

kirjata	to document
kirjoittaa ylös;	
kirjoittaa muistiin	to write down
kirurginen	surgical
kirvellä	to sting
kivulias	painful
kivunlievitys	pain relief
kivuton	painless
kohdata	encounter
kohde	location
kohtaus	attack; seizure
koje; laite	device
kokemus	experience
kommunikoida	to communicate
kommunikointi	communication
konsultoida	
(potilaan tilasta)	to consult (about a patient)
kopeloida	to grope
korkea	high
koronaepäily	suspected covid 19
koskea jotakin	to be about something
kosketusarka	tender to touch
kotiapu	domestic help
kotiapu; kotipalvelu	home help
kotisairaanhoido	home-based care
kotiolothome	situation
kotipaikkakunta	place of domicile
kotipiha	home yard
kouristaa	to convulse
kouristus; kramppi	convulsion; cramp
kouristuskohtaus	convulsion; seizure
kova	severe
kuhmu	bump
kuinka	how
kuitenkin	however
kuiva yskä	dry cough
kuljettaa	to transport
kuntouttaa	to rehabilitate
kuolema	death
kuolla	to die; to pass away
kuollut, vainaja	deceased

kurkku	throat
kutsua apua; soittaa ambulanssi	to summon (help, ambulance)
kutsua, soittaa	to call
kuulostaa	to sound
kuume	fever
kuumekouristus	febrile convulsion
kuumelääke	medicine for fever
kuumetta alentava lääke	antipyretic
kuunnella	to listen to
kuvaila	to describe
kuvantamisalue (kehossa)	imaging site
kuvaushuone	imaging room
kylki	side
kylmänhikinen	clammy
kylpyhuone	bathroom
kysymys	question
kysyä	to ask
kämmenselkä	back of the hand
kännykkä	cellphone
käsi	hand
käsivarsi	arm
kävellä	to walk
kävely	walk
käydä selinmakuulle; mennä pitkälle	to lie down
käyttää	to use
käytävä	corridor
kääntyä, kääntää	to turn
L	
laastari	band-aid; plaster
laittaa	to put
laittaa paikalleen	to put in a place
lapsi (lapset)	child (children)
lapsivesi	amniotic fluid
lasi	glass
laskea	to count
lasketella	to downhill ski
laskimo	vein

lasten päivystys	paediatric emergency room
lastensuojeluilmoitus	child welfare notification
lausunto	statement
levy	plate
levätä	to rest
lievittää (esim. kipua)	to relieve
lihaskipu	muscle pain
liike	movement
liikenneonnettomuus	traffic accident
liikkua; harrastaa liikuntaa	to exercise
liikkumaton	still
liikuntatunti	PE (physical education) class
lisähappi	extra oxygen
lisähappi	supplemental oxygen
lisäkysymys	additional question
lohduttaa	to comfort
loukata	to injure (a body part)
luu	bone
luunmurtuma	bone fracture
luvata	to promise
läheinen; omainen	loved one
lähteä	to leave
lämmittää	to warm up
lämpö	warmth
lävistävä	penetrating
lääke	medicine
lääkeallergia	medicine allergy
lääkehiili	activated charcoal
lääkelista	medicine list
lääkitys	medication
lääkäri	doctor
löytää	to find
M	
maata	to lie
mahdollinen	possible
maistaa	to taste
makuaiisti	sense of taste
makuuhuone	bedroom

marja	berry
matala	low
merkki	sign
metallinen maku; metallin maku	metallic taste
migreeni	migraine
miksi	why
milloin	when
mitata	to measure
mittari	gauge; meter
mittaus	measurement
muistisairaus	memory disorder
murtuma	fracture
muuttaa; siirtää; siirtyä	to move
myrkyllinen	poisonous
myrkytys	poisoning
määrä	amount
määrätä	to order
N	
naapuri	(next door) neighbour
natiivi	native
neste	fluid
nestehukka	fluid loss
nestetasapainon häiriö	fluid balance disorder/ disturbance
neuvoa; ohjeistaa	to instruct
nipistää	to pinch
nitrosuihke	nitro(glycerin) spray
nopea, nopeasti	fast
normaali	normal
nostaa	to lift
nostaa	to raise
noudattaa	to follow
nousta istumaan	to sit up
nousta ylös	to get up
nukkua	to sleep
nuori	young
nykiminen	twitching
nykiä	to twitch
näkymättömissä	out of sight
näkyvä	visible

näyte	sample
näyttää	to show
näyttää joltakin	to look like
O	
odottaa to	wait
ohikulkija	passer-by
oikea	right
oire	symptom
oksentaa	to throw up; to vomit; to puke
olla hiljaa	to be quiet
olla huolissaan	to worry
olla kunnossa	to be fine, to be ok
olla nimeltään	to be called
olla tapana tehdä jotakin	to be in the habit of doing something
olla vilustunut	to have a cold
olohuone	living room
Oma Kanta	MyKanta
ommella (haava)	to stitch up (a wound)
onneksi	fortunately
onnistua	to succeed
orientoitua	to orientate oneself
osua	to hit
ote	grip
ottaa	to take
ottaa yhteyttä	to contact
P	
paarit	stretcher
pahoinvointi; kuvotus	nausea
pahoinvoinnin estolääke	anti-nausea medication
painaa; punnita	to weigh
paita	shirt
palata	to return
palella	to feel cold
paljas	bare
palpoida	to palpate
parantaa	to cure
patja	mattress
pelätä	to fear

pelätä jotakin	to be afraid of something
penisilliini	penicillin
perhe	family
perussairaus	underlying condition
pian	soon
pissata	to pee
pitkä, kauan	long
pitkät housut	trousers
pitää huolta	to take care of
poistaa	to remove
poliklinikka	outpatient clinic
polttava	burning; searing
potilaan kuljetus	transport of a patient
potilas	patient
potilassiirto	transfer of a patient
potilassänky	patient bed
promille	per mille
pudota, kaatua	to fall
puhdas	clean
puhdistaa (iho)	to cleanse
puhdistuslappu	cleansing swab
puhe	speech
puhelin	telephone
puhua	to speak
pukea; pukeutua	to get dressed
pulssi; syke	pulse
puoli-istuva (asento)	semi-sitting
puoliso	spouse
pupilli	pupil
puristaa	to squeeze
puristava	squeezing
putki, letku	tube
putoaminen	fall
puutua	go numb
pysyä paikallaan (liikkumatta)	to stay still
pyyhkiä	to wipe
pyörtyä	to faint
pyörätuoli	wheelchair
päihtynyt	intoxicated

päivystyshuone	emergency room
päivystysosasto	emergency unit
päivystyspoliklinikka	emergency clinic
päästä pois	to get away
päätää	to decide
R	
raja	limit
raportoida	to report
raportti (hoitotyö)	handover
rasitus (fyysinen)	exertion
raskaana	pregnant
raskas	heavy
raskausviikko	pregnancy week
rauhoittava lääke	sedative
rauhoittua	to calm down
reagoida	to react
reagoiva	responsive
reisi	thigh
rentoutua	to relax
rentoutunut	relaxed
riisua	to undress
rintakarvat	chest hair
rintakehä	ribcage
ripuli	diarrhoea
riskitieto	risk information
rohiseva	rattling
rollaattori	rollator
rutiini	routine
ruumis	corpse
ruumisauto	hearse
S	
saada	to get
saapua	to arrive
sairaala	hospital
sairas	ill; sick
sairas, huonovointinen	unwell
sairaus; tauti	disease
samanlainen	similar
sanoa	to say
sattua, satuttaa	to hurt
saturaatio	saturation

satuttaa; loukata itsensä	to hurt oneself
sekava; hämmentynyt	confused
selkäkipu	backache, back pain
selviytyä	to cope
sepelvaltimotauti	CAD, coronary artery disease
seuranta	follow-up
side; sidos; haavaside	bandage
siirtää	to transfer
siitepöly	pollen
sinusrytmi	sinus rhythm
sohva	couch
sohvatyyny	cushion
sormenpää	finger tip
sormi	finger
sosiaalityöntekijä	social worker
stetoskooppi	stethoscope
sukka	sock
sukulainen	relative
sulkea silmät	to close one's eyes
suoja-vaatteet	protective clothes
suojella	to protect
suolaliuos	saline
suonensisäisesti	intravenously, IV
suoniyhteys; avata suoniyhteys	IV access, to gain/ to obtain
suoraan	directly
supistusc	ontraction
surullinen	sad
suru-uutinen; suruviesti	sad news
suturoida	to suture
suun kautta	orally
sydämen syke	heart rate
sydämen vajaatoiminta	heart failure (cardiac insufficiency)
sydänfilmi	ECG
sydänongelma	heart problem
sydänsairaus	heart disease
sydäntuntemus	heart sensation

sykkiä	to throb
syli	lap
synnytys	labour
synnytyssento	birthing position
syntymäaika	date of birth
syntyä	to be born
syvä	deep
syy	cause; reason
sädesuoja	x-ray shield
sänky	bed
särkeä, rikkoa	to break down
säteillä	to radiate
T	
tabletti	tablet
tajunnan taso	level of consciousness
tajuton	unconscious
takki	jacket
tapahtua	to happen; to take place
tapahtumapaikka	scene (esim. accident scene)
tarkastaa; tarkistaa	to check
tarkasti	accurately
tarve	need
tarvita	to need
tarvittaessa	if needed
tausta	background
taustatiedot	background information
tavoite	goal
teippi	(adhesive) tape
teline	frame
terveellinen	healthy
terveyskeskus	health centre
tiedot (viimeisimmät)	update
tieto	information
tila	state
tilanne	situation
tippateline	drip stand, IV stand
toimenpide	procedure
toimia	to function
toimintakyky	functional capacity

toistua; uusiutua (korvatulehdukset)	to recur (esim. recurring ear infections)
toivottavasti	hopefully
troponiini	troponin
troponiiniarvo	troponin level
tulehdus	inflammation
tulehdusarvot	inflammation markers
tulla	to come
tulla joksikin	to become
tulos	result
tulostaa	to print out
tunti	hour
tuoli	chair
tuolla	over there
tuolta	from over there
turvallinen	safe
turvonnut	swollen
turvota	to swell
turvotus	swelling
tutkia	to examine
tutkimus	examination
tutkimushuone	examination room
tutkimuspöytä	examination table
tuttu	familiar
tyyni; rauhallinen	calm
tyyny	pillow
tyyppi	type
työntää; ponnistaa	to push
täyttää	to fill
törmätä	to collide
törmäys; kolari	collision
töytäistä	to bump
U	
ulkoa (esim. muistaa ulkoa)	by heart
ulkoinen	external
ulkona (ei sisätiloissa)	outdoors
ulkopuolella	outside
ulos; ulkona	out
ultraäänitutkimus	ultrasound
umpilisäkkeen tulehdus	appendicitis

usein toistuva; tiheä	frequent
uskoa	to believe
uudelleen	again
uudelleensynnyttäjä	multipara
V	
vaarallinen	dangerous
vaatteet	clothes
vahingollinen	harmful
vaihtaa; muuttua	to change
vakaa; stabiili	stable
valita	to choose
valittaa	to complain of (a pain)
valmis	completed
valonarka	sensitive to light
valvontalaite	monitor
vanhemmat	parents
varjoaine	contrast medium
varjoaineruiskutus	contrast medium injection
varmuuden vuoksi	just in case
vasen	left
vatsa	abdomen
vatsavaivat	abdominal problems
vaurio	damage
vaurio; vamma; loukkaantuminen	injury
vauva	baby
verenkierto	blood circulation
verenkuva	blood count
verenpaine	blood pressure
verensokeri	blood glucose; blood sugar
verenvuoto	bleeding
veri	blood
verikaasunäyte	blood gas sample
verikoe	blood test
verisuoni	blood vessel
verisuonitukos	thrombosis
veritulppa; suonensisäinen hyytymä	blood clot
veriviljely	blood culture
vieressä	beside

vieroittaa	to wean off
vihainen	angry
viilentää	to cool
viiltävä	stabbing
vilustuminen	common cold; cold (I have a cold)
vilustumisoireet	symptoms of cold
virheasento	malposition
virtsaaminen	urination
virtsaata	to pass urine; to urinate
vitaalielintoiminnot	vital functions
vitaalit	vital signs
voimakas; kova	intense
voimakkaasti	intensely
voimaton	frail
vuoron perään	one after another
vuotaa verta	to bleed
välttämättä	necessarily
väsynyt	tired
Y	
yhdistääto	connect
yhteistyö	co-operation
yhtäkkiä	all of a sudden
yleistila	general state
yliherkkä	over-sensitive to
ylävartalo	upper body
ymmärtää	to understand
ympäristö	environment; surroundings
yskiä	to cough
yskä	cough
ystävä	friend
Ä	
äidinkieli	mother tongue, native language

A	
abdomen	vatsa
abdominal problems	vatsavaivat
abnormal	epänormaali
absent-minded	hajamielinen; poissaoleva
absorption	imeytyminen
accurately	tarkasti
aching	jomottava
activated charcoal	lääkehiili
additional question	lisäkysymys
to administer oxygen	antaa happea
again	uudelleen
airway	hengitystie
all of a sudden	yhtäkkiä
allergic to something	allerginen jollekin
ambulance	ambulanssi
amniotic fluid	lapsivesi
amount	määrä
to analyse	analysoida
angry	vihainen
antibiotic treatment	antibioottihoito
anti-nausea medication	pahoinvoinnin estolääke
antipyretic	kuumetta alentava lääke
apartment	asunto
appendicitis	umpilisäkkeen tulehdus
arm	käsivarsi
armpit	kainalo
to arrive	saapua
to ask	kysyä
to assess	arvioida
assessment	arviointi
to assist	auttaa
asthma attack	astma-kohtaus
asthma medicine	astmalääke
to attach	kiinnittää
attack	kohtaus
B	
baby	vauva
back of the hand	kämmenselkä

backache; back pain	selkäkipu
background	tausta
background information	taustatiedot
bandage	side; sidos; haavaside
band-aid	laastari
bare	paljas
bathroom	kylpyhuone
to be about something	koskea jotakin
to be called	olla nimeltään
to be in the habit of doing something	olla tapana tehdä jotakin
to be afraid of something	pelätä jotakin
to be born	syntyä
to be fine; to be ok	olla kunnossa
to be quiet	olla hiljaa
because of	jonkin vuoksi; jonkin johdosta
to become	tulla joksikin
bed	sänky
bedroom	makuuhuone
to begin	aloittaa
to believe	uskoa
berry	marja
beside	vieressä
biomedical laboratory scientist	bioanalyttikko
birthing position	synnytysasento
to bleed	vuotaa verta
bleeding	verenvuoto
blood	veri
blood circulation	verenkierto
blood clot	veritulppa; suonensisäinen hyttymä
blood count	verenkuva
blood culture	veriviljely
blood gas sample	verikaasunäyte
blood glucose; blood sugar	verensokeri
blood pressure	verenpaine

blood test	verikoe
blood vessel	verisuoni
body	keho
bone	luu
bone fracture	luunmurtuma
brain damage; brain injury	aivovaurio
to break down	särkeä, rikkoa
breath(ing); respiration	hengitys
to breathe	hengittää
breathing difficulty	hengitysvaikeus
breathing frequency	hengitystaajuus
breathing instructions	hengitysohjeet
breathing sounds	hengitysäänet
to get out of breath	hengästyä
bump	kuhmu
to bump	töytäistä
burning	polttava
C	
CAD, coronary artery disease	sepelvaltimotauti
to call	kutsua; soittaa
calm	tyyni; rauhallinen
to calm down	rauhottua
cannula	kanyyli
capillary fill	kapillaaritäyttö
capillary tube	kapillaari
care facility	hoitopaikka
to care	hoitaa; huolehtia
care; treatment	hoito
to carry	kantaa
cause	syy
to cause	aiheuttaa
be caused by something	aiheutua, johtua jostakin
cellphone	kännykkä
Central hospital	keskussairaala
cerebral infarction	aivoinfarkti
concussion	aivotärähdyks
chair	tuoli
challenging	hankala
to change	vaihtaa; muuttua

to check	tarkastaa; tarkistaa
chest hair	rintakarvat
child (children)	lapsi (lapset)
child welfare notification	lastensuojeluilmoitus
to choose	valita
chronic condition	krooninen sairaus, [tässä:] perussairaus
clammy	kylmänhikinen
clean	puhdas
to cleanse	puhdistaa (iho)
cleansing swab	puhdistuslappu
to close one's eyes	sulkea silmät
clothes	vaatteet
cold (I have a cold)	vilustuminen
to have a cold	olla vilustunut
collar	kaulus
to collide	törmätä
collision	törmäys; kolari
to come	tulla
to comfort	lohduttaa
common cold	vilustuminen
to communicate	kommunikoida
communication	kommunikointi
to complain of (a pain)	valittaa
completed	valmis
confused	sekava; hämmentynyt
to connect	yhdistää
in connection with	jonkin yhteydessä
to consult (about a patient)	konsultoida (potilaan tilasta)
to contact	ottaa yhteyttä
to continue	jatkaa
contraction	supistus
contrast medium	varjoaine
contrast medium injection	varjoaineruiskutus
to convulse	kouristaa
convulsion; cramp	kouristus; kramppi
convulsion; seizure	kouristuskohtaus

to cool	viilentää
co-operation	yhteistyö
to cope	selviytyä
corpse	ruumis
corridor	käytävä
couch	sohva
cough	yskä
to cough	yskiä
to count	laskea
to cure	parantaa
cushion	sohvatyyny
D	
damage	vaurio
dangerous	vaarallinen
date of birth	syntymäaika
death	kuolema
deceased	kuollut, vainaja
to decide	päätää
deep	syvä
to describe	kuvailla
to detach	irrota; lähteä irti
to deteriorate	huonontua; heikentyä
to develop	kehittää; kehittyä
device	koje; laite
diagnosis	diagnoosi
diarrhoea	ripuli
to die	kuolla
directly	suoraan
to disappear	hävitä; kadota
to discuss	keskustella
disease	sairaus; tauti
to disinfect	desinfioida
disinfectant	desinfiointiaine
disorder	häiriö
dizziness	huimaus
DNAR (do not attempt resuscitation)	elvytyskielto
doctor	lääkäri
to document	kirjata
domestic help	kotiapu

dosage instructions	annostusohje
dose	annos
to dose	annostella
to downhill ski	lasketella
to drink	juoda
drip stand, IV stand	tippateline
to drive	ajaa
dry cough	kuiva yskä
due to	jonkin takia; jonkin johdosta
E	
to ease	helpottaa (esim. oireita)
ECG	sydänfilmi
elderly person	ikäntynyt; vanhus
electrode	elektrodi
emergency (situation)	häätätilanne
emergency clinic	päivystyspoliklinikka
Emergency Response Centre	häätäkeskus
emergency room	päivystyshuone
emergency unit	päivystysosasto
EMS incident report	ensihoitokertomus
EMS nurse	ensihoitaja
EMS physician	ensihoitolääkäri
EMS unit	ensihoidon yksikkö
EMS, Emergency Medical Service(s)	ensihoito
to encounter	kohdata
experience	kokemus
environment	ympäristö
evaluation	arvioni
examination	tutkimus
examination room	tutkimushuone
examination table	tutkimuspöytä
to examine	tutkia
to exercise	liikkua; harrastaa liikuntaa
exertion	rasitus (fyysinen)
external	ulkoinen
extra oxygen	lisähappi

F	
to faint	pyörtyä
fall	putoaminen
to fall	pudota; kaatua
familiar	tuttu
family	perhe
fancy	hieno
fast	nopea; nopeasti
to fear	pelätä
febrile convulsion	kuumekouristus
to feel cold	palella
fever	kuume
to fill	täyttää
to find	löytää
finger	sormi
fingertip	sormenpää
the first	ensimmäinen
first	ensin
fluid	neste
fluid balance disorder/disturbance	nestetasapainon häiriö
fluid loss	nestehukka
to follow	noudattaa
follow-up	seuranta
foot (feet)	jalkaterä (jalkaterät)
fortunately	onneksi
fracture	murtuma
frail	voimaton
frame	teline
frequent	usein toistuva; tiheä
friend	ystävä
from over there	tuolta
to function	toimia
functional capacity	toimintakyky
G	
gauge	mittari
general state	yleistila
to get away	päästä pois
to get dressed	pukea; pukeutua
to get	saada
to get up	nousta ylös

to get worried about something	huolestua
to get worse	huonontua; pahentua
glass	lasi
goal	tavoite
grey	harmaa
grip	ote
to grope	kopeloida
H	
haemoglobin	hemoglobiini
hand	käsi
handle	kahva
handover	raportti (hoitotyö)
to happen	tapahtua
harmful	vahingollinen
harmless	harmiton
health centre	terveyskeskus
healthy	terveellinen
hearse	ruumisauto
by heart	ulkoa (esim. muistaa ulkoa)
heart disease	sydänsairaus
heart failure (cardiac insufficiency)	sydämen vajaatoiminta
heart problem	sydänongelma
heart rate	sydämen syke
heart sensation	sydäntuntemus
heavy	raskas
high	korkea
to hit	osua
home-based care	kotisairaanhoido
home help	kotiapu; kotipalvelu
home situation	kotiolot
home yard	kotipiha
hopefully	toivottavasti
hospital	sairaala
hour	tunti
how	kuinka
however	kuitenkin
human	ihminen
heel	kantapää
to hurt oneself	satuttaa; loukata itsensä

to hurt	sattua; satuttaa
to hyperventilate	hyperventiloida
I	
ill	sairas
imaging room	kuvaushuone
imaging site	kvantamisaalue (kehossa)
independently	itsenäisesti
infection	infektio
inflammation	tulehdus
inflammation markers	tulehdusarvot
influenza; flu	influenssa
information	tieto
to injure (a body part)	loukata
injury	vaurio; vamma; loukkaantuminen
to instruct	neuvoa; ohjeistaa
insulin syringe	insuliiniruisku
intense	voimakas; kova
intensely	voimakkaasti
interview	haastattelu
to interview	haastatella
intoxicated	päihtynyt
intravenously, IV	suonensisäisesti
iodine-containing	jodipitoinen
to isolate	eristää
item	esine
IV access, to gain/ to obtain	suoniyhteys; avata suoniyhteys
IV-stand	tippateline
J	
jacket	takki
just	juuri; aivan
just in case	varmuuden vuoksi
just a moment	hetkinen
K	
key	avain
kitchen	keittiö
L	
labour	synnytys
lack of oxygen	happenpuute

lap	syli
to last	kestää
to leave	lähteä
left	vasen
level of consciousness	tajunnan taso
to lie down	käydä selinmakuulle; mennä pitkälleen
to lie	maata
lifeless	eloton
to lift	nostaa
limit	raja
to listen to	kuunnella
living room	olohuone
location	kohde
long	pitkä; kauan
long time	kauan
to look after	huolehtia; pitää huolta
to look like	näyttää joltakin
to look	katsoa
loved one	läheinen; omainen
low	matala
lower abdomen	alavatsa
to lower	alentaa; alentua
lowered	alentunut
lung x-ray	keuhkokuva
M	
malposition	virheasento
mate	kaveri
mattress	patja
maybe	ehkä
to measure	mitata
measurement	mittaus
medication	lääkitys
medicine	lääke
medicine allergy	lääkeallergia
medicine for fever	kuumelääke
medicine list	lääkelista
memory disorder	muistisairaus
metallic taste	metallinen maku; metallin maku
meter	mittari

middle-aged	keski-ikäinen
migraine	migreeni
minor	alaikäinen
moment	hetki
monitor	valvontalaite
mother tongue	äidinkieli
to move	muuttaa; siirtää; siirtyä
movement	liike
multipara	uudelleensynnyttäjä
muscle pain	lihaskipu
MyKanta	Oma Kanta
per mille	promille
N	
(next door) neighbour	naapuri
go numb	puutua
native	natiivi
native language	äidinkieli
nausea	pahoinvointi; kuvotus
necessarily	välttämättä
necklace	kaulakoru
need	tarve
to need	tarvita
if needed	tarvittaessa
neither – nor	ei – eikä
never	ei koskaan
nitro(glycerin) spray	nitrosuihke
normal	normaali
not at all	ei ollenkaan
to notice	huomata
to notify	ilmoittaa; tehdä ilmoitus
O	
to observe	havainnoida; tarkkailla
on one's own	itse
one after another	vuoron perään
to open	avata
orally	suun kautta
to order	määrätä
to orientate oneself	orientoitua
out	ulos; ulkona
out of sight	näkymättömissä

outdoors	ulkona (ei sisätiloissa)
outpatient clinic	poliklinikka
outside	ulkopuolella
over there	tuolla
over-sensitive to	yliherkkä
oxygen concentration (content)	happipitoisuus
oxygen mask	happimaski
oxygen saturation	happisaturaatio
P	
paediatric emergency room	lasten päivystys
pain	kipu
pain medicine	kipulääke
pain relief	kivunlievitys
painful	kivulias
painless	kivuton
to palpate	palpoida
panicky	hätääntynyt
parents	vanhemmat
to pass away	kuolla
to pass urine	virtсата
passer-by	ohikulkija
patient	potilas
patient bed	potilassänky
PE (physical education) class	liikuntatunti
to pee	pissata
penetrating	lävistävä
penicillin	penisilliini
personal details	henkilötiedot
personal identity code	henkilötunnus
physical	fyysinen
pillow	tyyny
to pinch	nipistää
place of domicile	kotipaikkakunta
placenta	istukka
plaster	laastari
plate	levy
pneumonia	keuhkokuume
poisoning	myrkytys
poisonous	myrkyllinen

pollen	siitepöly
position	asento
possible	mahdollinen
post-acute care	jatkohoito
to pound	jyskyttää
pregnancy week	raskausviikko
pregnant	raskaana
prerequisite	edellytys
to prevent	estää
to print out	tulostaa
procedure	toimenpide
to promise	luvata
prophylactic medication	estolääke
to protect	suojella
protective clothes	suojavaatteet
to puke	oksentaa
pulmonary embolism	keuhkoveritulppa
pulse	pulssi; syke
pulse oximeter	happisaturaatiomittari
pupil	pupilli
to put in a place	laittaa paikalleen
to put	laittaa
to take place	tapahtua
to push	työntää; ponnistaa
Q	
question	kysymys
quiet	hiljainen; äänetön
R	
to radiate	säteillä
to raise	nostaa
rash	ihottuma
rattling	rohiseva
to react	reagoida
reason	syy
to recur (esim. recurring ear infections)	toistua; uusiutua (korvatulehdukset)
to rehabilitate	kuntouttaa
relative	sukulainen
to relax	rentoutua
relaxed	rentoutunut

to relieve	lievittää (esim. kipua)
to remove	poistaa
to report	raportoida
responsive	reagoiva
to rest	levätä
result	tulos
to retire	jäää eläkkeelle
to return	palata
ribcage	rintakehä
right	oikea
risk information	riskitieto
rollator	rollaattori
routine	rutiini
in a rush	kiireesti
S	
sad	surullinen
sad news	suru-uutinen; suruviesti
safe	turvallinen
saline	suolaliuos
sample	näyte
saturation	saturaatio
to say	sanoa
scale	asteikko
scene (esim. accident scene)	tapahtumapaikka
searing	polttava
sedative	rauhoittava lääke
seizure	kohtaus
semi-sitting	puoli-istuva (asento)
sense of smell	hajuaiisti
sense of taste	makuaisti
sensitive to light	valonarka
to set	asettaa
severe	kova
to shave	ajaa ihokarvat
shirt	paita
shoe	kenkä
shortness of breath	hengenhdistus
to show	näyttää
sick	sairas

side	kylki
sign	merkki
similar	samanlainen
sinus rhythm	sinusrytmi
to sit	istua
to sit up	nousta istumaan
situation	tilanne
skin	iho
to sleep	nukkua
slow	hidas
to smell	haista; haistaa
to smell bad	haista pahalle
to smile	hymyillä
social worker	sosiaalityöntekijä
sock	sukka
soon	pian
to sound	kuulostaa
to speak	puhua
speech	puhe
to split	haljeta
to do sports	harrastaa urheilua
spouse	puoliso
to squeeze	puristaa
squeezing	puristava
stabbing	viiltävä
stable	vakaa; stabiili
to start	alkaa
state	tila
statement	lausunto
to stay	jäää
to stay still	pysyä paikallaan (liikkumatta)
stethoscope	stetoskooppi
still	liikkumaton
to sting	kirvellä
to stitch up (a wound)	ommella (haava)
stretcher	paarit
stroke	aivohalvaus
to succeed	onnistua
to suggest	ehdottaa

to summon (help, ambulance)	kutsua apua; soittaa ambulanssi
supplemental oxygen	lisähappi
surgical	kirurginen
surroundings	ympäristö
suspect	epäillä
suspect [tässä:]	
suspected	epäily
suspected covid 19	koronaepäily
to suture	suturoida
sweating	hikoilu
sweaty	hikinen
to swell	turvota
swelling	turvotus
swollen	turvonnut
symptom	oire
symptoms of cold	vilustumisoireet
(adhesive) tape	teippi
T	
tablet	tabletti
to take care of	pitää huolta
to take	ottaa
to taste	maistaa
teary, tearful	itkuinen
telephone	puhelin
to tell	kertoa
tender	hellä; arka
tender to touch	kosketusarka
thigh	reisi
thirst	jano
thirsty	janoinen
thorax image	keuhkokuva
throat	kurkku
to throb	sykkiä
thrombosis	verisuonitukos
to throw up	oksentaa
time	aika
tired	väsynyt
to turn	kääntyä; kääntää
traffic accident	liikenneonnettomuus
transfer of a patient	potilassiirto

transport of a patient	potilaan kuljetus
to transfer	siirtää
to transport	kuljettaa
troponin	troponiini
troponin level	troponiiniarvo
trousers	pitkät housut
tube	putki; letku
to twitch	nykiä
twitching	nykiminen
type	tyyppi
U	
ultrasound	ultraäänitutkimus
unbutton	avata paidan napit
uncomfortable	epämukava
unconscious	tajuton
underlying condition	perussairaus
to understand	ymmärtää
to undress	riisua
unpleasant	epämiellyttävä
unwell	sairas; huonovointinen
unzip	avata vetoketju
update	tiedot (viimeisimmät)
upper body	ylävartalo
to urinate	virtsaata
urination	virtsaaminen
to use	käyttää
V	
vein	laskimo
visible	näkyvä
vital functions	vitaalielintoiminnot
vital signs	vitaalit
to vomit	oksentaa
W	
to wait	odottaa
to wake up	herätä
walk	kävely
to walk	kävellä
to warm up	lämmittää
warmth	lämpö
wave-like; comes in waves (kivusta)	aaltomainen (kipu)

weak	heikko
weakness	heikkous
to wean off	vieroittaa
to weigh	painaa; punnita
wheelchair	pyörätuoli
when	milloin
why	miksi
to wipe	pyyhkiä
to worry	olla huolissaan
worry	huoli
wound	haava
to write down	kirjoittaa ylös; kirjoittaa muistiin
X	
x-ray shield	sädesuoja
Y	
young	nuori

A

abdomen	mage 2
abdominal problems	magbesvär 5
abnormal	onormal, -t, -a
absent-minded	frånvarande
absorption	absorbering, -en
accurately	noggrannt
aching	molande
activated charcoal	medicinsk kol
additional question	extrafråga I
to administer oxygen	syresätta IV
again	på nytt
airway	andningsväg 2
all of a sudden	plötsligt
allergic to something	allergisk, -t, -a mot ngt
ambulance	ambulans 3
amniotic fluid	fostervatten, -vattnet
amount	mängd, -en
to analyse	analysera I
angry	arg, -t, -a
antibiotic treatment	antibiotikavård, -en
anti-nausea medication	medicin mot illamåendet
antipyretic	febernedsättande medicin
apartment	lägenhet 3
appendicitis	blindtarmsinflammation 3
arm	arm 2
armpit	armhåla I
to arrive	anlända IIa
to ask	fråga I
to assess	uppskatta I; värdera I
assessment	bedömning 2; uppskattning 2
to assist	hjälpa IIa
asthma attack	astmaanfall 5
asthma medicine	astmamedicin 3
to attach	fästa II
attack	anfall 5

B

baby	bebis 2; baby 2/3
back of the hand	handrygg 2
backache; back pain	ryggsmärta I
background	bakgrund 3
background information	bakgrundsfakta, -uppgifter
bandage	förband 5
band-aid	plåster 5
bare	bar
bathroom	badrum 5
to be about something	vara IV fråga om
to be called	heta IIb
to be in the habit of doing something	bruka I
to be afraid of something	vara IV rädd för
to be born	födas IIa
to be fine, to be ok	vara IV okej; vara IV i skick
to be quiet	vara IV tyst
because of	på grund av
to become	bli IV
bed	säng 2
bedroom	sovrum 5
to begin	börja I
to believe	tro III
berry	bär 5
beside	bredvid
biomedical laboratory scientist	bioanalytiker 5
birthing position	förlossningsställning 2
to bleed	blöda IIa
bleeding	blödning 2
blood	blod, -et
blood circulation	blodomlopp, -et
blood clot	blodpropp 2
blood count	blodbild 3
blood culture	blododling 2
blood gas sample	blodgasprov 5

blood glucose; blood sugar	blodsock/er, -ret
blood pressure	blodtryck, -et
blood test	blodprov 3/5
blood vessel	blodkäril 5
body	kropp 2
bone	ben 5
bone fracture	benbrott 5
brain damage; brain injury	hjärnskada I
to break down	slå IV sönder
breath(ing); respiration	andning, -en
to breathe	andas I
breathing difficulty	andningssvårighet 3
breathing frequency	andningsfrekvens 3
breathing instructions	andningsföreskrift 3; andningsinstruktion 3
breathing sounds	andningsljud 5
to get out of breath	bli IV andfådd
bump	bula I
to bump	bli IV tillstött
burning	brännande
C	
CAD; coronary artery disease	kranskärilssjukdom 2
to call	kalla I
calm	lugn, -t, -a
to calm down	lugna I ner
cannula	kanyl 3
capillary fill	kapillärfyllning, -en
capillary tube	kapillär 5
care facility	vårdplats 3
to care	sköta IIb
care, treatment	vård, -en
to carry	bära IV
cause	orsak 3
to cause	förorsaka I
be caused by something	bero III på
cellphone	mobiltelefon 3
central hospital	centralsjukhus 5
cerebral infarction	hjärninfarkt 3

concussion	hjärnskakning 2
chair	stol 2
challenging	besvärlig, -t, -a
to change	förändras I
to check	kolla I; kontrollera I
chest hair	brösthår
child (children)	barn 5
child welfare notification	anmälan till barnskyddet
to choose	välja IV
chronic condition	grundsjukdom 2
clammy	kallsvettig, -t, -a
clean	ren, -t, -a
to cleanse	putsa I; rengöra IV; rensa I
cleansing swab	putslapp 2; rengöringslapp 2
to close one's eyes	blunda I
clothes	kläder, -na
cold (I have a cold)	förkyl/d, -t, -da
to have a cold	vara IV förkyld
collar	krage 2
to collide	dunsa I till; kollidera I
collision	kollision 3
to come	komma IV
to comfort	trösta I
common cold	flunsa, -n
to communicate	kommunicera I
communication	kommunikation 3
to complain of (a pain)	klaga I på
completed	färdig, -t, -a
confused	förvirr/ad, -at, -ade
to connect	koppla I upp
in connection with	i samband med
to consult (about a patient)	konsultera I
to contact	ta IV kontakt
to continue	fortsätta IV
contraction	sammandragning 2
contrast medium	kontrastmedel, -medlet

contrast medium injection	kontrastinjicering 2
to convulse	krampa I
convulsion; cramp	kramp 2
convulsion; seizure	krampfall 5
to cool	kyla I
co-operation	samarbete 4
to cope	klara I sig
corpse	lik 5
corridor	korridor 3
couch	soffa I
cough	hosta, -n
to cough	hosta
to count	räkna I
to cure	bota I
cushion	soffkudde 2
D	
damage	skada I
dangerous	farlig, -t, -a
date of birth	födelseid 3
death	död, -en
deceased	avliden, avlidna
to decide	besluta I; bestämma I
deep	djup, -t, -a
to describe	beskriva IV
to detach	lossna I
to deteriorate	försämrans I
to develop	utvecklas I
device	apparat 3
diagnosis	diagnos 3
diarrhoea	diarré 3
to die	dö IV
directly	direkt
to disappear	försvinna IV
to discuss	diskutera I
disease	sjukdom 2
to disinfect	desinficera I
disinfectant	desinfektionsmedel 5
disorder	störning 2
dizziness	svindel, -n

DNAR (do not attempt resuscitation)	avstå från återupplivning
doctor	läkare 5
to document	dokumentera I
domestic help	hemhjälp, -en
dosage instructions	doseringsföreskrift 3
dose	dos 3
to dose	dosera I
to downhill ski	åka IIb slalom
to drink	dricka IV
drip stand, IV stand	droppställning 2
to drive	åka IIb
dry cough	torr hosta
due to	på grund av
E	
to ease	lätta I; lindra I
EKG	hjärtfilm 3
elderly person	åldring 2
electrode	elektrod 3
emergency (situation)	nödfall 5; nödsituation 3
emergency clinic	dejourpoliklinik 3
Emergency Response Centre	nödcentral 3
emergency room	jourrum 5
emergency unit	jouravdelning 2
EMS incident report	akutvårdsberättelse 3
EMS nurse	förstavårdare 5
EMS physician	läkare inom förstavården
EMS unit	förstavård, -en
EMS, Emergency Medical Service(s)	förstavård, -en
to encounter	möta IIb
experience	erfarenhet 3
environment	omgivning, -en
evaluation	bedömning 2; uppskattning 2
examination	undersökning 2
examination room	undersökningsrum 5
examination table	undersökningsbord 5
to examine	undersöka IIb

to exercise	motionera I; röra IIa sig
exertion	ansträngning 2
external	yttre
extra oxygen	extra syre; tilläggsyvä, -t
F	
to faint	svimma I
fall	fall 5
to fall	falla IV
familiar	bekant, -, -a
family	familj 3
fancy	fin, -t, -a
fast	snabb, -t, -a
to fear	vara IV rädd för
febrile convulsion	feberkramp 2
to feel cold	frysa IV
fever	feber, -n
to fill	fylla IIa i
to find	hitta I
finger	ett finger 2
fingertip	fingertopp 2
the first	första
first	först
fluid	vätska I
fluid balance	
disorder/disturbance	vätskerubbning 2
fluid loss	vätskeförlust 3; vätskebrist, -en
to follow	lyda IIa
follow-up	uppföljning 2
foot (feet)	fot 3*
fortunately	lyckligtvis
fracture	fraktur 3
frail	kraftlös, -t, -a
frame	ställning 2
frequent	tät, -t, -a
friend	vän 3
from over there	därifrån
to function	fungera I
functional capacity	funktionsförmåga I

G	
gauge	mätare 5
general state	allmäntillstånd, -et
to get away	komma IV bort
to get dressed	klä III på; ta IV på
to get	få IV
to get up	stiga IV upp
to get worried about something	bli IV bekymrad
to get worse	försämras I
glass	glas 5
goal	målsättning 2; mål 5
grey	grå, -tt, -a
grip	grepp 5
to grope	tafsa I
H	
haemoglobin	hemoglobin, -et
hand	hand 3*
handle	handtag 5
handover	rapport 3
to happen	hända II
harmful	skadlig, -t, -a
harmless	ofarlig, -t, -a
health centre	hälsocentral 3
healthy	hälsosam, -t, -ma
hearse	likbil 2
by heart	utantill
heart disease	hjärt sjukdom 2
heart failure (cardiac insufficiency)	hjärtsvikt, -en
heart problem	hjärtproblem 5
heart rate	puls, -en
heart sensation	hjärtkänning 2
heavy	tung, -t, -a
high	hög, -t, -a
home-based care	hemsjukvård, -en
home help	hemhjälp, -en
home situation	hemförhållanden
home yard	hemgård 2
hopefully	förhoppningsvis

hospital	sjukhus 5
hour	timme 2
how	hur
however	ändå
human	människa I
heel	häl 2
to hurt oneself	skada I sig själv
to hurt	göra IV ont
to hyperventilate	hyperventilera I
I	
ill	sjuk, -t, -a
imaging room	röntgenrum 5
imaging site	område som ska röntgas
independently	självständigt
infection	infektion 3
inflammation	inflammation 3
inflammation markers	infektionsvärden
influenza, flu	influensa 2
information	information, -en
to injure (a body part)	skada I
injury	skada I
to instruct	informera I
insulin syringe	insulinspruta I
intense kraftig, -t, -a;	stark, -t, -a
intensely	kraftigt
interview	intervju 3
to interview	intervjua I
intoxicated	berus/ad, -at, -ade
intravenously, IV	intravenöst
iodine-containing	jodhaltig, -t, -a
to isolate	isolera I
item	sak 3
IV access, to gain/	
to obtain	sätta IV dropp
IV-stand	droppställning 2
J	
jacket	jacka I
just	just
just in case	för säkerhets skull

K	
key	nyckel 2
kitchen	kök 5
L	
labour	förlossning 2
lack of oxygen	syrebrist 3
lap	famn 2
to last	ta IV
to leave	gå IV ut
left	vänster, vänstra
level of consciousness	medvetandegrad, -en
to lie down	lägga IV sig
to lie	ligga IV
lifeless	livlös, -t, -a
to lift	lyfta IIb
limit	gräns 3
to listen to	lyssna I på
living room	vardagsrum 5
location	plats 3
long	lång, -t, -a
long time	länge
to look after	ta IV hand om; se IV till
to look like	se IV ut
to look	titta I
loved one	anhörig, anhöriga
low	låg, -t, -a
lower abdomen	nedre delen av buken
to lower	sänka IIb
lowered	nedsatt, -, -a
lung x-ray	lungröntgen
M	
malposition	felställning 2
mate	kompis 2
mattress	madrass 3
maybe	kanske
to measure	mäta IIb
measurement	mätning 2
medication	medicinering 2
medicine	medicin 3

medicine allergy	medicinallergi 3
medicine for fever	febernedsättande medicin
medicine list	läkemedelslista I
memory disorder	demenssjukdom 2
metallic taste	metallsmak, -en
meter	mätare 5
middle-aged	medelålders
migraine	migrän, -et
minor	minderårig, -t, -a
moment	stund 3
just a moment	ett ögonblick
monitor	övervakningsapparat 3
mother tongue	modersmål, -et
to move	flytta I; flyttas I
movement	rörelse 3
multipara	omföderska I
muscle pain	muskelvärk, -en
MyKanta	Mina kanta-sidorna
per mille	promill 3
(next door) neighbour	granne 2
N	
go numb	domna I
native	nativröntgen
native language	modersmål, -et
nausea	illamående, -t
necessarily	nödvändigtvis
necklace	halssmycke 4
need	behov 5
to need	behöva IIa
if needed	vid behov
neither – nor	varken - eller
never	aldrig
nitro(glycerin) spray	nitrosprej 3; nitrospray 3
normal	normal, -t, -a
not at all	inte alls
to notice	lägga IV märke till; märka IIb
to notify	meddela I

O	
to observe	observera I; övervaka I
on one's own	själv
one after another	turvis
to open	öppna I
orally	oralt
to order	ordinera I
to orientate oneself	orientera I sig
out	ut, ute
out of sight	utom synhåll
outdoors	ute
outpatient clinic	poliklinik 3
outside	utanför
over there	där
over-sensitive to	överkänslig, -t, -a mot
oxygen concentration (content)	syremättnad, -en
oxygen mask	syremask 3
oxygen saturation	syresaturation, -en
P	
paediatric emergency room	barnakutmottagning 2
pain	smärta I
pain medicine	smärtmedicin 3
pain relief	smärtlindring, -en
painful	smärtsam, -t, -ma
painless	smärtfri, -tt, -a
to palpate	palpera I
panicky	ängslig, -t, -a; orolig, -t, -a
parents	föräldrar
to pass away	dö IV
to pass urine	urinera I
passer-by	förbigående 5
patient	patient 3
patient bed	patientsäng 2
PE (physical education) class	gymnastiklektion 3
to pee	kissa I
penetrating	skärande

penicillin	penicillin 3
personal details	personuppgifter
personal identity code	personbeteckning 2; personsignum , -et
physical	fysisk, -t, -a
pillow	kudde 2
to pinch	knipa IV
place of domicile	hemort 3
placenta	moderkaka I
plaster	plåster 5
plate	skiva I; platta I
pneumonia	lunginflammation 3
poisoning	förgiftning 2
poisonous	giftig, -t, -a
pollen	pollen
position	ställning 2
possible	eventuell, -t, -a
post-acute care	fortsatt vård
to pound	dunka I
pregnancy week	graviditetsvecka I
pregnant	gravid
prerequisite	förutsättning 2
to prevent	förhindra I; hindra I
to print out	printa I ut
procedure	ingrepp 5
to promise	lova I
prophylactic medication	den förebyggande medicinen
to protect	skydda I
protective clothes	skyddskläder
to puke	kasta I upp; kräkas IIb; spy III
pulmonary embolism	lungemboli, -n
pulse	puls, -en
pulse oximeter	saturationsmätare 5
pupil	pupill 3
to put in a place	sätta IV på plats
to put	sätta IV
to take place	hända II
to push	krysta I

Q

question	fråga I
quiet	tyst, -, -a
R	
to radiate	stråla I
to raise	lyfta IIb
rash	eksem 5
rattling	rosslande
to react	reagera I
reason	orsak 3
to rehabilitate	rehabilitera I
relative	släkting 2
to relax	slappna I av
relaxed	avslappn/ad, -at, -ade
to relieve	lindra I
to remove	ta IV bort
to report	rapportera I
responsive	reagerande
to rest	vila I
result	resultat 5
to retire	gå IV i pension
to return	återvända II
ribcage	bröstkorg 2
right	höger, högra
risk information	riskinformation 3
rollator	rullator 3
routine	rutin 3
in a rush	hastigt
to recur (esim. recurring ear infections)	komma IV på nytt
S	
sad	leds/en, -et, -na
sad news	sorgebud 5
safe	trygg, -t, -a
saline	koksalt, -en
sample	prov 5
saturation	saturation, -en
to say	säga IV
scale	skala I

scene (esim. accident scene)	plats 3
searing	brännande
sedative	lugnande medicin
seizure	anfall 5
semi-sitting	halvsittande
sense of smell	luktsinne 4
sense of taste	smaksinne 4
sensitive to light	ljuskänslig, -t, -a
to set	sätta IV
severe	stark, -t, -a
to shave	raka I bort
shirt	skjorta I; tröja I
shoe	sko 3
shortness of breath	andnöd, -en
to show	visa I
sick	sjuk, -t, -a
side	sida I
sign	tecken 5
similar	liknande
sinus rhythm	sinusrytm, -en
to sit	sitta IV
to sit up	sätta IV sig upp
situation	situation 3
skin	hud, -en
to sleep	sova IV
slow	långsam, -t, -ma
to smell	lukta I
to smell bad	lukta I illa
to smile	le IV
social worker	socialarbetare 5
sock	strumpa I; socka I
soon	snart
to sound	låta IV
to speak	tala I
speech	tal 5
to split	spricka IV
to do sports	idrotta I
spouse make 2;	maka I
to squeeze	pressa I; trycka IIb

squeezing tryckande
stabbing huggande
stable stabil, -t, -a
to start börja I
state tillstånd, -et
statement utlåtande 4
to stay stanna I
to stay still vara IV stilla
stethoscope stetoskop 3
still stilla
to sting svida IV
to stitch up (a wound) sy III
stretcher bår, -en
stroke stroke, -n
to succeed lyckas I
to suggest föreslå IV
to summon (help, ambulance) be IV om hjälp
supplemental oxygen extra syre; tilläggsyrene, -t
surgical kirurgisk, -t, -a
surroundings omgivning, -en
suspect misstänka IIb
suspect [tässa:]
suspected misstanke 2
suspected covid 19 koronamisstänke 2
to suture suturera I
sweating svettning 2
sweaty svettig, -t, -a
to swell svälla IIa
swelling svullnad 3
swollen svull/en, -et, -na
symptom symptom 5; symptom 5
symptoms of cold förkylningssymptom 5 (adhesive)

T
tape tejp, -en
tablet en tablett 3
to take care of ta IV hand om
to take ta IV
to taste smaka I
teary, tearful gråtig, -t, -a

telephone telefon 3
to tell berätta I
tender öm, -t, -ma
tender to touch beröringsöm, -t, -ma
thigh lår 5
thirst törst, -en
thirsty törstig, -t, -a
thorax image lungröntgen
throat hals 2
to throb pulsera I
thrombosis trombos 3
to throw up kasta I upp; kräkas IIb; spy III
time tid, -en
tired trött, -t, -a
to turn svänga IIa; vända IV
traffic accident trafikolycka I
transfer of a patient förflyttning av en patient
transport of a patient transport av en patient
to transfer flytta I
to transport transportera I
troponin troponin, -et
troponin level troponinvärde 4
trousers byxor, -na
tube rör 5, slang 2
to twitch rycka IIb
twitching ryckning 2
type typ 2

U
ultrasound ultraljudsundersökning 2
unbutton öppna I skjortan
uncomfortable obekvä, -t, -a
unconscious medvetslös, -t, -a
underlying condition grundsjukdom 2
to understand förstå IV
to undress klä III av; ta IV av
unpleasant obehaglig, -t, -a
unwell sjuk, -t, -a
unzip öppna I dragkedjan
update senaste uppgifter

upper body överkropp 2
to urinate urinera I
urination urinering, -en
to use använda I
V
vein ven 3
visible synlig, -t, -a
vital functions vitala funktioner
vital signs vitala
to vomit kasta I upp; kräkas IIb; spy III

W
to wait vänta I
to wake up vakna I
walk promenad 3
to walk gå IV
to warm up värma IIa
warmth temperatur 3
wave-like; comes in waves (kivusta) vågliknande
weak svag, -t, -a
weakness svaghet, -en
to wean off avvänja IV
to weigh väga IIa
wheelchair rullstol 2
when när
why varför
to wipe torka I
to worry vara IV orolig för
worry bekymmer 5
wound sår 5
to write down skriva IV ner

X
x-ray shield strålskydd 5

Y
young ung, -t, -a

A	
absorbering, -en	absorption
akutvårdsberättelse 3	EMS incident report
aldrig	never
allergisk, -t, -a mot ngt	allergic to something
allmäntillstånd, -et	general state
ambulans 3	ambulance
analysera I	to analyse
andas I	to breathe
andning, -en	breath(ing), respiration
andningsfrekvens 3	breathing frequency
andningsföreskrift 3; andningsinstruktion 3	breathing instructions
andningsljud 5	breathing sounds
andningssvårighet 3	breathing difficulty
andningsväg 2	airway
andnöd, -en	shortness of breath
anfall 5	attack; seizure
anhörig, anhöriga	loved one
anlända IIa	to arrive
anmälan till barnskyddet	child welfare notification
ansträngning 2	exertion
antibiotikavård, -en	antibiotic treatment
använda I	to use
apparat 3	device
arg, -t, -a	angry
arm 2	arm
armhåla I	armpit
astmaanfall 5	asthma attack
astmamedicin 3	asthma medicine
avliden, avlidna	deceased
avslappn/ad, -at, -ade	relaxed
avstå från återupplivning	DNAR (do not attempt resuscitation)
avvänja IV	to wean off

B	
badrum 5	bathroom
bakgrund 3	background
bakgrundsfakta, -uppgifter	background information
bar	bare
barn 5	child (children)
barnakutmottagning 2	paediatric emergency room
be IV om hjälp	to summon (help, ambulance)
bebis 2; baby 2/3	baby
bedömning 2; uppskattning 2	assessment
bedömning 2; uppskattning 2	evaluation
behov 5	need
behöva IIa	to need
bekant, -, -a	familiar
bekymmer 5	worry
ben 5	bone
benbrott 5	bone fracture
bero III på	be caused by something
berus/ad, -at, -ade	intoxicated
berätta I	to tell
beröringsöm, -t, -ma	tender to touch
beskriva IV	to describe
besluta I; bestämma I	to decide
besvärlig, -t, -a	challenging
bioanalytiker 5	biomedical laboratory scientist
bli IV	to become
bli IV andfädd	to get out of breath
bli IV bekymrad	to get worried about something
bli IV tillstött	to bump
blindtarms- inflammation 3	appendicitis
blod, -et	blood
blodbild 3	blood count
blodgasprov 5	blood gas sample
blodkärI 5	blood vessel

blododling 2	blood culture
blodomlopp, -et	blood circulation
blodpropp 2	blood clot
blodprov 3/5	blood test
blodsock/er, -ret	blood glucose; blood sugar
blodtryck, -et	blood pressure
blunda I	to close one's eyes
blöda IIa	to bleed
blödning 2	bleeding
bota I	to cure
bredvid	beside
bruka I	to be in the habit of doing something
brännande	burning; searing
brösthår	chest hair
bröstkorg 2	ribcage
bula I	bump
byxor, -na	trousers
bår, -en	stretcher
bär 5	berry
bära IV	to carry
börja I	to begin
börja I	to start
C	
centralsjukhus 5	central hospital
D	
dejourpoliklinik 3	emergency clinic
demenssjukdom 2	memory disorder
den förebyggande medicinen	prophylactic medication
desinfektionsmedel 5	disinfectant
desinficera I	to disinfect
diagnos 3	diagnosis
diarré 3	diarrhoea
direkt	directly
diskutera I	to discuss
djup, -t, -a	deep
dokumentera I	to document
domna I	go numb

dos 3	dose
dosera I	to dose
doseringsföreskrift 3	dosage instructions
dricka IV	to drink
droppställning 2	drip stand; IV stand
dunka I	to pound
dunsa I till; kollidera I	to collide
där	over there
därfifrån	from over there
dö IV	to die; to pass away
död, -en	death
E	
eksem 5	rash
elektrod 3	electrode
en tablett 3	tablet
erfarenhet 3	experience
ett finger 2	finger
eventuell, -t, -a	possible
extra syre; tilläggsyrene, -t	extra oxygen; supplemental oxygen
extrafråga I	additional question
F	
fall 5	fall
falla IV	to fall
familj 3	family
famn 2	lap
farlig, -t, -a	dangerous
feber, -n	fever
feberkramp 2	febrile convulsion
febernedsättande medicin antipyretic;	medicin for fever
felställning 2	malposition
fin, -t, -a	fancy
finger topp 2	fingertip
flunsa, -n	common cold
flytta I; flyttas I	to move
flytta I	to transfer
fortsatt vård	post-acute care
fortsätta IV	to continue
fostervatten, -vattnet	amniotic fluid
fot 3*	foot (feet)

fraktur 3	fracture
frysa IV	to feel cold
fråga I	question
fråga I	to ask
frånvarande	absent-minded
fungera I	to function
funktionsförmåga I	functional capacity
fylla IIa i	to fill
fysisk, -t, -a	physical
få	to get
färdig, -t, -a	completed
fästa II	to attach
födast IIa	to be born
födelse tid 3	date of birth
för säkerhets skull	just in case
förband 5	bandage
föribgående 5	passer-by
föreslå IV	to suggest
förflyttning av en patient	transfer of a patient
förgiftning 2	poisoning
förhindra I; hindra I	to prevent
förhoppningsvis	hopefully
förkyl/d, -t, -da	cold (I have a cold)
förkylningssymtom 5	symptoms of cold
förlossning 2	labour
förlossningsställning 2	birthing position
förorsaka I	to cause
först	first
första	the first
förstavård, -en	EMS unit; EMS, Emergency Medical Service(s)
förstavårdare 5	EMS nurse
förstå IV	to understand
försvinna IV	to disappear
försämrast I	to deteriorate; to get worse
förutsättning 2	prerequisite
förvirr/ad, -at, -ade	confused
föräldrar	parents
förändras I	to change

G	
giftig, -t, -a	poisonous
glas 5	glass
granne 2	(next door) neighbour
gravid	pregnant
gravitetsvecka I	pregnancy week
grepp 5	grip
grundsjukdom 2	underlying condition
grå, -tt, -a	grey
gråtig, -t, -a	teary, tearful
gräns 3	limit
gymnastiklektion 3	PE (physical education) class
gå IV	to walk
gå IV i pension	to retire
gå IV ut	to leave
göra IV ont	to hurt
H	
hals 2	throat
halssmycke 4	necklace
halvsittande	semi-sitting
hand 3*	hand
handrygg 2	back of the hand
handtag 5	handle
hastigt	in a rush
hemförhållanden	home situation
hemgård 2	home yard
hemhjälp, -en	domestic help; home help
hemoglobin, -et	haemoglobin
hemort 3	place of domicile
hemsjukvård, -en	home-based care
heta IIb	to be called
hitta I	to find
hjälpa IIa	to assist
hjärninfarkt 3	cerebral infarction
hjärnskada I	brain damage, brain injury
hjärnskakning 2	concussion
hjärtfilm 3	ECG
hjärtkänning 2	heart sensation

hjärtproblem 5	heart problem
hjärtsjukdom 2	heart disease
hjärtsvikt, -en	heart failure (cardiac insufficiency)
hosta	to cough
hosta, -n	cough
hud, -en	skin
huggande	stabbing
hur	how
hyperventilera I	to hyperventilate
häl 2	heel
hälsocentral 3	health centre
hälsosam, -t, -ma	healthy
hända II	to happen
hända II	to take place
hög, -t, -a	high
höger, högra	right
I	
i samband med	in connection with
idrotta I	to do sports
illamående, -t	nausea
infektion 3	infection
infektionsvärden	inflammation markers
inflammation 3	inflammation
influenza 2	influenza; flu
information, -en	information
informera I	to instruct
ingrepp 5	procedure
insulinspruta I	insulin syringe
inte alls	not at all
intervju 3	interview
intervjua I	to interview
intravenöst	intravenously, IV
isolera I	to isolate
J	
jacka I	jacket
jodhaltig, -t, -a	iodine-containing
jouravdelning 2	emergency unit
jourrum 5	emergency room
just	just

K	
kalla I	to call
kallsvettig, -t, -a	clammy
kanske	maybe
kanyl 3	cannula
kapillär 5	capillary tube
kapillärfyllning, -en	capillary fill
kasta I upp; kräkas IIb; spy III	to throw up; to vomit; to puke
kirurgisk, -t, -a	surgical
kissa I	to pee
klaga I på	to complain of (a pain)
klara I sig	to cope
klä III av; ta IV av	to undress
klä III på; ta IV på	to get dressed
kläder, -na	clothes
knipa IV	to pinch
koksalt, -en	saline
kolla I; kontrollera I	to check
kollision 3	collision
komma IV	to come
komma IV bort	to get away
komma IV på nytt	to recur (esim. recurring ear infections)
kommunicera I	to communicate
kommunikation 3	communication
kompis 2	mate
konsultera I	to consult (about a patient)
kontrastinjicering 2	contrast medium injection
kontrastmedel, -medlet	contrast medium
koppla I upp	to connect
koronamisstanke 2	suspected covid
korridor 3	corridor
kraftig, -t, -a; stark, -t, -a	intense
kraftigt	intensely
kraftlös, -t, -a	frail
krage 2	collar

kramp 2	convulsion; cramp
krampa I	to convulse
krampfall 5	convulsion, seizure
kranskärlssjukdom 2	CAD; coronary artery disease
kropp 2	body
krysta I	to push
kudde 2	pillow
kyla I	to cool
kök 5	kitchen
L	
le IV	to smile
leds/en, -et, -na	sad
ligga IV	to lie
lik 5	corpse
likbil 2	hearse
liknande	similar
lindra I	to relieve
livlös, -t, -a	lifeless
ljuskänslig, -t, -a	sensitive to light
lossna I	to detach
lova I	to promise
lugn, -t, -a	calm
lugna I ner	to calm down
lugnande medicin	sedative
lukta I	to smell
lukta I illa	to smell bad
luktsinne 4	sense of smell
lungemboli, -n	pulmonary embolism
lunginflammation 3	pneumonia
lungröntgen	lung x-ray; thorax image
lyckas I	to succeed
lyckligtvis	fortunately
lyda IIa	to follow
lyfta IIb to lift;	to raise
lyssna I på	to listen to
låg, -t, -a	low
lång, -t, -a	long
långsam, -t, -ma	slow
lår 5	thigh

låta IV	to sound
lägenhet 3	apartment
lägga IV märke till; märka IIb	to notice
lägga IV sig	to lie down
läkare 5	doctor
läkare inom förstavården	EMS physician
läkemedelslista I	medicine list
länge	long time
lätta I, lindra I	to ease
M	
madrass 3	mattress
magbesvär 5	abdominal problems
mage 2	abdomen
make 2; maka I	spouse
meddela I	to notify
medelålders	middle-aged
medicin 3	medicine
medicin mot illamåendet	anti-nausea medication
medicinallergi 3	medicine allergy
medicinering 2	medication
medicinsk kol	activated charcoal
medvetandegrad, -en	level of consciousness
medvetslös, -t, -a	unconscious
metallsmak, -en	metallic taste
migrän, -et	migraine
Mina kanta-sidorna	MyKanta
minderårig, -t, -a	minor
misstanke 2	suspect [tässa:] suspected
misstänka Iib	suspect
mobiltelefon 3	cellphone
moderkaka I	placenta
modersmål, -et	mother tongue; native language
molande	aching
motionera I;	to exercise
röra Ila sig	muscle pain
muskelvärk, -en	goal
målsättning 2; mål 5	amount
mängd, -en	

människa I	human
mäta IIbto	measure
mätare 5	gauge; meter
mätning 2	measurement
möta IIb	to encounter
N	
nativröntgen	native
nedre delen av buken	lower abdomen
nedsatt, -, -a	lowered
nitrosprej 3; nitrospray 3	nitro(glycerin) spray
noggrannt	accurately
normal, -t, -a	normal
nyckel 2	key
när	when
nödcentral 3	Emergency Response Centre
nödfall 5; nödsituation 3	emergency (situation)
nödvändigtvis	necessarily
O	
obehaglig, -t, -a	unpleasant
obekväm, -t, -a	uncomfortable
observera I; övervaka I	to observe
ofarlig, -t, -a	harmless
omföderska I	multipara
omgivning, -en	environment; surroundings
område som ska röntgas	imaging site
onormal, -t, -a	abnormal
oralt	orally
ordinera I	to order
orientera I sig	to orientate oneself
orsak 3 cause;	reason
P	
palpera I	to palpate
patient 3	patient
patientsäng 2	patient bed
penicillin 3	penicillin
personbeteckning 2;	personsignum , -et personal identity code

personuppgifter	personal details
plats 3	location, scene
plåster 5	band-aid; plaster
plötsligt	all of a sudden
poliklinik 3	outpatient clinic
pollen	pollen
pressa I; trycka IIb	to squeeze
printa I ut	to print out
promenad 3	walk
promill 3	per mille
prov 5	sample
puls, -en	heart rate; pulse
pulsera I	to throb
pupill 3	pupil
putsa I; rengöra IV; rensa I	to cleanse
putslapp 2; rengöringslapp 2	cleansing swab
på grund av på nytt	because of, due to again
R	
raka I bort	to shave
rapport 3	handover
rapportera I	to report
reagera I	to react
reagerande	responsive
rehabilitera I	to rehabilitate
ren, -t, -a	clean
resultat 5	result
riskinformation 3	risk information
rosslande	rattling
rullator 3	rollator
rullstol 2	wheelchair
rutin 3	routine
rycka IIb	to twitch
ryckning 2	twitching
ryggsmärta I	backache; back pain
räkna I	to count
röntgenrum 5	imaging room
rör 5	tube
rörelse 3	movement

S					
sak 3	item	smärtsam, -t, -ma	painful	syremask 3	oxygen mask
samarbete 4	co-operation	snabb, -t, -a	fast	syremättnad, -en	oxygen concentration (content)
sammandragning 2	contraction	snart	soon	syresaturation, -en	oxygen saturation
saturation, -en	saturation	socialarbetare 5	social worker	syresätta IV	to administer oxygen
saturationsmätare 5	pulse oximeter	soffa I	couch	sår 5	wound
se IV ut	to look like	soffkudde 2	cushion	säga IV	to say
senaste uppgifter	update	sorgebud 5	sad news	säng 2	bed
sida I	side	sova IV	to sleep	sänka IIb	to lower
sinusrytm, -en	sinus rhythm	sovrum 5	bedroom	sätta IV	to put; to set
sitta IV	to sit	spricka IV	to split	sätta IV dropp IV	access, to gain/to obtain
situation 3	situation	stabil, -t, -a	stable	sätta IV på plats	to put in a place
sjuk, -t, -a	ill, sick, unwell	stanna I	to stay	sätta IV sig upp	to sit up
sjukdom 2	disease	stark, -t, -a	severe	T	
sjukhus 5	hospital	stetoskop 3	stethoscope	ta IV	to last; to take
själv	on one's own	stiga IV upp	to get up	ta IV bort	to remove
självständigt	independently	stilla	still	ta IV hand om	to take care of
skada I	injury	stol 2	chair	ta IV hand om;	
skada I	damage; to injure (a body part)	stroke, -n	stroke	se IV till	to look after
skada I sig själv	to hurt oneself	strumpa I; socka I	sock	ta IV kontakt	to contact
skadlig, -t, -a	harmful	stråla I	to radiate	tafsa I	to grope
skala I	scale	strålskydd 5	x-ray shield	tal 5	speech
skiva I; platta I	plate	stund 3	moment	tala I	to speak
skjorta I; tröja I	shirt	ställning 2	frame; position	tecken 5	sign
sko 3	shoe	störning 2	disorder	tejp, -en (adhesive)	tape
skriva IV ner	to write down	suturera I	to suture	telefon 3	telephone
skydda I	to protect	svag, -t, -a	weak	temperatur 3	warmth
skyddskläder	protective clothes	svaghet, -en	weakness	tid, -en	time
skärande	penetrating	svettig, -t, -a	sweaty	tillstånd, -et	state
sköta IIb	to care	svettning 2	sweating	timme 2	hour
slang 2	tube	svida IV	to sting	titta I	to look
slappna I av	to relax	svimma I	to faint	torka I	to wipe
slå IV sönder	to break down	svindel, -n	dizziness	torr hosta	dry cough
släkting 2	relative	svull/en, -et, -na	swollen	trafikolycka I	traffic accident
smaka I	to taste	svullnad 3	swelling	transport av en patient	transport of a patient
smaksinne 4	sense of taste	svälla IIa	to swell	transportera I	to transport
smärta I	pain	svänga IIa; vända IV	to turn	tro III	to believe
smärtfri, -tt, -a	painless	sy III	to stitch up (a wound)	trombos 3	thrombosis
smärtlindring, -en	pain relief	symtom 5; symptom 5	symptom	troponin, -et	troponin
smärtmedicin 3	pain medicine	synlig, -t, -a	visible	troponinvärde 4	troponin level
		syrebrist 3	lack of oxygen	tryckande	squeezing

trygg, -t, -a	safe
trösta I	to comfort
trött, -t, -a	tired
tung, -t, -a	heavy
turvis	one after another
typ 2	type
tyst, -, -a	quiet
tät, -t, -a	frequent
törst, -en	thirst
törstig, -t, -a	thirsty
U	
ultraljudsundersökning 2	ultrasound
undersöka IIb	to examine
undersökning 2	examination
undersökningsbord 5	examination table
undersökningsrum 5	examination room
ung, -t, -a	young
uppföljning 2	follow-up
uppskatta I; värdera I	to assess
urinera I	to pass urine; to urinate
urinering, -en	urination
ut, ute	out
utanför	outside
utantill	by heart
ute	outdoors
utlåtande 4	statement
utom synhåll	out of sight
utvecklas I	to develop
V	
vakna I	to wake up
vara IV förkyld	to have a cold
vara IV fråga om	to be about something
vara IV okej;	
vara IV i skick	to be fine, to be ok
vara IV orolig för	to worry
vara IV rädd för	to be afraid of something
vara IV rädd för	to fear

vara IV stilla	to stay still
vara IV tyst	to be quiet
vardagsrum 5	living room
varför	why
varken - eller	neither – nor
ven 3	vein
vid behov	if needed
vila I	to rest
visa I	to show
vitala	vital signs
vitala funktioner	vital functions
vågliknande	wave-like, comes in waves (kivusta)
vård, -en	care; treatment
vårdplats 3	care facility
väga IIa	to weigh
välja IV	to choose
vän 3	friend
vänster, vänstra	left
vänta I	to wait
värma IIa	to warm up
vätska I	fluid
vätskeförlust 3;	
vätskebrist, -en	fluid loss
vätskerubbning 2	fluid balance disorder/ disturbance
Y	
yttre	external
Å	
åka IIb	to drive
åka IIb slalom	to downhill ski
åldring 2	elderly person
återvända II	to return
Ä	
ändå	however
ängslig, -t, -a;	
orolig, -t, -a	panicky
Ö	
ett ögonblick	just a moment
öm, -t, -ma	tender

öppna I	to open
öppna I dragkedjan	unzip
öppna I skjortan	unbutton
överkropp 2	upper body
överkänslig, -t, -a mot	over-sensitive to
övervakningsapparat 3	monitor

YRKESHÖGSKOLAN
NOVIA

ISSN 2736-8467 (Verkköjulkaisu)
978-952-7266-84-7(PDF)

